

Årsredovisning 2015

Munkedals kommun

Framsida:
Flygfoto över sjön Vassbotten vid Kaserna, Munkedal, foto Bergslagsfoto

Layout: Marie Kvist och Lotta Karlsson
Munkedals kommun

2016

Tryck: Munkreklam AB, Munkedal

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Kommunchefen har ordet.....	5
Kommunens organisation.....	6
Omvärldsanalys.....	8
Näringsliv och arbete	12
Folkhälsa.....	14
Styrning och ledning	16
Finansiell analys.....	18
God ekonomisk hushållning.....	25
Måluppfyllelse	27
Benchmarking	33
KKIK.....	34
10 års översikt	36
Drift- och investeringsredovisning	38
Personalredovisning.....	40
Miljöredovisning.....	42
Redovisningsprinciper	44
Resultaträkning.....	46
Kassaflödesanalys	47
Balansräkning	48
Notförteckning	50
Ägarstyrning	56
Nämndsredovisning- Byggnadsnämnden.....	57
Nämndsredovisning- Kommunstyrelsen	58
Koncernföretagen Munkedals Bostäder AB, Munkedal Vatten AB, Dingle industrilokaler AB.....	60
Uppdragsföretagen Rambo AB, Kooperativa hyresrättsföreningen Sörby- och Dinglegården	62
Samverkansnämnder, IT, Miljö och Lön.....	64
Ord- och Begreppsförklaring	66
Revisionsberättelse	64

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Socialdemokraterna, Centerpartiet och Miljöpartiet har lett kommunen under 2015.

Årets resultat landar på ett litet plus men vi har fortfarande obalanser som vi måste komma till rätta med. Framförallt inom IFO som har ytterligare ökning av antalet barnplaceringar (fler än 2014) men även inom Vård och Omsorg med en stor ökning av antalet hemtjänsttimmar.

Stort fokus har legat på åtgärder ex 13 punktsprogrammet från 2014. Då detta inte gett förväntat resultat under 2014 så bildade vi en parlamentarisk grupp. Denna grupp har jobbat fram 8 åtgärdsförslag. Förslagen antogs under våren 2015. Dessa två uppdrag följer vi noggrant. Det arbetet är långsiktigt och beräknas pågå även under 2016-2017.

Vi har däremot glädjen att se att skolans arbete med matematiksatsningen (PISA) ger resultat. Våra elevers meritvärden stiger. Kommunen har under året tagit emot ett stort antal ensamkommande barn och gjort ett väldigt bra arbete med att integrera dem.

Det stora antalet ensamkommande barn har naturligtvis påverkat hela organisationen som arbetat med att få en helhetslösning för integration.

Det som har varit extra roligt är se hur den ideella föreningssektorn ställt upp i integrationsarbetet. Vill rikta ett stort tack till er alla engagerade.

Äldreomsorgssidan fortsätter att visa att det långvariga arbetet med bemötande ger resultat, våra brukare ger oss toppbetyg under 2015 med.

Organisationsmässigt så har det varit några chefsbyten som gett möjligheter för den nye kommunchefen att få en tjänstemannaorganisation som möter den politiska organisationen, stort fokus ligger på att få ekonomin i balans.

Framåt

Vi har fortfarande stora utmaningar framför oss. Vi vill att alla elever ska få sina förstahandsval till gymnasiet. Vi behöver bygga mer bostäder för att öka inflyttningen.

Ett stort förtroende har vi fått av tillväxtverket med satsningen en attraktiv kommun.

Vi strävar efter är ett gott bemötande och god service till våra kommuninvånare.

Tack till alla fantastiska medarbetare för ert arbete under 2015

A handwritten signature in black ink that reads "Åsa Karlsson". The signature is written in a cursive, flowing style.

Åsa Karlsson

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunchefen har ordet

Årsredovisningen för 2015 är klar. Redovisningen är en historisk beskrivning av föregående år men också viktig för att kunna blicka framåt för att kunna hantera kommande års utmaningar. För utmaningar finns det, vilket gör att uppdraget som kommunchef blir extra stimulerande.

Innan jag tillträdde i mitt nuvarande uppdrag har jag betraktat Munkedal kommun som en utvecklingskommun med fantastiska förutsättningar för tillväxt. Framförallt det geografiska läget med en väl utbyggd infrastruktur. Bra väg- och järnvägsförbindelse, närhet till Trestadsområdet men även Göteborgsregionen. Det finns industrimark till ett attraktivt pris och bostadsbyggandet är i en spännande utvecklingsfas. Vi kan även utnyttja tillväxten som sker i Uddevalla genom att erbjuda ett boende i Munkedals kommun till rimliga priser.

Efter sex månader som kommunchef har inte bilden förändrats snarare förstärkts. Under andra halvåret 2015 fick vi dessutom ett positivt besked från Tillväxtverket och Västra Götalandsregionen. Av 83 kommuner i Sverige som ansökte om utvecklingsmedel blev Munkedal utvald som pilotkommun. Under en treårs period ska vi utveckla Munkedals kommuns attraktionskraft. Om vi gör rätt insatser med det ekonomiska stödet vi fått från framför allt Tillväxtverket kommer vi att kunna växla upp våra egna insatser på ett effektivt sätt.

Några axplock från året

Året som gått har präglats av den stora flyktingströmmen till Europa och Sverige. Det har även påverkat Munkedal och inneburit att förvaltningen på mycket kort tid ställt om verksamhet (personal, lokal mm) och anpassat den till det snabbt ökade behovet. Vad som är glädjande är att förvaltningen på ett mycket imponerande sätt klarat utmaningen. Tack vare ett fantastiskt arbete av våra medarbetare inom skolan, socialtjänsten, äldreomsorgen, samhällsbyggnad, integration m.fl. Men även med insatser från den ideella föreningsverksamheten. Det är tillsammans vi klarar stora utmaningar.

Arbetet med att utreda framtidens boende för äldre i kommunen har fortsatt, där förslaget nu är att minska antalet äldreboenden från fem till tre, och samtidigt förändra själva boendestrukturen. Detta innebär mer hållbara, ändamålsenliga och driftsekonomiska äldreboenden.

Resultat

När det gäller 2015 års resultat kan konstateras att året inleddes med en ekonomisk obalans och avslutas med ett positivt resultat. Allting gott slutet gott. Men så enkelt är inte tillvaron, utmaningarna finns kvar och behöver utmanas. Det positiva ekonomiska resultatet handlar i stor utsträckning om en gynnsam utveckling inom de finansiella posterna. Stora delar av verksamheten framför allt äldreomsorgen

och Individ och familjeomsorgen brottas med stora obalanser. Obalanser som inte uppstått under 2015 utan långt innan.

Sektor Vård och Omsorgs resultat för 2015 landar på -9,4 mnkr. Mycket höga volymökningar inom hemtjänst och hemsjukvård är huvudsakliga orsaken till avvikelsen. Resultatet för sektor Stöd hamnar på ett underskott på -16,2 mnkr. Merparten är högre kostnader än budgeterat för köpta institutionsplatser för barn och unga samt köpta institutionsplatser vuxenmissbruk. Men även högre kostnader inom boende (LSS) samt övriga insatser i enlighet med LSS.

Kommunens nettokostnader ökar med 4,8 %. Nettokostnader med jämförbara kommuner ligger betydligt högre inom vård och omsorg samt Individ och familjeomsorgen. Här har vi en utmaning.

Måluppfyllelsen för kommunstyrelsens verksamheter är relativt god. Av 23 uppställda resultatmål nås 22 delvis och 1 mål uppnås helt, vilket är glädjande.

Utmaningar framåt

Från och med nu och framåt kommer fokus att läggas på att få ekonomi och verksamhet i balans. Det kommer sannolikt att innebära förslag till strukturella åtgärder såsom ändrat arbetssätt, utbudsstruktur och förändrade service och kvalitetsnivåer. Ambitionen är att komma en bit på väg under 2016. Arbetet har startat med en heldag för samtliga chefer i Munkedals kommun den 19 februari. Syftet med dagen var att identifiera effektiviseringar och åtgärder som leder till en ekonomi och verksamhet i balans. Det är viktigt att förstå att det är tillsammans vi kan vända riktningen. Det handlar om att ta ansvar, se helheten, samarbeta över gränserna, visa initiativ och lojalitet inför utmaningen.

Håkan Sundberg

Kommunchef

Kommunens organisation

Munkedals kommun ligger mitt i Bohuslän med nära avstånd till både Svinesund vid norska gränsen (80 km), som till Göteborg (95 km). Från Uddevalla till centralorten Munkedal är det cirka 25 km.

Munkedals kommun har en landareal på 637 km² och består av tätorterna Munkedal, Dingle, Hällevadsholm och Hedekas. Bebyggelsen är ganska jämt fördelad mellan tätorter och landsbygd. Av kommunens 10 205 invånare (per den 31/12-2015) bor cirka hälften av invånarna i någon av tätorterna.

Kommunkoncernens samlade verksamhet

Kommunens verksamhet bedrivs till största del via de kommunala nämnderna och sektorerna. En allt mer betydande del bedrivs via kommunens koncernföretag (Munkedals Bostäder AB, Munkedals vatten AB och Dingle industrilokaler AB) samt kommunens uppdragsföretag (Rambo AB, Kooperativa Hyresrättsförening Sörbygården och Dinglegården och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän). IT-, Miljö- och Löneverksamheten bedrivs i nämndform tillsammans med Sotenäs och Lysekils kommun.

Vid årsskiftet gick Uddevalla kommun med i Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän, vilket minskade Munkedal kommuns ägarandel från 40 % till 14,1 %. Då Munkedals andel är mindre än 20 % ingår Räddningstjänsten inte i den konsoliderade redovisningen.

I slutet av 2015 förvärvades fastighetsbolag Vadholmen Foss 2:81 Mfl AB. Då förvärvet skedde så sent på (29/12-15) tas bolaget inte med i redovisningen för kommunkoncernen.

Året i sammandrag (Ekonomi)

Munkedals kommuns resultat blev ett överskott på 0,2 mnkr för år 2015. Budgeterat var 1,4 mnkr i resultat.

Kommunkoncernens resultat uppgår till 3,3 mnkr (-0,3 mnkr 2014). I årets kommunkoncern ingår koncernföretagen Munkedal vatten AB, Munkedals bostäder AB och Dingle industrilokaler AB samt uppdragsföretagen Rambo AB och Kooperativa Hyresrättsföreningen Sörbygården och Dinglegården.

Kommunens verksamheters nettokostnad inklusive avskrivningar uppgår till 99,4 % av summan skatter och generella statsbidrag (99,7 % 2014).

Kommunen investerade för 41,4 mnkr 2015 (23,5 mnkr 2014). Största investeringen under året var om- och tillbyggnad av två stycken kommunala förskolor. Kommunkoncernen investerade sammanlagt för 64,2 mnkr (61,0 mnkr 2014).

Låneskulden i kommunen 217,2 mnkr har ökat med 12 mnkr sedan 2014, till följd av svaga resultat samt hög investeringsvolym.

Kommunkoncernens låneskuld är 425,2 mnkr, en ökning på 27,4 mnkr från föregående år. Både Munkedals kommun och Munkedals bostäder har under 2015 ökat sina lån.

Soliditeten i kommunen uppgår till 34,7 % (37,0 % 2014). Vid inkluderande av ansvarsförbindelsen är soliditeten -7,7 % (-10,2 % 2014). Soliditeten i kom-

munkoncernen uppgår till 26,8 % (27,8 % 2014).

Kommunalskatten är 22,68 kr.

Året i sammandrag (Verksamhet)

Året som gått har präglats av situationen i omvärlden och den stora flyktingströmmen till Sverige. Det har inneburit att förvaltning på mycket kort tid ställt om verksamhet (personal, lokal mm) och anpassat den till det snabbt ökade behovet.

Kommunen tog emot ett stort antal asylsökande personer under det gångna året. Detta har märkts inom flera av kommunens verksamheter men framförallt inom Barn och Utbildning och boende för ensamkommande barn. Mottagandet har ställt stora krav men också berikat verksamheterna.

Arbetet med att utreda framtidens boende för äldre i kommunen har fortsatt, där förslaget nu är att minska antalet äldreboenden från fem till tre, och samtidigt förändra själva boendestrukturen. Detta innebär mer hållbara, ändamålsenliga och driftsekonomiska äldreboenden.

För att öka servicen till våra medborgare/brukare beslutades att införa ett medborgarcentrum (klart 2016). Utgångspunkten är att öka stöd och service från förvaltningen till medborgare/brukare/besökare men också att ge ett mer samlat stöd. Detta görs bl a genom att även Försäkringskassan kommer att disponera en del av lokalerna.

Inom Munkedals kommun har flera utredningar/genomlysningar genomförts. Dessa har bl a resulterat i kvalitetsarbete inom LSS och hemtjänst för att belysa biståndsprocessen och kvalitetsnivåer.

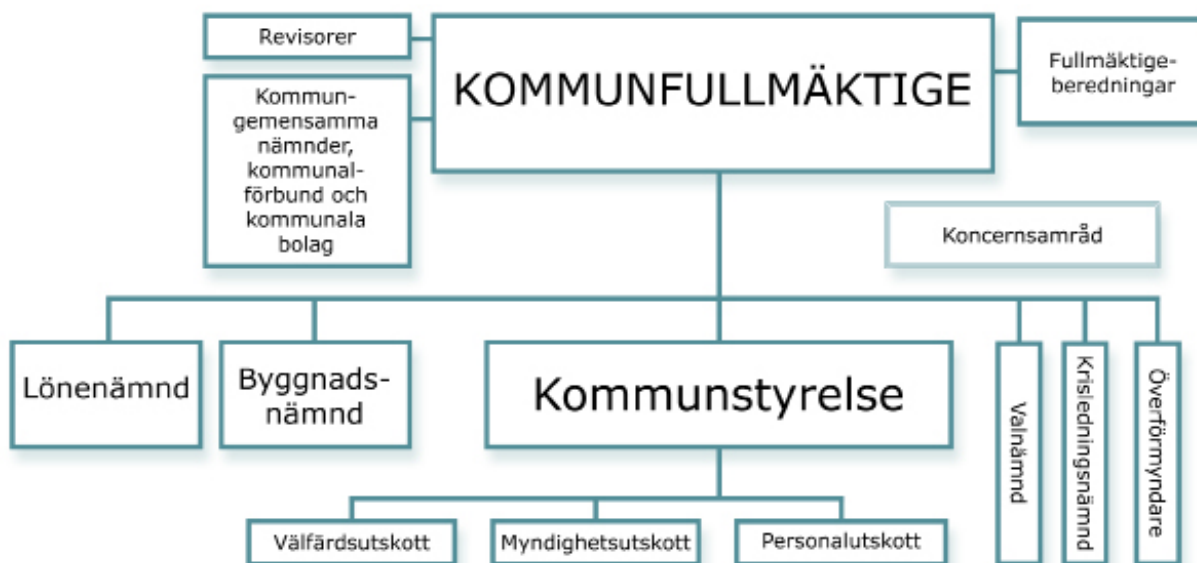
Flera större företagsetableringar har skett under året, bl a öppnade Willab Garden sin verksamhet. XL-bygg har flyttat sin verksamhet från centrala Munkedal till Säleby.

Den påbörjade förändringen av strukturen inom förskolan dvs att ersätta antalet förskolor med endast en avdelning till större förskolor har fortsatt under året. Då Lilla Foss förskola nu ersatt två enavdelningsförskolor. Denna effektivisering kommer också att fortsätta och slutföras under nästkommande år.

Under våren 2015 flyttade hyresgäster in i Munkedals bostäders nybyggnation i centrum.

Munkedals kommunkoncerns organisationsschema

Organisationsschema över Munkedals kommunkoncern.

Kommungemensamma nämnder är: IT-, Miljö-, och Lönenämnd tillsammans med Sotenäs och Lysekils kommun. Kommunala förbund och bolag är: Munkedals Bostäder AB, Munkedals vatten AB och Dingle industrilokaler AB, Rambo AB, Kooperativa Hyresrättsförening Sörbygården och Dinglegården samt Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän. Vid årsskifte 2015/2016 avskaffades välfrädsutskottet och kommunstyrelsens arbetsutskott skapades.

Kommunfullmäktige

Politiska parti	Mandatfördelning 2011-2014	Mandatfördelning 2015-2018
Arbetarpartiet – Socialdemokraterna	11*	11*
Centerpartiet	7*	6*
Miljöpartiet de gröna	1	1*
Moderata samlingspartiet	7	6
Kristdemokraterna	3	2
Kommunal Samverkan med Folket i fokus	1	0
Liberalerna	1	1
Vänsterpartiet	2	2
Sverigedemokraterna	2 (1 tom stol)	6

* Partier som bildar majoritet i Munkedals kommun

Panorama över Hällevadsholm. Foto: Per Pixel Petersson

Omvärldsanalys

Flyktinginvandringen som just nu pågår är större än på mycket länge. Detta påverkar Sveriges befolkningsframskrivning markant. Det innebär att med den ökade befolkningen ökar också arbetskraften och sysselsättningen samt att skatteunderlaget blir större. Denna positiva effekt påverkas dock negativt av att flyktinginvandringen har svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Mottagandet medför också ökade kostnader framförallt inom sjukvård, barnomsorg, skola och socialtjänst.

Oljepris samt en lång rad andra råvarupriser har minskat markant under det senaste året. Detta har bidragit till att inflationen i många länder fortsatt att ligga fast på låga nivåer. Trots att centralbankerna med olika åtgärder försökt pressa upp inflationen har det inte lyckats i någon nämnvärd grad. Ökad tillväxt och därigenom ökat resursutnyttjande förväntas bidra till ökade råvarupriser och ökad löneutveckling.

Styrräntorna ligger i dagsläget på mycket låga nivåer. Euroområdet centralbank beräknas inte höja styrräntorna förrän om något år. Den svenska centralbanken har haft ambition att hålla kronan svag och därigenom öka möjligheten till att få upp inflationen till 2 %. En höjning av svensk styrränta förväntas inte ske förrän andra centralbanker också höjt. Riksbanken beräknas höja styrräntan under kommande år och mot slutet av nästa år nå 0 %.

Den svenska kronan har försvagats det senaste året med omkring 10 % trots det har exporten inte ökat något markant. Detta beroende på den svaga utvecklingen i vår omvärld. En avgörande orsak till denna svaga utveckling är att svensk export i stor grad består av investeringsvaror, investeringskonjunkturen i inte minst Europa har varit svag i flera år. Tillväxten bedöms nu öka inom de närmsta åren.

Det är istället investeringarna som i hög grad sätter fart på svensk ekonomi. Det låga ränteläget ger mycket gynnsamma förutsättningar för investeringar. Kommunsektorns investeringar bedöms under de kommande åren att växa snabbt. Normalt sett efter en konjunkturell återhämtning brukar inte den offentliga konsumtionen ge betydande bidrag. Men läget är något annorlunda denna gång. Sveriges befolkning växer betydligt snabbare till följd av omfattande flyktinginvandringen. Befolkningen beräknas öka med i genomsnitt 1,3 procent per år. Det kan jämföras med en årlig tillväxt på i genomsnitt ½ procent under de tre senaste decennierna. Den kraftiga befolkningstillväxt och omfattande flyktingmottagandet kommer att ställa krav på offentlig verksamhet i form av ökad offentlig konsumtion.

Till det ökade konsumtionstrycket kommer kommunerna inför den kommande perioden att stå inför utmaningar avseende bl a om ett stort investeringsbehov, då stora delar av de kommunala fastigheterna byggdes under -70-talet. Det samma gäller för fördelningen av åldersgrupperna i befolkningen, den största ökningen återfinns bland barn och äldre. Ökningen i dessa grupper är mycket högre än för de som är i arbetsför ålder 20-64 år. Under en fortsatt period belastas också kommunerna med dubbla pensionskostnader dels för det gamla pensionssystemet men också för det nya.

Detta ställer stora krav på kommunerna att arbeta med att dämpa kostnadsökningarna.

(Källa SKL ekonomirapport april/okt 2015)

Sysselsättning och arbetslöshet

Arbetsförmedlingens arbetsgivarundersökning visar att optimismen ökat hos såväl privata som offentliga arbetsgivare jämfört med hösten 2014. Rekryteringsplanerna är positiva och arbetsgivarna planerar för fler anställda inom såväl privat som offentlig sektor. De nya jobben växer fram över hela landet men störst jobbtillväxt sker i storstadsregionerna. Utanför de tre storstadsregionerna blir det svårare att öka sysselsättningen på grund av att den yrkesaktiva befolkningen utvecklas svagt (16-64 år).

Inom offentlig tjänstesektor ökar bristen på utbildad arbetskraft och riskerar att bromsa sysselsättningsökningen. Inom det privata näringslivet väntas bristen öka något men den begränsas till vissa branscher. Gapet mellan kvalifikationskraven på de lediga jobben och kompetensen bland de arbetslösa ökar under de kommande åren, vilket leder till ökade matchningssvårigheter. Tudelningen på arbetsmarknaden blir allt tydligare – arbetslösheten minskar snabbt i grupper med en starkare ställning på arbetsmarknaden medan grupper med en svagare position har fortsatt svårt att finna arbete.

(Källa SKL ekonomirapport april/okt 2015)

Förutsättningar/utmaningar under året

Året som gått har präglats av den stora flyktingströmmen till Sverige. Det har inneburit att förvaltning på mycket kort tid ställt om verksamhet (personal, lokal mm) och anpassat den till det snabbt ökade behovet. Detta tillsammans med en ekonomi i obalans och en stor personalrörlighet inom förvaltningen har inneburit stor påverkan på organisationen.

Munkedals kommun redovisar för året ett positivt resultat på 0,2 mnkr vilket är en förbättring jämfört med 2014 på 2,1 mnkr. Kommunen har de senaste två åren visat på svaga resultat. Bokslut 2014 landade på ett underskott på -1,9 mnkr vilket var det lägsta på 15 år.

Försvagningen av resultatet de senaste två åren beror i huvudsak på att verksamhetens nettokostnader är höga. Det visar sig också i resultatet för nämnderna som redovisar ett underskott om -17 mnkr. Att resultatet är positivt beror i huvudsak på ökade intäkter i form av engångskaraktär (AFA-återbetalning, ersättning för flyktingmottagande) men även på lägre finansiella kostnader samt pensionskostnader.

Verksamhetens kostnader

Under ett flertal år ökar verksamheternas nettokostnader. I princip handlar det om markanta volymökningar inom individ- och familjeomsorg, LSS och hemtjänst. För att balansera nuvarande volymer mot kommande volymökningar pågår ett omfattande arbete med att se över kvalitetsnivåer men framförallt se över strukturen på verksamheterna.

Ökade volymer köpta platser barn och unga

Köpta platser på institution och i familjehem har fortsatt öka under 2015. Kostnaderna landade 2014 på ca 15 mnkr och för 2015 landar kostnaderna på 20,4 mnkr. Detta är en stor utmaning för kommande år. Orsaken till ökningen är dels att antalet placerade barn ökat markant samt att det finns färre familjehem än tidigare. Även kostnaden/barn har ökat mycket för att det är mer avancerad vård än tidigare.

Ökade volymer hemtjänst

Behovet av vård- och omsorg i hemmet har fortsatt att öka dock inte lika mycket som mellan 2013 och 2014. Ökningen sker utifrån en redan hög nivå. Årets beviljade timmar uppgår till 97 901, en ökning med 8 %. Översyn är genomförd och sedan oktober månad har beviljade timmar minskat något.

Hemtjänst	2013	2014	2015
Beviljade timmar	71 258	90 587	97 901
Timmar/månad	5 938	7 549	8 158
Timmar/person	31	40	43
Antal personer	190	190	188

Investeringar

Den samlade investeringsvolymen uppgick till 41 mnkr vilket är något högre än tidigare år. De senaste fem åren har snittet på investeringsvolymen uppgått till 28 mnkr. Ökningen under året beror på en struktursatsning på förskolelokaler. För året har finansie-

ring skett genom minskad likviditet och nyupplåning. Inför kommande år står kommunen inför ett större investeringsbehov. Utredning pågår angående översyn av kommunens särskilda boenden.

Flyktingmottagande/Integration

För Munkedals del har det inneburit att förvaltning på mycket kort tid ställt om verksamhet (personal, lokal mm) och anpassat den till det snabbt ökade behovet. Detta inom framförallt integration och skolverksamheterna. Antalet ensamkommande barn har ökat under hela året men framförallt från oktober och framåt. Utfallet skiljer sig markant åt jämfört med det avtal kommunen har för asylsökande barn (10 platser) samt PUT platser (10 platser). Se tabell nedan.

För tillfället klaras merparten av alla anvisningar av i egen regi trots det har det inte varit möjligt att anordna nya HVB-hem i den omfattningen som behovet föreskrivit. Problemet är att det är nationellt fullbelagt och det finns inga platser att köpa.

Inför 2016 skrivs avtalet om till 52 asylsökande platser för barn och 18 PUT, totalt 70 platser.

Kommunen har lagt ett stort arbete i att finna externa lösningar för att på så sätt få till adekvata placeringar. Åtgärder pågår för att få till ytterligare ett HVB-hem men även att upprätta och få tillgång till allmännyttans bostäder för att på så sätt få ett flöde i integrationsarbetet och boendekarriären. Att få till stånd några fler lägenheter möjliggör för att hantera merparten av alla anvisningar.

Vad gäller ensamkommande barn så har ca 90 % av de barnen som anvisats till kommunen skrivit sig här. Osäkerhet finns dock bland annat i att det är svårt att veta hur många som bosätter sig i kommunen på egen hand, tecknar egna kontrakt samt vilka som flyttat till anhöriga, så kallad anhöriginvandring.

Integration	2013	2014	2015
Asylsökande/inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem, antal		256	493
Ensamkommande asylsökande barn, antal		18	70
Mottagna i flyktingmottagande under året, antal	12	65	72
Mottagna i flyktingmottagandet efter anvisning, antal		1	12
Mottagna i flyktingmottagandet senaste 24 mån, antal	21	68	132
Mottagna i flyktingmottagandet senaste 24 mån, antal/1000 inv.	2,1	6,7	12,9

Befolkningsutveckling

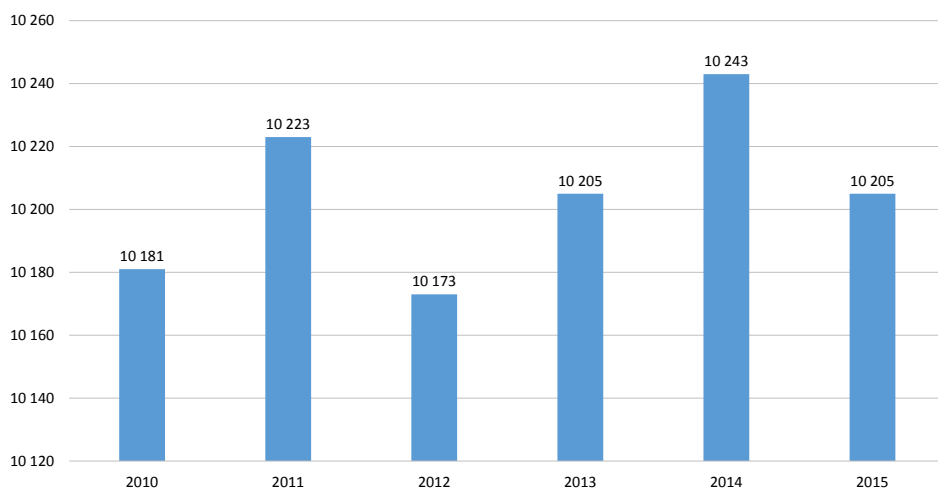
Befolkningen uppgick till 10 205 31/12-15. Folkmängden har då minskat med -38 invånare jämfört med årsskiftet 2014. Mellan 2013 och 2014 ökade antalet medborgare med 38. Trenden de senaste åren har varit ett ökat antal invånare under våren för att därefter sjunka under hösten. Utvecklingen under året har varit sjunkande tal under hela året vilket är mycket oroväckande. Minskningen beror på negativt födelsenetto (-21) och flyttningsnetto (-17).

Trots att kommunens invånarantal minskar så förändras inte fördelningen i de olika åldersgrupperna något

större. Antalet unga inom åldersgruppen 0-19 år ökar marginellt med fyra stycken. Då sker en ökning av antalet förskolebarn och grundskoleelever, gymnasieeleverna minskar däremot. Oroväckande är att den större minskningen sker inom åldersgruppen 20-65 år (-37) vilket innebär att försörjningsbördan ökar på dem som återstår i denna grupp. Antalet 65+ minskar med fem stycken.

Invånare, antal	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Invånare, totalt	10 181	10 223	10 173	10 205	10 243	10 205
Invånare, 0-19 år	2 337	2 299	2 271	2 234	2 232	2 236
- varav 0-5 år	639	660	661	651	654	655
- varav 6-15 år	1 096	1 085	1 081	1 086	1 090	1 099
- varav 16-19 år	602	554	529	497	488	482
Invånare, 20-64 år	5 516	5 563	5 494	5 502	5 485	5 448
Invånare, 65 +	2 328	2 361	2 408	2 469	2 526	2 521

Invånare totalt, antal Munkedal

Befolkningen uppdelad i åldersintervall

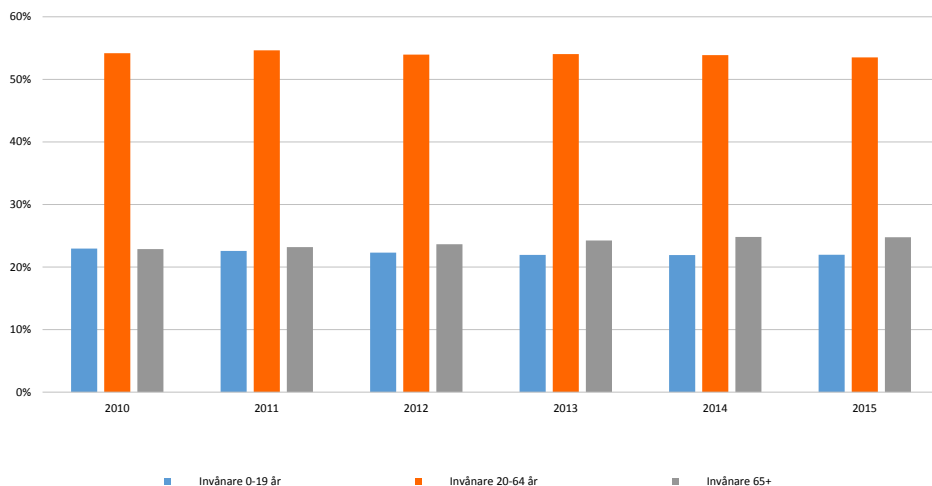

Foto: Fri bild från Pixabay

Näringsliv

Munkedals kommun fortsätter att skörda frukterna av ett mycket attraktivt etableringsläge.

Munkedals näringsliv och arbetsmarknad präglas av många små ensamföretagare med en till tio anställda och Arctic Paper AB med ca 320 anställda. Enligt UC finns det ca 1315 aktiva företag i Munkedals kommun 2015. Det finns cirka 30 företag med fler än 10 anställda. Andra stora näringsgrenar är vård och omsorg med cirka 880 arbetstillfällen, handel och kommunikation med cirka 880 anställda, byggnadsverksamhet med 470 personer samt jordbruket som sysselsätter cirka 200 personer.

Offentliga arbetsgivare (stat, landsting och kommun) svarar totalt för ungefär 38 % av alla arbetstillfällen i kommunen.

Munkedals kommun ingår i Trollhättans arbetsmarkandsområde och räknas som en pendlingskommun. Cirka 2 000 personer pendlar till ett jobb utanför kommunen, i huvudsak till Uddevalla, Tanum, Lysekil och Sotenäs kommuner. Inpendling från andra kommuner är närmare 1 200 personer. Dessa är huvudsakligen bosatta i Uddevalla, Tanum och Lysekils kommuner. Detta betyder att Munkedals kommun är en attraktiv kommun att bo i även för dem som har sin dagliga försörjning i en verksamhet som ligger utanför kommunen.

Idag är E6 utbyggd till motorvägsstandard från Oslo till Malmö. E6 går rakt igenom Munkedals kommun från norr till söder. Hela fem av- och påfarter finns på sträckan genom Munkedals kommun. Detta ger ett utomordentligt bra logistikläge. Genom markförvärv och planläggning av markområden kommer Munkedals kommun att kunna erbjuda mycket attraktiva lägen för företagsetableringar i likhet med Säleby och Håby norra.

Viktiga händelser

Under 2015 har Munkedals kommun fått flera nya företagsetableringar. Både större och mindre. Den största är naturligtvis Burger Kings etablering i Håby med cirka 25 nya arbetstillfällen och fler under sommaren. De flesta som fått anställning är ungdomar. I mars öppnade Willab Garden sitt nya showroom och butik på Säleby med ca 10 anställda. Willab Garden öppnade sin tredje anläggning i Sverige på Säleby, de andra anläggningarna ligger i Båstad och Bromma. XL-Bygg invigde också sin nya anläggning på Säleby under våren 2015. Flera mindre företagsetableringar har också skett, bland annat på Smedbergs industriområde. Det pågår också intressant utveckling och expanderings av flera befintliga företag i kommunen, bl.a. i Dingle, Munkedal och Hedekas. I samverkan med projektet Infra Green och flera företag, både

lokala företag och ett företag från en annan kommun har en snabbbladdningsstation för eldrivna fordon etablerats i Håby. Snabbbladdningsstationen invigdes den 10 september 2015.

Årets företagare

Utmärkelsen "Årets företagare" utses av den lokala föreningen Företagarna i Munkedal. Till Årets företagare 2015 utsågs Kent Wilhelmsson, KW-grävtjänst AB. Del av motiveringen lyder "Kent har genom åren visat på stor företagsamhet och ett starkt entreprenörskap. Detta visar sig i den utveckling som skett av företaget samt de goda resultat som företaget visar i sina bokslut".

Näringslivsråd

Under året har ett Näringslivsråd inrättats. Näringslivsrådet består av politiker, representanter från det lokala näringslivet och tjänstemän. Under året har det genomförts tre möten med Näringslivsrådet.

Mål

Antal företag

Ett av kommunstyrelsens mål är att minst 30 nya företag ska registreras i Munkedals kommun under 2015. Enligt Nyföretagarbarometerns siffror för 2015 har det startats 55 nya företag i Munkedals kommun 2015. Motsvarande siffra för 2014 var 46 nystartade företag

Företagsklimatet i Munkedals kommun

"En viktig del i kommunernas arbete för att främja tillväxt och utveckling på lokal och regional nivå handlar om att skapa ett bra företagsklimat där företag kan etablera sig och växa. Det får en ort att leva, gör den attraktiv att bo och verka i och skapar arbetstillfällen som är en förutsättning för en fortsatt utveckling av välfärden". (SKL Räkna, räkna, ranka)

Svensk Näringslivs senaste undersökning för företagsklimatet visade en försämring i opinionen för Munkedals kommun. Från placering 190 till 213. Försämringen ligger främst inom områdena Nyföretagsamhet, Tillämpning av lagar och regler samt Konkurrens från kommunal verksamhet.

Framtid

Munkedals kommun har åter igen fått förtroendet av Tillväxtverket att vara en pilotkommun för projektet att stärka den lokala attraktionskraften. Projektet startade 1 nov 2015 och ska pågå under tre år.

Nyckeltal	2013	2014	2015
Minst 30 nya företag ska etablera sig under året	49	46	55
Ranking i Svenskt näringslivsindex	148	190	213
Företagsklimatet enligt Svenskt näringslivsindex	140	175	176
Arbetslöshetsstatistik 16-24 år	15,1 %	12,2 %	-
Arbetslöshetsstatistik 18-64 år	6,9%	6,6 %	-

Munkedal som attraktiv kommun

Munkedals kommun utvecklas i samverkan med näringslivet och de ideella krafterna

Det skall vara attraktivt att leva, bo och verka i Munkedals kommun. Genom det lokala näringslivet och flera aktiva bygdegrupper, samhällsföreningar och fiberföreningar (lokala utvecklingsgrupper) pågår ett ständigt utvecklingsarbete i Munkedals kommun. Landsbygden med de mindre serviceorterna är välmående och de har blivit attraktiva för både boende och företagande.

Kommunens landsbygdsutvecklingsarbete har kommit till för att man från kommunens sida vill öka möjligheterna till påverkan i ett underifrån perspektiv. Det är viktigt att i samverkan med kommunerna ta till vara på de enskildas initiativ och drivkraft. Arbetet med landsbygdsutveckling bygger också på delat ansvar mellan dessa ideella krafter, näringslivet och kommunen.

Viktiga händelser

”Stärkt lokal attraktionskraft”

Munkedals kommun har åter igen utsetts som en av tio utvalda pilotkommuner av Tillväxtverket. Denna gång handlar det om ett treårigt projekt för att stärka den lokala attraktionskraften. Genom ett långsiktigt och systematiskt arbete ska strategier och handlingsplaner för näringsliv, landsbygd, kultur, turism och besöksnäring tas fram. I projektet kommer också innovativa metoder för offentlig upphandling att tas fram och prövas i syfte att, i större utsträckning än idag, möjliggöra för lokala företag att svara på kommunens upphandlingsförfrågningar. Syftet med strategidokumentet är att ge en tydlig och långsiktig styrning i strategiska frågor för att stärka den lokala attraktionskraften. Projektet startade den 1 november 2015 och kommer att pågå fram till 1 november 2018.

Projektet kommer att ges ett stort fokus under projektperioden och kommer att beröra flera ansvarsområden. I projektet ingår också att sprida erfarenheter till andra kommuner. Medfinansierare är Tillväxtverket, Västra Götalandsregionen och Munkedals kommun.

Mål

Projektets kortsiktiga mål är att genom dialog, rådslag och djupintervjuer processa fram långsiktiga styrdokument inom respektive fokusområde i projektet. På längre sikt är målet att stärka den lokala attraktionskraften som ger stolta invånare, nöjda företagare och ett ökat intresse för Munkedals kommun för inflyttning, företagsetablering och besöksmål.

Framtid

När dessa långsiktiga styrdokument är antagna i kommunfullmäktige kommer de att brytas ned i konkreta handlingsplaner. Dessa handlingsplaner kommer att vara kopplade till kommunens budgetprocess för att möjliggöra aktiviteter som syftar till projektets långsiktiga mål att ”Stärka den lokala attraktionskraften”.

Foto: Per Pixel Petersson

Folkhälsa

Munkedals kommun satsar på Barnkonventionen och siktar på ett mer långsiktigt och målinriktat folkhälsoarbete.

Folkhälsa handlar om befolkningens hälsoläge, hälsans utveckling och fördelningen av hälsa mellan olika grupper i samhället.

Folkhälsoarbete syftar till att förbättra hela befolkningens hälsa. Ytterst handlar folkhälsa om vilket samhälle vi vill leva i. Förutsättningarna för en god hälsa påverkas av våra levnadsvanor, våra livsvillkor och den omgivande miljön.

Viktiga händelser

Under året har folkhälsan gjort en utbildningsinsats i Barnkonventionen för politiker och tjänstemän. Satsningen kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet med att implementera Barnkonventionen i kommunens verksamheter framöver.

Folkhälsan har under 2015 också bidragit med ekonomiska medel till ett flertal olika projekt och insatser, bland annat utbildning i ICDP/Vägledande samspel för personal inom förskola och skola, öppen gruppverksamhet för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning samt lovaktiviteter för socioekonomiskt utsatta barn.

Under hösten 2015 presenterades undersökningen "Hälsa på lika villkor" som är en nationell folkhälsoenkät som Munkedals kommun deltar i med ett tilläggsurval vart fjärde år tillsammans med övriga kommuner i Västra Götaland. Enkäten visar att Munkedal är en kommun där invånarnas psykiska hälsa är bättre än genomsnittet i regionen, vi upplever mer tryggheten i kommunen än regionen i snitt och färre personer har någon gång använt sig av narkotika. Däremot har vi en högre andel i befolkningen med övervikt och fetma, samt fler invånare som lider av smärta, värk och långvariga sjukdomar.

Folkhälsomål

Folkhälsopolitiska rådet pekar inför varje budgetår ut ett antal prioriterade områden som särskilt ska vara i fokus. Under 2015 var dessa områden:

- Drogförebyggande arbete.
- Barn i riskzonen.
- Förebyggande arbete riktat mot barn och ungdomar.

Under 2015 beviljade folkhälsopolitiska rådet drygt 500 000 kr för utvecklingsarbete inom dessa områden. Medlen beviljades till både kommunala och externa verksamheter.

Framtid

Enkätundersökningen "Hälsa på lika villkor" visar att kommunen har utmaningar framför sig när det gäller våra levnadsvanor, men också vilka strukturer i samhället som påverkar vår livsstil. Under kommande år ska folkhälsan ta fram mer konkreta mål och strategier för att långsiktigt och målinriktat arbeta mot en bättre folkhälsa i kommunen.

Munkedals kommun kommer också att fortsätta arbetet med att implementera Barnkonventionen i kommunen. På nationell nivå pågår en utredning för att göra Barnkonventionen till lag i Sverige.

Folkhälsoindex

Munkedals kommun har tagit fram ett folkhälsoindex sedan 2006. Ett folkhälsoindex är ett antal indexerade nyckeltal som ska ge en övergripande bild av folkhälsan i kommunen. I diagrammet jämförs kommunens nyckeltal mot rikets, där rikets nyckeltal har index 1. De av Munkedal kommuns nyckeltal som är bättre än rikets ur en folkhälsosynpunkt får värden högre än 1 och hamnar utanför den markerade ringen för riket. De av Munkedal kommuns nyckeltal som är sämre än rikets ur en folkhälsosynpunkt får värden lägre än 1 och hamnar innanför den markerade ringen för riket.

Indikatorerna i folkhälsoindex har varit detsamma sedan 2008, men eftersom tillvägagångssätt kring mätningar, analys och även intervall mellan mätningar ändrats fanns ett behov av att uppdatera folkhälsoindex. Till folkhälsoindex 2015 har därför hälften av indikatorerna bytts ut, och även om det innebär att indexet inte är direkt jämförbart med tidigare år ger det en mer uppdaterad och aktuell bild.

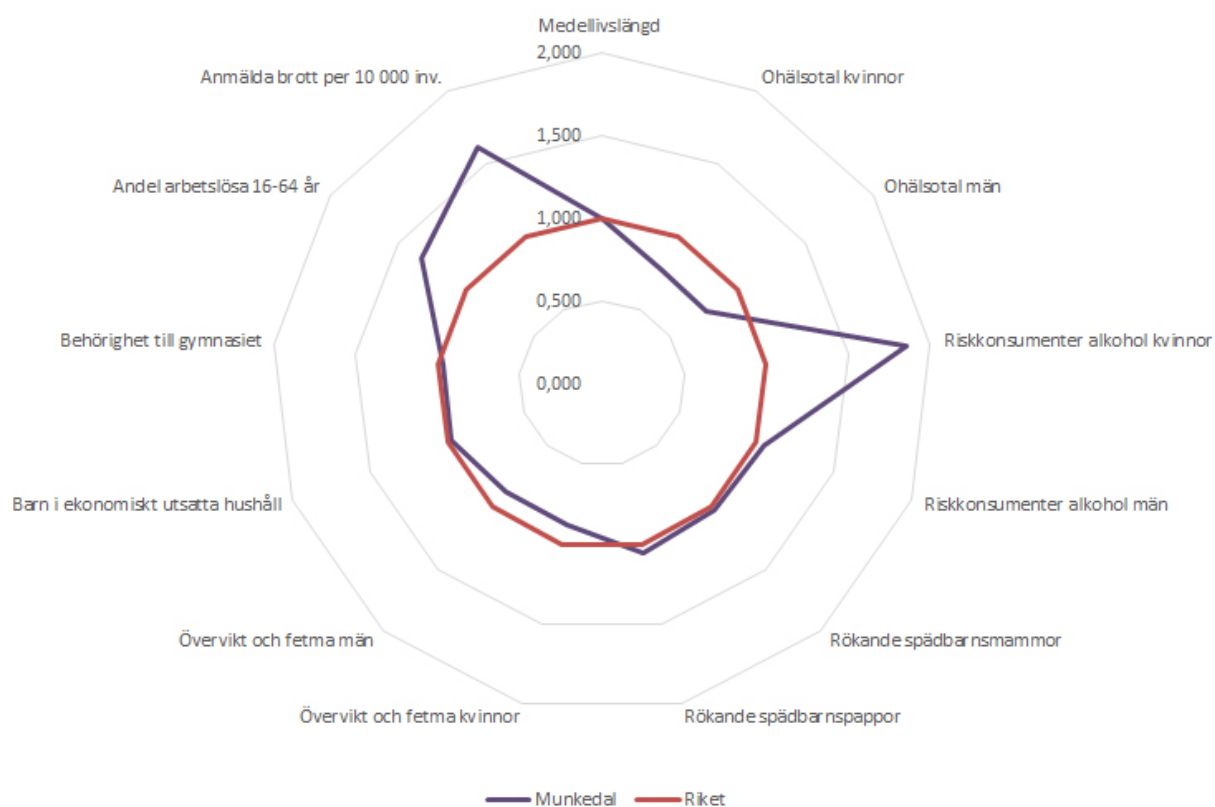
Utöver att presentera varje nyckeltal för sig i ett diagram, sammanställs också samtliga nyckeltal till ett sammantaget index för året. Index för riket är också där 1. Folkhälsoindex 2015 för Munkedals kommun är 1,01, vilket innebär att kommunen i genomsnitt ligger något bättre till än riket.

Nyckeltal 2015	Munkedal 2011	Munkedal 2015	Västra Götaland 2015
Är orolig/nedstämd (%)	27,6	28,0	32,9
Nedsatt psykiskt välbefinnande (%)	12,3	14,0	17
Rädd att gå ut ensam (%)	20,2	18,0	22
Har provat hasch/marijuana någon gång (%)	6,7	5,0	12,0
Övervikt och fetma (%)	55,6	57,0	49,0
Långvarig sjukdom (%)	42,2	40,0	36,0
Smärtor och besvär (%)	55,9	54,1	47,9

Foto: Fri bild från Pixabay

Folkhälsoindex 2015

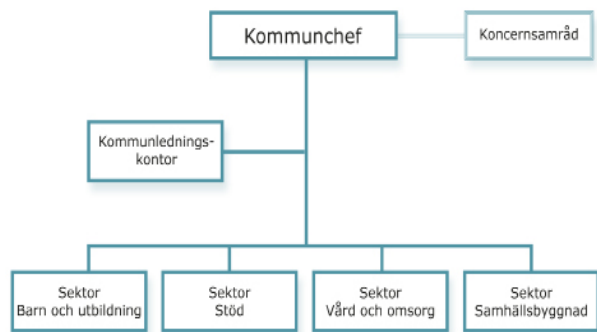

Styrning och ledning

Kommunens uppdaterade styr- och ledningssystem implementerades under 2015.

Organisation

Kommunens tjänsteorganisation delas 2015 in i fyra sektorer. Sektor för vård och omsorg, skola, stöd och samhällsbyggnad samt ett kommunledningskontor. Kommunstyrelsens ansvar omfattar i princip all verksamhet och är också anställningsmyndighet för all kommunal personal (oavsett var i organisationen de befinner sig). Kommunchefen har ett helhetsansvar för kommunens verksamhet.

Styrning och ledning

För att säkerställa att de mål kommunfullmäktige sätter upp för verksamheten uppnås, att resurser används på ett effektivt sätt, att verksamheten genomförs med god kvalitet och ständigt arbetar med utveckling och förbättring, behövs ett ledningssystem. Detta också för att säkerställa ett gemensamt arbetssätt. Ledningssystemet kan ses som ett ramverk för styrning och utveckling av verksamheten.

Kommunfullmäktige beslutade hösten 2013 om ett nytt styr- och ledningssystem. För budget 2015 tillämpas systemet fullt ut. Ledningssystemet har fyra byggstenar som alla är lika viktiga och beroende av varandra;

1. Grundläggande förutsättningar (gemensam värdegrund, tydliggörande av roller och uppdrag – både för politik och tjänstemän, organisation)
2. Omvärldsanalys
3. Målstyrning (se bild nedan)
4. Uppföljning/utvärdering

Beskrivning av målstyrning

Inriktingsmål antas och gäller över en fyraårsperiod. Dessa bryts sedan ner av nämnderna till resultatmål, vilka revideras vartannat år. Resultatmålen är delmål för att nå inriktingsmålen. För att komma i fas med mandatperioderna gäller målen (inriktning och resultat) för 2015. Från och med 2016 är samtliga mål reviderade och antagna för sina respektive perioder. Uppföljning av målen 2015 finns längre fram i förvaltningsberättelsen.

Uppföljning av mål och budget har rapporterats till kommunfullmäktige i delårsbokslut april, augusti och nu i bokslutet. Vid dessa tre tillfällen har sammanställts ekonomisk prognos och verksamhetsuppföljning för hela kommunen. Dessa delårsbokslut har kompletterats med ekonomisk uppföljning månadsvis med prognoser för året.

Införande av beslutsstödsystem har pågått under året. Uppföljning kan nu göras avseende ekonomi, månadsprognoser, måluppfyllelse, bokslut samt personaluppföljning. Systemet är ett stöd till cheferna för ett effektivare flöde för uppföljning, analys och återrapportering. Kommande års projekt inriktas på skoluppföljning. På sikt kommer även budgetering och prognoser att rapporteras via systemet. Införandeplanen sträcker sig över tre år.

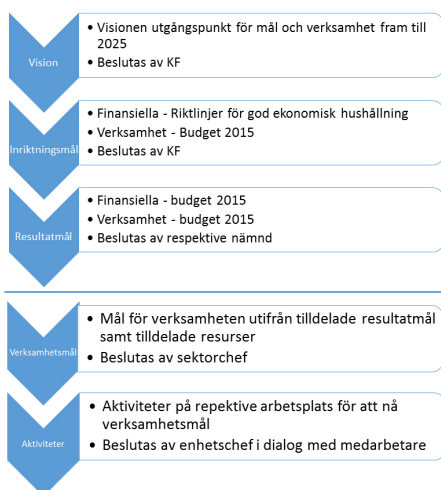
Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

De finansiella inriktingsmålen avser hela planeringsperioden år 2015-2019 och följs upp i den årliga budget- och bokslutsprocessen.

Intern kontroll 2015

Kommunstyrelsen godkänner årligen innevarande års samt kommande års internkontrollplaner för egen del samt godkänner återredovisningen av övriga nämnder och bolag. Samordning pågår för återrapportering från gemensamma nämnder och bolag.

Granskningar har gjorts inom kommunstyrelsens verksamheter samt inom gemensamma nämnder. Byggnadsnämnden har inte genomfört någon granskning men har antagit internkontrollplan för 2016.

Politik

Tjänstemän

Uppföljning av mål och resurser april, augusti och december

Varje kontrollområde görs en bedömning utifrån

- Fungerar
- Fungerar men behöver utvecklas (mindre avvikelser finns)
- Fungerar inte (större avvikelser finns)

Totalt har 44 kontrollområden granskats varav fjorton inte fungerar.

Sjutton har fungerat, tretton har fungerat men behöver utvecklas framförallt avseende att rutiner behöver uppdateras.

Fjorton områden fungerar inte. Orsaken till att det inte fungerar är främst där man inte genomfört granskningen eller hittat brister i rutinen. Flertalet finns inom IT nämndens område. Uppföljningen visar att fortsatt granskning bör göras på 17 områden och dessa överförs till 2016 års internkontrollplaner.

Nya planer har upprättats inom respektive nämnd. Totalt är det fyrtio granskningar planerade. Inom kommunstyrelsen, byggnadsnämnd, gemensamma nämnder (IT, Miljö, Lön).

Framtid

Budget 2016

Verksamhetens bruttokostnader uppgår till ca 670 mnkr. Till största del finansieras verksamheten av skatteintäkter, ca 594 mnkr, som kommunen erhåller via kommunalskatten. 150 mnkr av skatteintäkterna kommer via det kommunala utjämningssystemet. Därutöver tillkommer taxor och avgifter som kommunen tar ut för de tjänster som erbjuds kom-

munmedborgare, organisationer och företag.

Kommunala utdebiteringen

Den kommunala utdebiteringen höjs med 95 öre för år 2016 och blir 23,63 kronor.

Finansiella resultatmål

Budgeterat resultat för 2016 är 11,4 miljoner kronor d.v.s 2,0 % av skatter och generella bidrag.

Antagna finansiella inriktningsmål gäller för perioden 2015-2019, där budgeterat resultat på lång sikt ska det genomsnittliga resultatet, i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, uppgå till 2 %.

Budgetförutsättningar

Alla nämnder kompenseras för beräknade löneökningar, prisökning och kapitalkostnader. Centralt avsatt 16,0 mnkr.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har fått en ökad ram år 2016 jämfört med år 2015 med 16,3 miljoner kronor. 9,9 mnkr av anslaget läggs till kommunstyrelsens förfogande och resterande 6,4 mnkr utfördelas direkt till verksamheterna.

Gemensamma driftorganisationer under Kommunstyrelsen

Utökning av medlemsavgift på 0,3 mnkr till räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän. Dessa har tagits av den centrala avsatta potten på 16 mnkr.

IT-verksamheten samt Miljöverksamheten har en oförändrad ram.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämndens ram är oförändrad.

Munkedal. Foto: Per Pixel Petersson

Beskrivning av modellen för finansiell analys

Den finansiella analysen utgår ifrån den sk RK-modellen vilken innefattar fyra finansiella perspektiv – resultat, kapacitet, risk och kontroll. Dessa är viktiga ur ett finansiellt perspektiv: det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen.

Resultat

Här kartläggs och utreds kommunens **resultat**. Analys sker av hur olika kostnader och intäkter utvecklats. Utgångspunkten med detta är att beskriva om kommunen har balans mellan löpande intäkter och kostnader. En jämförelse mellan åren är intressant för att se eventuell negativ trend. Under detta avsnitt sker också genomlysning av investeringar och dess utveckling.

Kapacitet

Den andra delen av modellen lyfter fram vilken **kapacitet** kommunen har över en längre tid, dvs. den långsiktiga handlingsberedskapen. En högre beredskap innebär att kommunen bättre klarar av "lågkonjunktur" dvs att redovisa vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju svagare kapacitet desto mindre förmåga har kommunen att klara framtida finansiella problem.

Risk

Tredje aspekten – **risk** – visar om kommunen är exponerad finansiellt över en medellång tid vilka möjligheter kommunen har att möta finansiella problem utan att vidta åtgärder. Här analyseras också borgensåtagande och pensionskund.

Kontroll

Den sista aspekten tittar på vilken **kontroll** kommunen har över sin finansiella situation dvs. hur man klarar av styrning och efterlevnad av finansiella mål och budget. En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning.

Finansiella nyckeltal

Till varje perspektiv kopplas ett antal finansiella nyckeltal, dessa har till uppgift att belysa ställning och utveckling.

Den finansiella modellen

Resultat – kapacitet

Bild 1 Intäkter och kostnader

Bild 2 Driftkostnadsandel

Bild 3 Investeringsvolym samt skattefinansieringsgrad

Bild 4 Årets resultat

Bild 5 Soliditet

Bild 6 Skuldsättningsgrad

Bild 7 Kommunalskatt

Risk – Kontroll

Bild 8 Likviditet ur ett riskperspektiv

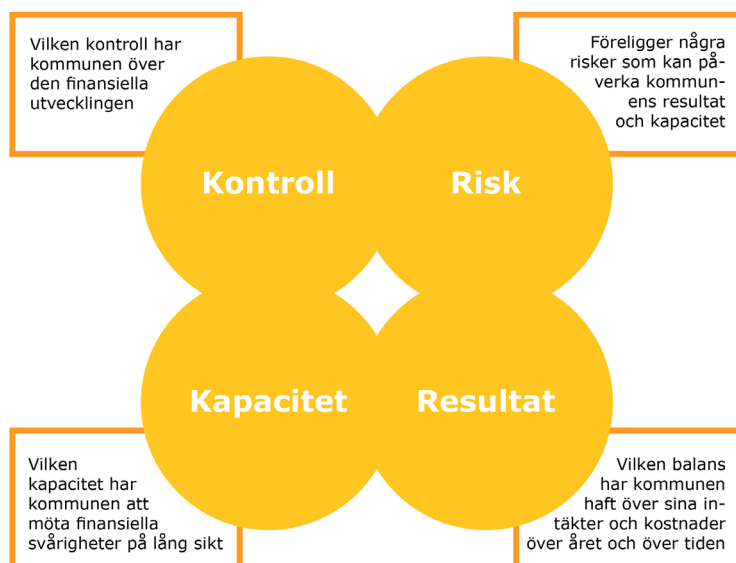
Bild 9 Finansiella nettotillgångar

Bild 10 Finansiella risker

Bild 11 Borgensåtagande och koncernens resultat

Bild 12 Pensionsåtagande

Bild 13 Budgetföljsamhet

Finansiell analys

Kommunen redovisar svaga resultat de senaste 2 åren.

Munkedals kommun redovisar för året ett positivt resultat på 0,2 mnkr vilket är en förbättring jämfört med 2014 på 2,1 mnkr. Kommunen har de senaste två åren visat på svaga resultat. Bokslut 2014 landade på ett underskott på -1,9 mnkr vilket var det lägsta på 15 år. Försvagningen av resultatet de senaste två åren beror i huvudsak på att verksamhetens nettokostnader är höga. Överskottet under året är hänförligt till intäkter av engångskaraktär samt på en jämförelsestörande intäkt (återbetalning av AFA).

Den samlade investeringsvolymen uppgick till 41 mnkr vilket är något högre än tidigare år. De senaste fem åren har snittet på investeringsvolymen uppgått till 28 mnkr. Ökningen under året beror på en struktursatsning på förskolelokaler. Självfinansieringsgraden av investeringar uppgår till 46 % (65 % 2014). Investeringarna de senaste åren har inte kunnat finansieras av skatteintäkter och investeringsinkomster. För året har finansiering skett genom minskad likviditet och nyupplåning. Detta försvagar kommunens finansiella handlingsberedskap.

Kassalikviditet och soliditet försämras under året.

God ekonomisk hushållning

Under detta avsnitt görs avstämning av kommunens finansiella inriktningsmål. Munkedal har beslutat om fyra finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Avstämning görs under detta avsnitt samt kommenteras kort under finansiella analysen.

Sista avsnittet avslutas med beskrivning av god ekonomisk hushållning, balanskrav samt resultatutjämnning.

Finansiell analys Resultat och kapacitet

Bild 1: Intäkter och kostnader

Förändring intäkter och kostnader (%)	2013	2014	2015
Verksamhetens nettokostnader	3,7	7,1	3,5
Skatteintäkter	3,1	2,2	3,4
Generella statsbidrag och utjämnning	3,7	12,2	4,9
Finansiella kostnader och intäkter.	-24,5	19,3	-20,1

Den procentuella ökningen av verksamhetens nettokostnader jämfört med 2014 är 3,5 %. Skatteintäkter och generella statsbidrag ökar med 3,8 %. Det innebär att ökningen av nettokostnaderna marginellt understiger skatter och generella statsbidrag.

Finansnettot förbättras med 20 % jämfört med föregående år. Detta tack vare lägre genomsnitts ränta.

Förändring intäkter	2013	2014	2015
Försäljningsmedel	7,3	8,0	7,8
Taxor och avgifter	12,7	12,6	13,6
Hyror och arrenden	12,2	12,4	12,1
Bidrag	55,2	58,3	78,9
Försäljning verksamhets- entreprenader	16,0	17,3	12,2
Övriga försäljningsintäkter	0,9	5,5	1,9
Reavinst	0,1	1,6	0,7
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,0
varav jämförelsestörande post (AFA)	9,4	0,0	4,4
Summa	113,9	115,7	127,2
Jämförelsestörande post år 2015 och 2013 är en återbetalning av inbetalda försäkringspremier.			

Förändring kostnader	2013	2014	2015
Bidrag och transfereringar	-21,8	-23,3	-22,8
Entreprenader och köp av verksamhet	-82,5	-90,8	-109,0
Personalkostnader	-281,6	-299,2	-313,8
Sociala avgifter enligt lag och avtal	-104,1	-109,8	-116,3
Lokal- och markhyror	-11,4	-10,1	-10,9
Bränsle, energi och vatten	-12,9	-11,7	-11,3
Diverse främmande tjänster	-10,3	-18,2	-14,2
Övriga kostnader	-58,5	-65,9	-58,2
Summa	-583,1	-629,0	-656,5

Under året har kommunen erhållit ökat generellt statsbidrag som ersättning för ökat flyktingmottagande (4,1 mnkr) samt förstärkning av verksamhetens intäkter i form av återbetalning av AFA-medel (4,4 mnkr) dessa tillsammans har bidragit till en förbättring av årets resultat. Under verksamheternas intäkter är det främst bidragen som har ökat markant. Detta beror bland annat på integration samt ökning av riktade statsbidrag (förskolelyft, ökad bemanning äldreomsorg mm.)

En nedbrytning av verksamhetens löpande intäkter och kostnader visar att intäkterna ökar med 10 %. Detta till trots uppgår verksamhetens nettokostnads andel till 97,3 % av skatter och statsbidrag.

Bild 2: Driftskostnadsandel

Driftkostnadsandel(%)	2013	2014	2015
Verksamheternas intäkter och kostnader (netto)	96,0	96,5	96,8
Avskrivningar	3,1	3,2	3,4
Driftskostnad före jämförelsestörande poster och finansnetto	99,1	99,7	100,2
Finansnetto	0,6	0,7	0,5
Driftskostnadsandel efter finansnetto	99,7	100,4	100,7
Jämförelsestörande poster (netto)	-1,8	0,0	-0,8
Driftskostnadsandel	97,9	100,4	99,9

Viktigt för kommunens ekonomi är hur nettokostnaderna utvecklar sig i förhållande till skatter och generella statsbidrag. Nyckeltalet speglar hur stor del av skatter och statsbidrag som den löpande driftverksamheten tar i anspråk dvs ett mått på balansen mellan löpande kostnader och intäkter. Det utrymme som finns kvar kan användas för amortering av långfristiga lån, finansiering av investeringar och/eller sparande.

Att driftskostnadsandelen uppgår till 99,9% innebär att inget utrymme finns för amortering eller sparande.

Bild 3: Investeringsvolym samt skattefinansieringsgrad

Investeringsverksamhet (mnkr, %)	2013	2014	2015
Bruttoinvesteringar (mnkr)	36,2	23,5	43,1
Nettoinvesteringar (mnkr)	36,2	23,5	41,4
Skattefinansieringsgrad av nettoinvesteringar (%)	73,9	62,9	46,0

För att uppnå god ekonomisk hushållning bör, när den löpande driften finansierats, en tillräckligt stor andel av skatteintäkterna återstå för att kunna finansiera årets investeringar. Detta mäts genom nyckeltalet "skattefinansieringsgraden av investeringarna", kan även kallas självfinansieringsgrad. Ett värde 100 % eller mer, innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som genomförts under året. Detta stärker då kommunens finansiella handlingsutrymme. Allt över 100 % kan användas till att amortera av kommunens skulder och/eller stärka likviditeten.

Nettoinvesteringarna uppgick till 41 mnkr. Ökningen beror på satsningen att bygga om förskolor till större enheter. Den större delen av investeringsvolymen återfinns inom samhällsbyggnadssektorn. Årets investeringar överskrider budget med 0,4 mnkr. Detta beror på tidigareläggande av ombyggnad av ytterligare en förskola. Under året har kommunen erhållit ca 2 mnkr i investeringsbidrag, främst rör det statsbidrag för fiber samt ersättning för insats i väg.

Skattefinansieringsgraden av investeringar landar på 46 % för 2015. Detta innebär att kommunen inte finansierar investeringar med skatteintäkter. Skatte-

finansieringsgraden har under flera år legat under 100 %.

Kommunen har som mål att skattefinansieringsgraden av investeringar ska uppgå till 100 %. Då skattefinansieringsgraden endast uppgår till 46 % nås inte målet för året.

Bild 4: Årets resultat

Årets resultat (mnkr, %)	2013	2014	2015
Årets resultat (mnkr)	10,6	-1,9	0,2
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster (mnkr)	1,3	-1,9	-4,2
Årets resultat/skatteintäkter och generellt statsbidrag (%)	2,1	-0,4	0,0
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster/skatteintäkter och generellt statsbidrag (%)	0,3	-0,4	-0,8
Genomsnittligt resultat över 3 år (%)	2,0	1,3	0,6
Årets resultat/eget kapital (%)	5,6	-1,0	0,1

Tabellen visar årets resultat inklusive och exklusive jämförelsestörande poster. Resultatet för året stärks jämfört med föregående år. De senaste två årens resultat har varit svaga. Årets resultat i relation till skatter och generella statsbidrag är 0,0 %. För 2014 och 2013 var motsvarande resultat -0,4 % samt 2,1 %.

Under i stort sett hela 2015 har helårsprognosen legat på ett större underskott. För 2015 och 2013 erhöll kommunen återbetalning av sk AFA-medel på 4,4 mnkr respektive 9,4 mnkr, dessa poster redovisas som jämförelsestörande. Andra engångsposter (dock ej jämförelsestörande) har påverkat resultatet positivt som ersättning för flyktningmottagande (4,1 mnkr). Utan dessa poster av engångskaraktär skulle årets resultat varit negativt.

Det innebär att för andra året i rad med eller utan jämförelsestörande poster hamnar resultatet under 2 % (kommunens kort- och långsiktiga finansiella mål). Detta gäller även det genomsnittliga resultatet för åren 2015-2013, detta uppgår till 0,6 % vilket inte är att betrakta som god ekonomisk hushållning och når inte heller upp till kommunens långsiktiga mål på 2 %. Det egna kapitalet förstärks marginellt med 0,1 %.

Bild 5: Soliditet

Soliditet (%)	2013	2014	2015
Soliditet	37,6	36,9	34,7
Tillgångsförändring	2,3	0,7	6,6
Förändring eget kapital	5,4	-1,0	0,1
Soliditet inklusive ansvarsförbindelsen	-12,3	-10,2	-7,7

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme, ju högre soliditet desto starkare finansiell ställning. Nyckeltalet soliditet visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital respektive skulder. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen. I denna tabell visas både nyckeltal exklusive och inklusive samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt. Det senare för att få med de pensionsförpliktelser med vidhängande löneskatt som återfinns utanför balansräkningen vilket ger en bättre bild av kommunens totala långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Soliditeten exklusive övriga pensionsförpliktelser har sjunkit de senaste åren beroende på svaga resultat och uppgår till 35 %. Det innebär också att kommunens finansiella mål inte nås för året.

Soliditeten inkl pensionsavsättningar förstärktes mellan 2013 och 2014 även inför 2015 främst på grund av att inkomstbasbeloppet har sänkts. Detta påverkar skulden positivt och innebär att kommunen förbättrar sin ställning något.

Den positiva tillgångsförbättringen beror på ökad insats till Kommuninvest under året på 5,6 mnkr.

Det är viktigt för kommunen att stärka soliditeten framöver. Jämfört med genomsnittet bland kommunerna i Västra Götaland (51 % - 2014) ligger Munkedal på en låg nivå. Detsamma gäller vid jämförelse med liknande kommuner (43,2 % - 2014).

Bild 6: Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgrad (%)	2013	2014	2015
Total skuldsättningsgrad	62,4	63,0	65,3
- varav avsättningsgrad (pensioner)	2,4	2,4	2,3
- varav kortfristig skuldsättningsgrad	64,7	34,4	36,5
- varav långfristig skuldsättningsgrad	33,0	63,2	61,2

Den del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital brukar benämnas skuldsättningsgrad. Kommunens totala skuldsättningsgrad har ökat med 2 % jämfört med föregående år. Årets svaga resultat i kombination med hög investeringsvolym har medfört nyupplåning på 12 mnkr.

Bild 7: Kommunalskatt 2015

Kommunalskatt (kr)	Munkedal	Västra Götaland	Riket
Primärkommunalskatt	22,68	21,25	20,70
Total kommunalskatt exkl kyrkoskatt	33,96	32,73	31,99

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen kan påverka sin inkomstkälla. En redan hög kommunalskatt ger tex ett mer begränsat handlingsutrymme att generera en intäktsökning denna väg.

Den totala kommunalskattesatsen uppgår till 33,96 kr vilket är 1,23 kr högre än för regionen och 1,97 kr högre än riket. Inför 2016 höjs primärkommunalskatten till 23,63 kr. Med kommunens relativt höga utdebitering begränsas det finansiella handlingsutrymmet.

Målet för kommunens skattesats är att den ska sänkas. Inför 2015 sänktes skattesatsen med 15 öre vilket innebär att målet är uppfyllt.

Risk – kontroll

Bild 8: Likviditet ur ett risk perspektiv

Likviditet (mnkr, %)	2013	2014	2015
Likvida medel (mnkr)	31,2	35,8	31,9
Tillgängliga medel (mnkr)	122,9	128,9	128,6
Kassalikviditet (%)	39,9	79,1	67,5
Balanslikviditet (%)	59,6	115,4	98,3

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap. En ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

Mellan 2013 och 2014 förstärktes Munkedals kassalikviditet. Under 2015 har kassalikviditeten minskat något och uppgår till 68 %. En förstärkning av likviditeten gjordes med nyupplåning på 12 mnkr samt bidrag för flyktingmottagande 20,7 mnkr.

Normalt eftersträvas ett riktvärde på 100 %. Det innebär att korta tillgångar är lika stora som korta skulder. I kommunernas kortfristiga skulder ingår dock en semesterlöneskuld som utgör ca 30 % av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten. Detta innebär att en nivå på över 60 % tryggar den kortsiktiga betalningsberedskapen. Munkedals nivå på 68 % innebär därför att kommunen klarar av att finansiera oväntade finansiella utgifter på kort sikt utan att behöva låna.

Utöver de likvida medlen har kommunen en outnyttjad checkkredit på 10 mnkr. Under året har krediten utnyttjats vid ett par tillfällen.

Bild 9: Finansiella nettotillgångar

Finansiella nettotillgångar (mnkr)	2013	2014	2015
Omsättningstillgångar + finansiella anläggningstillgångar	234,3	237,5	248,4
Kortfristiga och långfristiga skulder	311,5	316,9	349,8
Netto	-77,2	-79,4	-101,4

Måttet finansiella nettotillgångar uttrycker betalningsstyrka på "medellång sikt". De finansiella tillgångarna ligger på en stabil nivå och ökar något under året pga ökad insats i Kommuninvest. Trots det försämras de finansiella nettotillgångarna, denna utveckling beror på att investeringar inte finansieras av skatteintäkter. En ökning av långa lån gjordes under året. Utvecklingen innebär ändå en försvagning av kommunens beredskap på medellång sikt.

Bild 10: Finansiella risker

Genomsnittsränta (%) och finansiella derivat (mnkr)	2013	2014	2015
Genomsnittsränta (%)	2,8	2,5	2,4
Kapitalbindningstid			
0 - 12 månader	120,5	120,5	107,2
1 år - 5 år	84,7	84,7	110,0
5 år och mer	0,0	0,0	0,0
Räntebindningstid			
0-12 mån	45,2	45,2	57,2
1 år -3 år	0,0	0,0	0,0
3 år- 5 år	0,0	0,0	60,0
5 år och mer	160,0	160,0	100,0
Låneskuld	205,2	205,2	217,2
Säkrad låneskuld genom swapar	160,0	160,0	160,0
varav SEB	125,0	125,0	125,0
varav Swedbank	35,0	35,0	35,0
Marknadsvärde ränteswapar	-0,4	-18,4	-15,7

Ur riskperspektiv är det viktigt att redovisa och beskriva eventuella ränterisker och valutarisker. Med ränterisk avses risken för förändringar i räntenivån och med valutarisk avses risk för eventuella kursförluster vid utlandslån. Några lån i utlandet har inte kommunen varvid kursförluster inte förkommer.

Däremot påverkar en höjning av räntan med 1 % de externa lånekostnaderna med ca 0,6 mnkr dock skulle vår genomsnittsränta skulle endast öka med ca 0,25 % tack vare swapar.

Ränteläget är förnärvarande mycket lågt vilket påverkat kommunens lånekostnader positivt. Den genomsnittliga räntan har sjunkit till 2,4 % (inkl swapar). Samtliga kommunens lån lades om under året.

Avstämning mot finanspolicyn visar att samtliga mål är uppfyllda.

Finanspolicy	Utfall
Minst två långgivare bör eftersträvas	2
Enskild långgivare bör ej representera mer än 50 % av den totala skuldportföljen. (undantag Kommuninvest)	91 % (störst andel kommuninvest)
Tillåtna instrument är ränteswapar, forwardswapar, FRA, Caps och Floors	Ränteswapar
Den genomsnittliga räntebindningstiden i skuldportföljen skall ej understiga 1 år och ej överstiga 7 år	4,24 år

Bild 11: Borgensåtagande och koncernens resultat

Borgensåtagande (mnkr)	2013	2014	2015
Kommunägda företag	175,1	203,1	218,8
varav Munkedals Bostäder AB	130,0	158,6	175,0
varav RKHF	39,1	38,5	37,8
varav Dingle Industrilokaler	6,0	6,0	6,0
Föreningar	0,3	0,2	0,2
Egna hem och småhus	0,4	0,2	0,2
Summa Borgensåtagande	175,6	203,5	219,1
Koncernens resultat	11,4	-0,3	3,3
Borgensåtagande kr/invånare	17 207	19 867	21 472

Borgensåtagande redovisas utanför balansräkningen men är för kommunen en stor post som medför en ökad risk och ger kommunen lägre handlingsberedskap. De borgensåtagande som kommunen ingått ökar från 2013 på 176 mnkr till att för 2015 uppgå till 219 mnkr. Pensionsförpliktelse före 1998, sjunker för andra året i rad. Detta beror i huvudsak på lägre inkomstbasbelopp. Totalt sett innebär dessa ökade åtaganden en högre risk. Inför kommande år kommer bostadsbolagets borgen att öka. Beviljad ökning är 100 mnkr.

Kommuninvest

Munkedals kommun har tillsammans med ytterligare 279 kommuner och landsting ingått medlemskap i Kommuninvest ekonomiska förening. Föreningen är ett samarbete mellan kommuner och landsting kring finansiella tjänster. Munkedals kommun ökade sitt insatskapital i Kommuninvest under 2015 och uppgår nu till högsta nivån, det vill säga 900 kr per invånare - totalt 9,2 mnkr. All upplåning i Kommuninvest sker med stöd av solidarisk borgen. Munkedals kommuns lån hos Kommuninvest uppgick vid årsskiftet till 196,7 mnkr vilket motsvarar 91 % av den totala låneskulden. Risken för infriande av borgen bedöms som mycket liten.

Borgen egnahem och småhus

Borgensåtagande: 0,2 mnkr

Kommunal ansvarsförbindelse ska enligt kreditgarantiförordningen lämnas för kreditgarantier för egnahem och småhus och för bostadsrättsföreningar

om dessa beviljats räntebidrag. Liten risk för inlösen av borgen.

Borgen Munkedals Bostäder AB (100 %)

Borgensåtagande 175 mnkr

Bolaget visar ett bättre resultat för 2015 än de senaste två åren. Resultatet uppgår till 1,9 mnkr, soliditeten förbättras och landar på 9,6 %. Detta beror på i huvudsak en redovisningsteknisk förändring dvs införande av komponentavskrivning har medfört återföring av tidigare nedskrivna fastigheter vilket påverkat resultatet positivt. Under året har bostadsbolaget erhållit beslut på ökning av borgen med 100 mnkr vilket kommer att ske under 2016. Risk för infriande av borgen alternativt ägartillskott bedöms fortfarande som liten.

Dingle Industrielokaler AB (51 %)

Borgensåtagande 6 mnkr

Bolagets resultat för 2015 uppgår till -0,1 mnkr och soliditeten är 32,3 %. Risk för infriande av borgen bedöms som liten.

Kooperativa Hyresrättsföreningen

Borgensåtagande 38 mnkr

Borgen avser åtagande gentemot Kooperativa Hyresrättsföreningen Sörby- och Dinglegården. Risk för infriande av borgen bedöms som liten.

Bild 12: Pensionsåtagande

Pensionsåtagande (mnkr)	2013	2014	2015
Avsättning till pensioner	7,1	7,0	7,4
Pensioner äldre än 1998 (ansvarsförbindelsen)	255,1	242,8	232,8
Total pensionskund	262,2	249,8	240,2
varav särskild löneskatt	51	49	47

Munkedals kommun har som de flesta andra kommunerna i Sverige en stor pensionskund till sina anställda från tiden före 1998. Perioden före 1998 betalades det inte in någon pension löpande under intjänandet av pensionsrätten som man gör idag. Man tog istället kostnaden när pensionen skulle utbetalas.

1998 ändrades detta och en löpande inbetalning av pensionskostnaderna görs numera kontinuerligt. Den summa som upparbetats före 1998 hanteras som en skuld till de anställda och kallas för ansvarsförbindelsen eftersom den inte finns med som en post i balansräkningen. Detta kallas även för Blandmodellen.

Pensionsförpliktelse utanför balansräkningen uppgår till 233 mnkr. Denna post medför ökad risk och ger kommunen lägre handlingsberedskap. Totala pensionskund till 240,2 mnkr varav den största delen redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse.

Pensionsförpliktelse före 1998, sjunker för tredje året i rad. Förändringen mellan 2015 och 2014 beror i huvudsak på lägre uppräknings av ränte- och basbelopp. Totalt sett innebär dessa åtaganden en hög risk. Inom en 5 årsperiod kommer utbetalning av pensioner att öka.

Bild 13: Budgetföljsamhet

Budgetföljsamhet (mnkr)	B o k - slut	B u d - get	Avvi - kelse
Verksamhetens netto-kostnader	-548,8	-546,0	-2,8
Skatter och generella bidrag	551,8	551,6	0,2
Finansnetto	-2,8	-4,2	1,4
Årets resultat	0,2	1,4	-1,2

En budgetföljsamhet så nära 0 som möjligt är det önskvärda. Tyvärr uppvisar kommunen för 3 året i rad en negativ budgetavvikelse framförallt inom nämnderna. Årets resultat budgeterades till 0,25 %, utfallet landade på 0,03 %. I huvudsak handlar det om stora avvikelser inom kommunstyrelsens verksamhet.

	April	Aug	Utfall 2015	Avvi - kelse aug
Kommunledningskontor	2,2	2,1	2,1	0,0
Sektor Samhällsbyggnad	0,4	0,6	2,0	1,5
Sektor Barn och utbildning	2,2	0,3	2,8	2,5
Sektor Vård och omsorg	-5,7	-8,4	-9,4	-1,0
Sektor Stöd	-11,4	-20,2	-16,1	4,1
Summa Kommunstyrelsen	-12,4	-25,7	-18,7	7,0
Övriga nämnder	-0,1	-0,1	0,1	0,1
Byggnämnden	0,3	0,5	1,1	0,6
Finans	6,0	11,9	17,8	5,8
Summa	-6,1	-13,3	0,3	13,6

Prognossäkerheten visar inom nämnderna på avvikelser framförallt sektorerna Barn- och utbildning och Stöd men även för finans. Orsaken till den stora prognosdifferensen för finans beror på sent besked gällande ersättning för flyktingmottagande, förbättring av pensions- samt semesterlöneskund. Dessa två sistnämnda beräkningar blir klara först efter årsskiftet.

Avslutande kommentarer

För att uppnå och god ekonomisk hushållning är det viktigt att ha en god balans mellan löpande intäkter och kostnader. Precis som det finansiella målet är uppsatt behöver resultatet stabilt uppgå till 2 %. Med en sådan resultatnivå klarar kommunen av att finansiera större delen av sin tillgångsökning med skatteintäkter, vilket i sin tur leder till att kommunen kan bibehålla sin finansiella handlingsberedskap på kort och lång sikt.

För att leva upp till god ekonomisk hushållning bör de uppsatta långsiktiga målen hållas. Främst handlar det om att komma tillrätta med nettokostnadsandelen dvs verksamheternas intäkter och kostnader. Nivån måste sänkas för att skapa utrymme till resultat och självfinansiering av investeringar men även

göra det möjligt att ge utrymme till amortering av de långfristiga skulderna. Och också ge utrymme för kommande satsningar som kommande investeringsbehov.

Finansiell analys Kommunkoncernen

Kommunkoncernen innehåller 2015 koncernföretagen Munkedals Bostäder AB, Munkedals Vatten AB, och Dingle industrilokaler AB samt uppdragsföretagen Rambo AB och Kooperativa hyresrättsföreningen Sörby- och Dinglegården.

I slutet av 2015 förvärvades fastighetsbolag Vadholmen Foss 2:81 Mfl AB. Då förvärvet skedde så sent på (29/12-15) tas bolaget inte med i redovisningen för kommunkoncernen.

Modell för finansiell analys

För att analysera koncernen och kommunen används samma finansiella analysmodell. Den är uppbyggd runt fyra aspekter; resultat, kapacitet, risk samt kontroll över den finansiella utvecklingen.

Resultat

Kommunkoncernen omsätter 536 mnkr, där Munkedal står för den största delen. Resultatet för koncernen är för året positivt och landar på + 3,3 mnkr. Kommunens resultat uppgår till +0,2 mnkr, Munkedals Bostäder AB +1,9 mnkr, Munkedals Vatten AB 0 mnkr, Rambo AB +1,2 mnkr samt Kooperativa hyresrättsföreningen +0,2, Dingle Industrilokaler AB +0,1 mnkr. Kommunkoncernen har, med undantag för Dingle Industrilokaler AB positiva resultat.

Investeringsutgifterna uppgick totalt till 64 mnkr i koncernen av vilka 41 mnkr avser kommunen.

Kapacitet

Kapacitet söker mäta och redovisa vilken långsiktig finansiell motståndskraft kommunen har. Viktiga mått när kapaciteten analyseras är att se hur soliditet och låneskuld förändras över tid. Soliditeten är ett mått på koncernens långsiktiga betalningsförmåga dvs hur stor andel av balansomslutningen som har finansierats med eget kapital. Soliditeten påverkas av förändrad balansomslutning samt ett förändrat resultat.

Koncernens soliditet uppgår till 26,8 % vilket är en försämring jämfört med föregående år (27,8 %). Förklaringen till minskningen är ökad låneskuld för kommunen.

Kommunens samlade låneskuld uppgår till 425,2 mnkr av dessa omsätts 80 mnkr inom loppet av ett år. Koncernens långfristiga låneskuld ökar med 27,4 mnkr. Den största delen av skulden, 63 % av låneskulden är kommunen och 28 % av låneskulden tillhör Munkbo AB. Munkedal Vatten AB har en långfristig skuld på 76 mnkr, denna elimineras pga upprättad revers mellan kommunen och bolaget. Det är väsentligt att kommunen och Munkbo förbättrar soliditeten på sikt för att därmed konsolidera koncernens ekonomiska resultat.

Risk

Risken beskriver hur finansiellt exponerad koncernen i det korta- och medellånga perspektivet. Både kassa- och balanslikviditeten är relativt låga 54,4

% respektive 69,7 %. Vilket för bägge talen är en minskning jämfört med föregående år.

När kommunens likviditet analyseras är det viktigt att inte bara se till koncernens tillgångar i form av likvida medel och kortfristiga fordringar. För att få en samlad bild bör även koncernens lånestock inkluderas. Ett mått som tar hänsyn till både likvida medel och upplåning är nettolåneskulden. Den visar på skillnaden mellan de likvida medlen och koncernens långfristiga låneskuld. Nettolåneskulden har ökat 26 mnkr från 339 mnkr till 365 mnkr. De likvida medlen har ökat med 1,5 mnkr och de långfristiga skulderna har ökat med 27 mnkr.

Den finansiella kontrollen

Med finansiell kontroll avses bl a hur upprättad budget och finansiella målsättningar efterlevs. Koncernen har idag ingen gemensam koncernbudget utan varje bolag upprättar sin egen budget. Bolagens budgetar godkänns i Kommunfullmäktige. Avstämning mot budgeterna görs i delårsboksluten. Avvikelser har dock funnit gentemot budgeten under året – då åt det positiva hållet. Det samma gäller för de prognoser bolaget gjort under året.

Avslutande kommentarer

Koncernens resultat är återigen positivt med undantag av 2014 har resultaten för koncernen varit positiva de senaste åren. Soliditeten minskar till 26,8 % och uppnår det lägsta värdet sedan 2010.

Då koncernens soliditet är låg och långfristig låneskuld är relativt hög är det viktigt att påbörja amortering av skulderna. Den höga låneskulden gör att koncernen är känslig för förändringar i räntenivåer. Både Munkedals kommun och Munkedals Bostäder AB använder sig av swappar för att hantera denna risk. Genomsnittliga räntan för Munkedals Kommun och Munkedals Bostäder AB medräknat lånen och swapparna är 2,6 %. Årets låga räntor har bidragit till att finansnettot sjunkit med 1,0 mnkr och uppgår till - 9,8 mnkr.

För att skapa utrymme för självfinansiering av kommande investeringar bör helst nettoinvesteringarna de kommande åren inte överstiga avskrivningarna.

Finansiella nyckeltal koncernen

	2013	2014	2015
Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	486	521	536
Finansnetto (mnkr)	-10	-11	-10
Årets resultat (mnkr)	11	0	3
Nettoinvesteringar (mnkr)	184	62	64
Långfristiga skulder	267	398	425
Soliditet enligt balansräkning (%)	29,8	27,8	26,8
Årets resultat / skatter o statsb. (%)	2,2	-0,1	0,6
Förändring eget kapital (%)	5,7	-1,5	2,2
Kassalikviditet %	44,9	86,5	54,4
Balanslikviditet %	63,7	119,3	69,7

God ekonomisk hushållning

Sedan 1992 har kommunerna enligt kommunallagen haft krav på sig att verksamheterna ska bedrivas enligt god ekonomisk hushållning. Efter det har ytterligare krav tillkommit balanskravet (år 2000) samt möjlighet till resultatutjämnning (RUR) (2013). Dessa lagstiftningskrav ska samtliga följas upp i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Detta avsnitt kommer att först redovisa uppföljning av kommunens mål och riktlinjer för ekonomi och verksamhet för god ekonomisk hushållning. Därefter redovisas balanskravsutredning och redovisning av resultatutjämningsreserven.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är ett lagstadgat krav som innebär att hushålla i tiden och över tiden och utgår ifrån lagkrav som återfinns i 8:e kapitlet Kommunallagen. Kravet på god ekonomisk hushållning grundar sig på att kommunens ekonomi ska ha förutsättningar för att klara av befolkningens behov både nu och i framtiden.

Kommunfullmäktige har antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt tillämpning av resultatutjämnning (2013). Riktlinjerna reviderades 2014 i samband med ny styrmodell. Riktlinjerna gäller för planeringsperioden 2015-2019. Med lagens definition som utgångspunkt är riktlinjerna antagna utifrån att varje generation ska bekosta den kommunala service som konsumeras och därigenom lämna över ett oförändrat finansiellt utrymme till kommande generationer. Det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, samt att väga verksamhetens behov nu och mot verksamhetens behov på längre sikt.

Munkedals inriktningsmål är uppdelade i mål för verksamheten (antagna i budget 2015) samt finansiella (riktlinjerna för god ekonomisk hushållning). Dessa mål har sin utgångspunkt i kommunens vision: Munkedal – mer av livet. En hållbart växande kommun med engagerade invånare. Här tar vi oss an framtidens utmaningar tillsammans!

 Mål och mått som är ej uppfyllda redovisas med färgen röd samt symbolen

 Mål och mått som är delvis uppfyllda redovisas med färgen gul samt symbolen

 Mål och mått som är i hög grad uppfyllt redovisas med färgen grön samt symbolen

 Mål och mått som är helt uppfyllda redovisas med färgen grön samt symbolen

Finansiella inriktningsmål

 1. Resultatmål - På lång sikt ska det genomsnittliga resultatet i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämnning uppgå till 2%.

Målet är satt utifrån att kommunens resultatnivå ska vara stabilt på 2 % i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämnning. Detta för att kunna självfinansiera investeringar och därmed inte öka på kommunens skulder. Det innebär också att kommunens finansiella handlingsutrymme på kort och lång sikt stärks.

Mellan 2002 till 2013 var kommunens resultat positivt. 2014 landade resultatet på ett underskott -1,9 mnkr och för året +0,2 mnkr. Det genomsnittliga resultatet över de senaste tre åren kommer endast upp i 0,6 %.

Årets resultat på 0,2 mnkr motsvarar 0,03 % i resultatnivå, vilket innebär att målet inte är uppfyllt 2015.

 2.Soliditetsmål -Soliditeten ska öka med 4-procentenheter

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme ju högre soliditet desto starkare finansiell ställning. Nyckeltalet soliditet visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital respektive skulder. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen.

Kommunfullmäktige beslutade om att soliditeten (exklusive samtliga pensionsförpliktelser med vidhängande löneskatt) under planeringsperioden ska öka med 4-procentenheter.

Soliditetsutvecklingen har under flera år varit positiv för Munkedals kommun, men sedan 2014 har det ändrats till en negativ utveckling. Kommunens soliditet landade på 34,7% vilket är en försämring med 3,7 % jämfört med målet. Målet har inte uppfyllts 2015.

 3.Investeringsmål- Självfinansieringsgraden av investeringar 100 %

För att uppnå god ekonomisk hushållning bör, när den löpande driften finansierats, en tillräckligt stor andel av skatteintäkterna återstå för att kunna finansiera årets investeringar. Detta mäts genom nyckeltalet "skattefinansieringsgraden av investeringarna", kan även kallas självfinansieringsgrad. Kommunfullmäktige har beslutat om att självfinansieringsgraden ska uppgå till 100 %.

Nettoinvesteringarna under året uppgår till 41,4 mnkr vilket till stor del beror på struktursatsning av kommunens förskolor. Under året har kommunen erhållit ca 2 mnkr i investeringsbidrag främst rör det statsbidrag för fiber samt ersättning för insats i väg.

Skattefinansieringsgraden av investeringar uppgick till 76 % för 2013 och 65 % för 2014 och landar på 46 % för 2015. Detta innebär att kommunen inte finansierar investeringar med skatteintäkter under perioden. Kommunens mål uppnås inte 2015.

 4.Skattemål - Skattesatsen ska sänkas

Målet att skattesatsen ska sänkas är uppfyllt då skatten beslutades sänkta med 0,15 öre, från 22:83 till 22:68 år 2015.

Den totala kommunalskattesatsen uppgår till 33,96 kr vilket är 1,23 kr högre än för regionen och 1,97

kr högre än riket. Inför 2016 höjs primärkommunalskatten till 23,63 kr. Med kommunens relativt höga utdebitering begränsas det finansiella handlingsutrymmet. Målet nås 2015.

Finansiella resultatmål

Utgångspunkten för de finansiella resultatmålen (kortsiktiga) är de finansiella inriktningsmålen (långsiktiga).

Mått	Mål	Utfall 2015
Årets resultat (%)	0,25	0,0
Nettoinvesteringsnivå (mnkr)	<30	41,4
Soliditetsutveckling (%)	>38,4	34,7
Nettokostnadsandel (%)	>98	99,4
Skattesats	>22:83	22:68

Kommentar/Analys:

De kortsiktiga finansiella målen visar på en låg måluppfyllelse under 2015, endast ett utav de kortsiktiga finansiella målen är uppfyllt.

Årets resultat på 0,2 mnkr motsvarar 0,03 % i resultatnivå, vilket innebär att målet inte är uppfyllt. Tack vare flera intäktsposter av engångskaraktär under

2015 blir resultatet positivt men det är en oroväckande utveckling av verksamheternas nettokostnader.

Nettoinvesteringarna under året uppgår till 41,4 mnkr vilket innebär att inte heller investeringsmålet om 30 mnkr är uppfyllt. Till stor del beror detta på utbyggnader av Lilla Foss samt Önnebacka förskola.

Soliditetsutvecklingen har under flera år varit positiv för Munkedals kommun, men sedan 2014 har det ändrats till en negativ utveckling. Kommunens soliditet landade på 34,7% vilket är en försämring med 3,7 % jämfört med målet.

Verksamheternas nettokostnadsandel som inte uppfyllt är 99,4%, dock så påverkas talet av jämförelsestörande poster. Verksamheternas nettokostnadsandel exkl jämförelsestörande poster landar på 100,2 % vilket innebär att verksamheterna förbrukar mer resurser än vad vi får i skatteintäkter och statsbidrag.

Målet att skattesatsen ska sänkas är uppfyllt då skatten beslutades sänkta med 0,15 öre, från 22:83 till 22:68 år 2015.

Måluppfyllelse- inriktningsmål

Munkedals kommun visar på en god måluppfyllelse av verksamhetsmålen.

Kommunfullmäktige antar inriktningsmål med utgångspunkt från programförklaring. Målen gäller över mandatperioden. Med inriktningsmålen formulerar förtroendevalda en allmän inriktning för verksamheten. Kommunfullmäktiges inriktningsmål för 2015 och måluppfyllelsen av dessa redovisas nedan.

Inriktningsmålen konkretiseras av varje nämnd i form av resultatmål. Varje inriktningsmålet anges med en siffermarkering som sedan återfinns tillsammans med resultatmålet, och på så sätt går det att härleda hur resultatmålen hänger ihop med inriktningsmålen. Resultatmålen redovisas på efterföljande sidor.

 Mål och mått som är ej uppfyllda redovisas med färgen röd samt symbolen

 Mål och mått som är delvis uppfyllda redovisas med färgen gul samt symbolen

 Mål och mått som är i hög grad uppfyllt redovisas med färgen grön samt symbolen

 Mål och mått som är helt uppfyllda redovisas med färgen grön samt symbolen

1.Människor känner sig välkomna(nöjda)

Förvaltningen har arbetat mycket med bemötande och service framförallt med fokus på tillgänglighet. Mätning visar tyvärr att tillgängligheten sjunker jämfört med föregående år. Den låga tillgängligheten till trots visar ändå mätningen på god information i svaren 96 % nöjdhet. Detsamma gäller för värderingen intresse och engagemang. Inom bemötande har skett en rejäl förbättring och kommunen placerar sig nu högre än genomsnittet (föregående år 80 %). Vad gäller svar på frågor via mail har skett en successivt försämring under de tre senaste åren. Detta är något som kommer att prioriteras under året. Trots det är resultatet lägre än genomsnittet (88 %).

2.En hållbart växande kommun

Hållbarhet är ett prioriterat område för kommunen. Året som gått har fokus legat på att minska kemikalieanvändningen respektive energiförbrukning i den kommunala verksamheten. Energiförbrukningen har minskat över tid, sedan 2009 upp till 30 %. En stor förbättring har också skett med en markant reduktion av fossila bränsle. Under året har också beslut om installation av att införa solenergi på två av kommunens förskolor skett. Solenergianläggningen är monterad och klar på en av förskolorna.

3.En trivsamt, kreativ och spännande miljö

Skapandet av ett servicekontor med inriktning på att förbättra servicen till medborgare har varit viktigt och prioriterat. Medborgarkontoret kommer att stå klart 2016. Därefter sker en successiv ökning av tjänsterna inom medborgarservice både avseende

kommunens interna verksamhet men också med extern verksamhet som Försäkringskassa, Kommunala bostadsbolaget m fl. Ett mycket lyckat projekt att skapa kreativa miljöer är uppstarten av IT-café för seniorer. Anpassning har också skett i i bibliotekets lokaler för att bättre passa målgruppen barn, detta har bidragit till ökad utlåning av böcker till barn och unga.

4.Invånarna mår bra, är trygga och trivs med livet

Minska utanförskap är väsentligt för att känna trygghet och trivsel. Som ett viktigt led i detta arbete pågår i samarbete mellan kommunen och arbetsförmedlingen ett projekt att möta unga i arbetslöshet. Minskat utanförskap handlar också om att ha förstahands kontrakt på boende. En minskning av andrahandskontrakt har skett. Ett tätt samarbete tillsammans med kommunens bostadsbolag är en framgångsfaktor i detta arbete. Samtliga gruppboende har fått läsplatser tilldelade sig för att fortsätta arbetet med IT teknik i syfte att hjälpa den enskilde brukaren i sin vardag. Ett projekt (No Limit) har påbörjats under 2015 och kommer att fortsätta under 2016 (i samverkan med andra aktörer, t.ex. ABF) vilket syftar till att kunna möta människor med psykiatriska funktionshinder. Uppslutningen har varit över förväntan och det har spridit sig vida.

5.Invånarna är delaktiga, handlingskraftiga och stolta

Att det finns mötesplatser möjliggör ökad delaktighet här kan nämnas kultur dagar, föredrag, flera allmänna arrangemang och konstutställningar samt firandet av nationaldagen. Kommunen tagit emot ett stort antal asylsökande barn och vuxna har kommunen stort fokus ett lyckat integrationsarbete för att skapa goda förutsättningar att ta emot barn och unga i förskola och skola samt att ge vuxna möjligheter att så tidigt som möjligt få påbörja sina studier i svenska för invandrare, få barnomsorg till sina barn och komma ut i arbete eller vidare studier. Det pågående integrationsarbetet spelar en viktig roll i delaktighet.

6.Alla barn och unga får stöd att göra mesta möjliga av sina förutsättningar

Målet att alla elever ska kunna läsa i årskurs är tyvärr inte uppnått. För att stärka barnen arbetar förskolorna intensivt och effektivt med språket i verksamheten. Pedagogerna har utbildats i reciproka boksamtal och samtliga har fått en introduktion i TAKK.

Implementering av den nya kommunövergripande språkplanen, och "en läsande klass". Årskurs 1 Planen används nu på alla enheter inom förskola och skola. Införandet av ny språkplan har varit positiv då pedagoger tidigt kunnat se tendenser i vad som behöver utvecklas pedagogiskt för att barn ska nå god läs- och skrivförmåga. Detta ger goda förutsättningar för att en ökad andel elever tidigt kan ges

Dingle. Foto: Per Pixel Petersson

stöd utifrån sina specifika behov. Lärare för de lägre åldrarna arbetar med en "läsande klass" och kommer även fortsättningsvis att göra detta. Planen ger goda förutsättningar att nå målet under kommande år.

7. Högre effektivitet och servicegrad gentemot våra kunder/medborgare

Förbättrad effektivitet genomförs inom ett antal områden från nya riktlinjer för ärendebereidning, förbättrad kommunikation med föräldrar/vårdnadshavare i och med programvaran Unikum, framtagande av informationsbroschyrer inom de största språkgrupperna, träffpunkt för de flyktingar och mycket mer.

8. Bostadsbolaget ska genomföra delar av kommunens bostadspolitik. Finansiering inom bostadsbolagets budgetramar

Bostadsbolaget har påbörjat inventeringen, en mätning är genomförd under året.

Sammanfattning måluppfyllelse

Sammanfattningsvis innebär det att ett av de fyra finansiella inriktningsmålen är uppfyllda. Verksamhetsmålen å andra sidan visar på en godare måluppfyllelse. Av de åtta uppsatta inriktningsmålen är ett helt uppfyllt sex mål är delvis uppfyllda och visar på en positiv trend endast ett av målen är inte alls uppfyllt. Mot bakgrund av detta är ändå måluppfyllelsen för god ekonomisk hushållning mycket låg.

Måluppfyllelse- resultatmål

Nedan redovisas uppföljning av nämndernas resultatmål. Första siffran visar vilket inriktingsmål som resultatmålet härleds till.

Resultatmål	Uppföljning	Uppfyllt	Trend
1.1 Ökad tillgänglighet för medborgaren	Som ett led i ökad tillgänglighet genomförs mätning på förvaltningen avseende telefoni, mail, bemötande och information om kontaktuppgifter. Jämfört med tidigare år sjunker tillgängligheten från 59 till 41%.		
2.1 Minska användningen av farliga kemikalier i våra verksamheter	Under året har inventering av användningen av farliga kemikalier påbörjats. Inom de områden som är inventerade begränsas användningen och en utfasning sker successivt.		
2.2 Öka arbetet med vägföreningar	I princip är arbetet med att bilda samfällighetsföreningar i kommunens tätorter klar.		
2.3 Energianvändning i kommunens fastigheter ska minska med 5 %	Målet att minska energianvändningen har uppnåtts. Minskningen uppgår till 30 % sedan 2009. Att minska energiförbrukningen är något som kontinuerligt pågår. Under året har flera åtgärder genomförts t ex isolering av ishallen.		
2.4 Ökad grad av sopsortering och insamling av komposterbart material	Diskussion om utökad källsortering pågår. Det kommunala renhållningsbolaget Rambo AB har i uppgift att visa på hur nytt system för insamling av hushålls- och verksamhetsavfall skulle kunna genomföras.		
3.1 Bibliotek bredda verksamheten	Under året har det skett ett utökat samarbete mellan huvudbiblioteket och filialerna. Biblioteket har under 2015 startat ett IT-café för seniorer samt påbörjat samverkan med specialpedagoger i Resursteamet inom Elevhälsan.		
3.2 Öka attraktiviteten i Munkedal	Munkedals kommun har utsetts som en av tio utvalda pilotkommuner av Tillväxtverket. Det är ett treårigt projekt för att stärka den lokala attraktionskraften. Genom ett långsiktigt och systematiskt arbete ska strategier och handlingsplaner för näringsliv, landsbygd, kultur, turism och besöksnäring tas fram.		
3.3 Skapa servicekontor	Implementering av medborgarservice pågår. Ombyggnad för att anpassa lokalerna efter den nya verksamheten pågår och inflyttning skedde under första delen av 2016.		
3.4 Förbättrad placering i näringslivsranking -130	Målmedvetet arbete med att förbättra rankingen pågår. Ett näringslivsråd bildades under året. Projekt Attraktionskraft Munkedal är ytterligare en del. Stort fokus kommer att läggas på detta under 2016.		
4.1 Utanförskapet för barn och unga ska minska	Förslag är framtagna på hur förbättring kan ske i arbetet tillsammans med barn, unga och familj. En utökning av familjebehandlingen har skett och under 2016 kommer familjebehandlarna arbeta från ett eget hus där det även kommer att utföras vissa utredningar som kommunen tidigare har varit nödgade att anlita av andra aktörer.		
4.2 Ökad livskvalitet för funktionshindrade	En genomlysning av gruppboende inom LSS pågår och har hittills resulterat i ett aktivt arbete med projektet kvalitetsmått och nivågruppering inom boendena LSS. Detta arbete kommer att fortsätta även under våren 2016. Samtliga gruppboende har fått läsplattor tilldelade sig för att fortsätta arbetet med IT teknik i syfte att hjälpa den enskilde brukaren i sin vardag.		
4.3 Öka informationen och delaktigheten till brukare/medborgare inom vård och omsorg	Verksamheterna arbetar aktivt med att förbättra information samt öka delaktighet och inflytande från brukare och anhöriga. Arbetet med hemsidan är pausad i brist på personalresurser.		

Resultatmål	Uppföljning	Uppfyllt	Trend
4.4 Öka/utveckla det förebyggande arbetet inom både vård och omsorg	Flera aktiviteter pågår eller planeras att startas upp för att utveckla det förebyggande arbetet. På grund av personalbrist, vakanser och höga sjukskrivningstal har arbetet inte kunnat ta fart ordentligt.		
5.1 Ökad information till våra brukare/medborgare	Arbete pågår kontinuerligt för att öka information till brukare/medborgare/besökare. Kommunens hemsida har förbättrats under året genom att ny sökmotor installerats samt införande av en sk lyssna-funktion. Dialogen mellan kommuninvånare och den kommunala organisationen stärks också genom införande av beredningen för Samhällsdialog där uppstart har skett under året.		
5.2 Regelbundet skapa information/träffpunkter förtroendevalda/förvaltning med medborgarna	Informationsmöten har skett avseende integrationsfrågor, detta mål kan ses ihop med målet om ökad information.		
5.3 Öka mötesplatser för alla åldrar i hela kommunen	Ett större antal mötesplatser har genomförts under året med kultur dagar, föredrag, flera allmänna arrangemang som vuxna inom musik, scenkonst, dans och konstutställningar samt firandet av nationaldagen. Fritidsgårdsverksamheten spelar en viktig roll i mötesplatser och under året har nio specialkvällar genomförts på Kvällscaféet.		
6.1 Alla elever ska kunna läsa (avkoda/ljuda) i ÅK 1. Avkodning (förklaring) och alfabetet och ljuda ihop	Målet att alla elever ska kunna läsa i årskurs 1 är tyvärr inte uppnått. För att stärka barnen arbetar förskolorna intensivt och effektivt med språket i verksamheten. Kommunövergripande språkplan ger goda förutsättningar att nå målet under kommande år.		
6.2 Alla elever i ÅK 9 ska ha uppnått lägst betyg E i alla ämnen	Målet ej uppnått dock visar trenden att resultatet förbättrats jämfört med föregående år.		
6.3 Operativa målen i matematik enligt kommunens deltagande i Sveriges kommuner och landstings satsning PISA 2015 ska uppnås	Sektorns två språkplaner och sektorns matematikplan är nu viktiga redskap i arbetet för likvärdighet samt arbetet med att utveckla undervisningen i svenska och matematik. Munkedal hör till de kommuner som mest har förbättrat sina resultat i PISA 2015.		
6.4 Minst 70 % av eleverna som påbörjar studier vid Introduktionsprogrammets preparandutbildning ska senast efter två terminer vara behöriga till nationellt gymnasieprogram	Resultat: 80 % behöriga till nationellt gymnasieprogram efter två terminer.		
6.5 Inom sektor Barn- och utbildning ska personal ha goda ledaregenskaper, ges kompetenshöjning, må bra och leverera goda resultat	För att öka upplevelsen av god hälsa och balans mellan arbete och fritid sker samtal regelbundet, framförallt vid medarbetarsamtalen. Vid medarbetarsamtalen samtalas också om arbetssituationen för varje anställd. Skolledarnas arbetssituation följs upp varannan månad med sektorchef.		
7.1 Arbeta fram minst ett par förbättringar inom varje enhet	Ett stort antal förbättringsåtgärder pågår i hela organisationen för att effektivisera verksamheten. Några förbättringar att lyfta fram är utvecklingen av nya riktlinjer för ärendeberedning samt nytt förslag till arbetsordning för kommunfullmäktige, handlingsplan för införande av arbetssättet Äldres Behov I Centrum (ÄBIC) samt underlätta kommunikationen mellan föräldrar/vårdnadshavare med hjälp av programvaran Unikum.		
7.2 Användarvänlig och hanterbar författningssamling	En del i att göra författningssamlingen (samtliga styrdokument) mer användarvänlig och hanterbar är att se över och minska antalet styrdokument. I dagsläget är antalet styrdokument så många och så omfattande att uppföljning är för omfattande. Detta arbete påbörjades 2014 efter framtagande av ny styrmodell och kommer att pågå ett antal år framöver.		

Balanskravsutredning med resultatutjämningsreserv

Det lagstadgade balanskravet infördes i kommunallagen år 2000. Det innebär att kommunerna ska besluta om en budget där intäkter överstiger kostnaderna. Skulle resultatet, när året är slut, vara negativt ska kommunen inom en tidsperiod om tre år återställa det uppkomna underskottet. Detta genom att kommunfullmäktige beslutar om en plan för hur det ska ske.

I detta avsnitt redovisas en balanskravsutredning. Efter denna utredning är klar erhålls "Årets resultat efter balanskravsutredning före avsättning till RUR". Därefter följer medel som förs till eller från RUR. En resultatutjämningsreserv inom balanskravsutredningen ger varken påverkan på redovisningen, årets resultat eller ekonomiska nyckeltal.

Lagstiftningen vad gäller RUR ger kommuner möjlighet att under vissa angivna förutsättningar reservera medel för att kunna täcka underskott vid ett senare tillfälle. Syftet med RUR är att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna utnyttja denna när skatteunderlagsutvecklingen är svag. RUR är avsedd att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna.

Med RUR kan kommunen vid en tillfällig intäktsdämpning undvika kortsiktiga neddragningar av verksamheter som eventuellt senare måste byggas upp igen.

Avsikten med RUR är således inte att göra det möjligt att skjuta upp långsiktigt nödvändiga beslut om en verksamhet eller ekonomin i stort, det vill säga inte hämma åtgärder som är viktiga ur effektivitetssynpunkt. RUR ska inte heller användas för att göra kortsiktiga förändringar av skattesatsen.

Munkedal har beslutat att reservering till RUR får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av den del av årets resultat efter balanskravsutredningar som överstiger:

- en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, eller
- två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, om en kommun eller ett landsting har ett negativt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

Huvudregeln för resultatutjämningsreserven ska vara att ianspråktagandet endast kan göras av de medel som redan finns reserverade i resultatutjämningsreserven.

Mot bakgrund av att Munkedals kommun har en relativt hög skuldsättning samt höga borgensåtaganden får resultatutjämningsreserven maximalt uppgå till 10 mnkr.

Munkedal har inte de senaste 3 åren haft negativt balanskravsresultat och har därför inget underskott att återställa.

Snitt för skatteunderlagsutvecklingen	2013	2014	2015
Årets skatteintäktsutveckling under stiger 10-årigt snitt	-0,1	-0,3	0,5
10-årigt snitt	3,8	3,9	4,5
Utfall för året	3,7	3,6	3,9

För Munkedals kommun tillämpas modellen att en prognos av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket, jämfört med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren, används som riktvärde för när uttag ska få göras ur RUR.

För 2015 finns ingen möjlighet att disponera medel ur RUR. Någon plan för återställande av balanskravs underskott behövs inte heller upprättas.

Balanskravsutredning	2013	2014	2015
Årets resultat	10,6	-1,9	0,2
Reducering av samtliga realisationsvinster*	-0,1	-1,3	0,0
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter			
Orealiserade förluster i värdepapper			
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper			
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	10,5	-3,2	0,2
Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR)	0,0	0,0	0,0
Disponering från resultatutjämningsreserv (RUR)	0,0	1,4	0,0
Balanskravsresultat	10,5	-1,8	0,2
Pensionsreserv	0,0	0,0	0,0
Social investeringsfond	1,2	1,8	0,0
Balanskravsresultat efter övriga justeringar	11,7	0,0	0,2
* RKR förtydligat 2015 att endast reavinsten på anläggningstillgångar ingår.			

Resultatutjämningsreserven (RUR)(mnkr)	2013	2014	2015
Ingående värde	0,0	7,5	6,1
Reservering till RUR	7,5	0,0	0,0
Disponering av RUR	0,0	1,4	0,0
Utgående värde	7,5	6,1	6,1

Kommunen reserverade 7,5 mnkr 2013. 2014 togs 1,4 mnkr i anspråk det innebär att 6,1 mnkr återstår som utgående värde 2015.

Torreby Slott och de gamla stallarna. Foto: Per Pixel Petersson

Benchmarking

Genom systematiska jämförelser förklaras likheter och olikheter mellan kommunerna i Norra Bohuslän. Arbetet skall leda till erfarenhetsutbyte och lärande.

Inledning

Kommunerna i Norra Bohuslän, Munkedal, Tanum, Lysekil, Sotenäs och Strömstad bedriver sedan flera år ett aktivt benchmarkingarbete. Syftet är att genom systematiska jämförelser kunna förklara likheter/olikheter, förbättra verksamheten och utbyta erfarenheter mellan kommunerna. Områden som berörs är ekonomiska, omsorg (både barn och äldre), personal och VA. I årets årsredovisning redovisas enbart de finansiella jämförelsetal. Övriga tal redovisas i en benchmarkingrapport som utkommer under året.

Jämförelsetal

Befolkning

Mått: Antal invånare		
Kommun/År	2014	2015
Munkedal	10 243	10 205
Tanum	12 346	12 455
Lysekil	14 299	14 464
Sotenäs	8 931	9 006
Strömstad	12 694	12 854

Munkedals kommun minskar invånarantalet jämfört med 2014. För övriga kommuner i Norra Bohuslän har alla kommuner förutom Munkedal ökat sitt invånarantal.

Ekonomi

Kommunalskatt

Mått: Kommunalskatt		
Kommun/År	2014	2015
Riket	20,65	20,70
Munkedal	22,83	22,68
Tanum	21,56	21,56
Lysekil	22,46	22,46
Sotenäs	21,31	21,99
Strömstad	21,91	21,91

Munkedals kommun har en sänkt kommunalskatt sedan föregående år. Kommunen har den högsta kommunalskatten inom Norra Bohuslän och samtliga kommuner har en hög kommunalskatt jämfört med riket.

Resultat

Mått: Resultat		
Kommun/År	2014	2015
Munkedal	-1,9	0,2
Tanum	9,1	6,0
Lysekil	13,5	35,7
Sotenäs	-14,3	13,3
Strömstad	12,5	14,4

2015 redovisar samtliga kommuner i Norra Bohuslän positiva resultat. För Munkedals kommuns del är det ett blygsamt positivt resultat som påverkas utav engångsintäkter.

Kostnadsutveckling

Mått: Kostnadsutveckling		
Kommun/År	2014	2015
Munkedal	7,1	3,6
Tanum	5,2	3,1
Lysekil	3,7	0,6
Sotenäs	5,7	-0,5
Strömstad	9,4	3,9

För att långsiktigt nå och behålla en ekonomisk balans krävs en kontroll över kostnadsutvecklingen, att kostnaderna inte ökar snabbare än intäkterna. Nästan alla kommuner har ökat sin kostnadsutveckling vilket innebär att kostnaderna ökar snabbare än intäkterna.

Soliditeten

Mått: Soliditet		
Kommun/År	2014	2015
Munkedal	36,9	34,7
Tanum	36,9	35,6
Lysekil	39,6	46,4
Sotenäs	51,3	50,0
Strömstad	54,5	56,2

Mått: Soliditet inkl ansvarsförbindelse		
Kommun/År	2014	2015
Munkedal	-10,2	-7,7
Tanum	10,1	10,8
Lysekil	-27,3	-20,1
Sotenäs	23,0	23,7
Strömstad	21,8	25,3

Den långsiktiga betalningsförmågan även kallad den finansiella styrkan skiljer sig väsentligt mellan kommunerna. Munkedal och Lysekils kommun har en negativ soliditet inklusive ansvarsförbindelsen medan övriga kommuner har en positiv soliditet både med och utan ansvarsförbindelsen.

KKIK

Efter flera år med sjunkande resultat inom skolan så har trenden vänt de två senaste åren.

Bakgrund

"Kommunens kvalitet i korthet" är ett nätverk som numera består av 218 av landets kommuner. Kommunens kvalitet i korthet leds av Sveriges kommuner och Landsting (SKL), och verkar för att öka kvalitetsmätningar och jämförelser mellan kommuner ur ett medborgarperspektiv.

Syftet med projektet har varit att göra jämförelser utifrån vanliga frågor som de förtroendevalda får från medborgarna. Tanken är att jämförelserna ska underlätta dialogen om hur effektivt skattemedlen används och vad man får för pengarna.

Frågorna är sorterade under fem perspektiv: Tillgänglighet, Trygghet, Information och delaktighet, Effektivitet samt Kommunen som samhällsutvecklare. Frågorna är hämtade från olika verksamhetsområden och ger en samlad bild av vad kommunen åstadkommer. Resultaten bör ses som indikatorer.

Tillgänglighet

Att snabbt och utan besvär få tag på rätt handläggare och få en enkel fråga besvarad via e-post i rimlig tid, eller hur många timmar simhallen har öppet är bevis på hur bra, eller mindre bra, den kommunala servicen är. Samma gäller för hur länge man får vänta på en plats inom förskolan eller äldreboende.

Munkedal har förbättrat sig inom vissa delar. Glädjande är att 100% av medborgare uppfattar att de får ett gott bemötande via telefon, tyvärr har andelen som får kontakt med en handläggare för sjunkit till 41 %. Munkedal utmärker sig bland de främsta i väntetiden både inom förskoleverksamheten och äldreboende.

Trygghet

Trygghet kan vara att veta att inte behöva möta en ny vårdare varje gång hemtjänsten knackar på. Trygghet kan också vara hur många barn varje förskolepersonal har att ta hand om.

Munkedal har arbetat med att förtydliga och förbättra kontaktmannaskapet inom hemtjänsten. Hemtjänsten har även delats in i mindre planeringsgrupper utifrån kontaktmannaskap och geografi, vilket bidrar till bättre kontinuitet. Målsättningen är att ligga mellan 10 och 12 personer som besöker en äldre person under 14 dagar. Vilket man når upp till under 2015.

Delaktighet och information

Under den här rubriken hittar du mått som handlar om förutsättningarna för medborgarinflytande och demokrati, och om kvaliteten på kommunens webbplats.

Effektivitet

Frågor om kommunens kostnadseffektivitet handlar om vilket resultat man får ut av nedlagda kostnader: Alltså hur mycket man får för pengarna. Det man tittar på är vilken service verksamheten erbjuder, vad det kostar per brukare eller enhet samt hur nöjda brukarna är med den service som erbjuds. Undersökningen gäller skolan, särskilt boende, hemtjänst

samt grupp och serviceboende enligt LSS.

Munkedal har förbättrat sina resultat inom skolans område. Glädjande har resultaten i nationella prov för årkurs 6 förbättrats så pass att Munkedal 2015 tillhörde den bästa gruppen. En av förklaringarna är arbetet med systematisk kvalitetsförbättring där man arbetar med den röda tråden i barn/elevs lärande. Läsår 2013/2014 har man fokuserat på att förbättra undervisningen i matematik och språk. En matematikplan och språkplan är färdig med inbyggda kontrollstationer. Arbetet med kontrollstationer är avsedda att tidigt fånga upp barn i behov av stöd för att positivt gynna läs och skrivutveckling och främja goda resultat i språk och matematik.

Kommunen som samhällsutvecklare

Bedömningen av hur framgångsrik en kommun är som samhällsbyggare måste med nödvändighet bli väldigt sammansatt. Det behövs mått från många olika delar och aspekter av hur samhället utvecklas. Här redovisas nio mått av skiftande slag som tillsammans kan ge en viss uppfattning om Munkedal som samhällsbyggare.

Läsförståelse

Här visar färgen i rutorna under årtalen hur kommunen står sig i jämförelsen med de andra kommunerna som är med i undersökningen. Siffrorna i rutorna visar kommunens förändring mellan åren. Alla resultat delas i fyra lika grupper vilka markeras med mörkt grönt (bäst), ljus grönt (näst bäst), gult (näst sämst) och rött (sämst).

Mörkgrön	Bästa gruppen
Ljusgrön	Näst bästa gruppen
Gul	Näst sämsta gruppen
Röd	Sämsta gruppen
Vit	Ingen färg, ej inrapporterat

Tillgänglighet	2013	2014	2015
Andel av medborgarna som skickar in en enkel fråga via e-post och får svar inom två arbetsdagar (%)	87	85	70
Andel av medborgarna som via telefon får kontakt med en handläggare för att få svar på en enkel fråga (%)	44	59	41
Andel av medborgare som uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga (%)	88	80	100
Antal timmar/vecka som huvudbiblioteket i kommunen har öppet utöver tiden 8-17 på vardagar (tim)	4	4	3
Öppettider utöver vardagar 8-17 på återvinningscentral (tim)	8	8	8
Hur stor andel av de som erbjudits plats inom förskoleverksamhet har fått plats på önskat placeringsdatum? (%)	98	86	81
Väntetiden för dem som inte fått plats för sitt barn inom förskoleverksamheten vid önskat datum (dagar)	10	28	30
Väntetiden i snitt för att få plats på ett äldreboende från ansökan till erbjudande om plats (dagar)	34	26	24
Trygghet	2013	2014	2015
Hur många olika vårdare besöker en äldre person, med hemtjänst beviljad av kommunen, under 14 dagar (vårdare)	15	16	12
Hur många barn per personal är det i kommunens förskolor? Planerad (barn)	5,7	5,6	5,8
Hur många barn per personal är det i kommunens förskolor? Faktiskt (barn)	3,7	3,5	4,0
Delaktighet och information	2013	2014	2015
Hur många av kommunens röstberättigade röstade i senaste kommunvalet? (%)	-	81,3	-
Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna? (%)	81	81	82
Hur väl möjliggör kommunen för medborgaren att delta i kommunens utveckling? (%)	53	30	56
Effektivitet - Skolan	2013	2014	2015
Vad är kostnaden för ett inskrivet barn i förskolan? (Kr)	118 750	118 434	119 575
Vilket resultat når elever i årskurs 6 i kommunen i de nationella proven? (%)	88	92	95
Vilket resultat når elever i årskurs 3 i kommunen i de nationella proven? (%)	59	58	62
Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet. Elev i åk 9 som är behöriga till ett yrkesprogram (%)	86,8	84,8	84,0
Kostnad per betygspoäng. Kostnadseffektivitet inom skolan. (Kr)	355	344	362
Andelen elever som fullföljer gymnasieutbildningen i kommunen (%) <i>Ej jämförbart med 2013-2014</i>	79	88	81
Kostnad för de elever som inte fullföljer ett gymnasieprogram (Kr) <i>Ej jämförbart med 2013-2014</i>	20 942	-	21 490
Effektivitet - Särskilt boende	2013	2014	2015
Vilka kvalitetsaspekter finns inom särskilt boende(%)	55	55	52
Vad kostar en plats i kommunens särskilda boende? (Kr) <i>From 2015 ingår lokalkostnader</i>	666 720	698 121	833 405
Andel brukare som är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende? (%)	-	77	-
Effektivitet - Hemtjänst och grupp/serviceboende enligt LSS	2013	2014	2015
Vilken omsorgs- och serviceutbud har hemtjänst finansierad av kommunen? (%)	70	61	61
Vad är kostnaden per vårdtagare inom hemtjänsten i kommunen? (%)	231 176	261 259	335 372
Hur nöjda är brukarna med den hemtjänst de erhåller? (%)	94	97	97
Vilket serviceutbud finns inom LSS grupp och serviceboende? (%)	78	72	74
Kommunen som samhällsutvecklare - Arbetstillfällen och företagande	2013	2014	2015
Andelen av kommunens invånare 20-64 år som förvärsarbetar (%)	78,3	78,5	78,4
Hur stor andel av befolkningen får försörjningsstöd? (%)	3,3	3,3	3,2
Hur många nya företag har startats per 1000 invånare i kommunen? (%)	5,8	5,3	6,1
Företagsklimat, enkät enligt Svenskt näringslivs, ranking	140	175	176
Kommunen som samhällsutvecklare - Folkhälsa	2013	2014	2015
Hur högt är sjukpenningtalet bland kommunens invånare? (dagar)	8,0	9,2	10,5
Kommunen som samhällsutvecklare - Miljö	2013	2014	2015
Hur effektiv är kommunens hantering och återvinning av hushållsavfall? (%)	44	40	38
Hur stor är kommunorganisationens andel miljöbilar av totala antal bilar? (%)	25	31	43
Hur stor är andelen inköpta ekologiska livsmedel? (%)	6	10	14

10 års översikt

Munkedals kommun visar ett svagt resultat för andra året i rad.

I tioårsöversikten redovisas kommunens ekonomiska utveckling och ställning under en tioårsperiod. Redovisas gör resultaträkningen och balansräkningen för

kommunen samt väsentliga nyckeltal för kommunen och kommunkoncernen.

Resultaträkning Munkedals kommun										
(Belopp i mnkr)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Verksamhetens intäkter	116	117	110	104	108	101	123	105	116	127
Verksamhetens kostnader	-495	-516	-529	-534	-540	-552	-581	-583	-629	-656
Avskrivningar	-20	-20	-22	-19	-20	-22	-19	-16	-17	-19
Verksamhetens nettokostnader	-398	-419	-441	-449	-452	-473	-477	-494	-530	-548
Skatteintäkter	326	336	353	355	360	368	372	383	392	405
Generella statsbidrag och utjämningsbidrag	103	106	104	109	122	119	124	125	141	145
Avgifter utjämnings-systemet	-5	-4	-3	-2	-2	-3	-3	0	-1	2
Finansiella intäkter	1	3	4	3	2	1	2	3	3	2
Finansiella kostnader	-6	-11	-13	-8	-11	-6	-6	-6	-7	-5
Resultat före extraordinära poster	20	11	6	8	19	7	11	11	-2	1
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1
Årets resultat	20	11	6	8	19	7	11	11	-2	0
Balansräkning Munkedals kommun										
(Belopp i mnkr)										
Anläggningstillgångar	378	360	357	376	384	378	382	388	386	420
Omsättningstillgångar	70	106	123	98	97	113	118	123	129	129
Summa	448	466	480	474	480	491	500	511	515	549
Eget kapital	121	132	138	145	164	171	182	192	190	191
Skulder	327	334	342	329	316	320	317	319	325	358
Summa	448	466	480	474	480	491	500	511	515	549

Nyckeltal kommunen										
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Årets resultat per invånare, kr	1087	1908	1052	557	733	1860	706	1046	-186	17
Resultat enligt balanskrav	20	4	-1	8	10	2	10	12	0	0
Nettokostnadsandel av skatter och statsbidrag, %	94	96	97	97	95	97	97	97	100	99
Kassalikviditet	52	94	84	57	56	63	46	40	79	68
Soliditet, %	27	29	29	31	34	35	38	38	37	35
Soliditet inkl. ansv.förb., %	-17	-21	-19	-18	-12	-15	-11	-12	-10	-8
Låneskuld, mnkr	208	219	219	188	188	205	205	205	205	217
Nettoinvesteringar, mnkr	82	34	26	44	27	20	33	36	24	41
Kommunens skattesats	22:76	22:76	22:76	22:76	22:76	22:76	22:33	22:83	22:83	22:68
Invånarantal 31 december	10246	10256	10245	10246	10181	10223	10173	10205	10243	10205
<i>Nyckeltalet resultat enligt balanskrav har reviderats mellan åren 2010-2013 för att bättre spegla vilka år som medel till Rur bokades upp.</i>										
Nyckeltal kommunkoncernen										
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Årets resultat per invånare, kr				804	1989	740	1211	1112	-33	323
Årets resultat				8	20	8	12	11	0	3,3
Nettokostnadsandel av skatter och statsbidrag, %				96	93	96	95	96	98	97
Kassalikviditet				60	64	67	51	45	87	54
Soliditet, %				25	27	28	29	30	28	27
Soliditet inkl. ansv.förb., %				-11	-7	-9	-6	-7	-5	-3
Låneskuld, mnkr				320	334	351	353	367	398	425
Nettoinvesteringar, mnkr				42	56	48	54	184	62	64

Resultaträkning

Kommunen redovisar 2015 ett positivt resultat på 0,2 mnkr. Tioårsperioden dessförinnan har det redovisats positiva resultat förutom föregående år.

Kommunens intäkter har ökat något under de senaste 10 åren, och kostnaderna har ökat med ca 160 mnkr under perioden. Stor del av detta är löneökningar och ökade kostnader för köp av huvudverksamhet. Denna kostnadsökning är något högre än intäktsökning i form av skatteintäkter och generella bidrag. Vilket blir urholkande för kommunens ekonomi på sikt. Under perioden 2012-2015 har kommunen haft jämförelsestörande intäkter motsvarande ca 23 mnkr, beroende på återbetalning av inbetalda premier från AFA försäkring.

Balansräkningen

Kommunen har ökat sina tillgångar under åren, främst har detta skett i ökad exploatering/mark, bland annat i Säleby, Smedberg och Möe samt att kommunen har reverslån till bolag inom kommunkoncernen. Kommunen har även köpt bolaget Vadholmen Foss 2:81 m.fl. AB och ökat sitt insatskapital till Kommuninvest.

Nyckeltal

Nettokostnadsandelen av skatter och statsbidrag har hållit sig runt 97 % för kommunen och någon procentenhet lägre för kommunkoncernen under denna tioårsperiod. Dock har de senaste åren legat högre. 2015 då kommunen redovisar hamnar kommunen på en nettokostnadsandel på 99 %. Kommunen har då använt mer än de skattepengar/bidrag/taxor som har kommit verksamheten till del.

Soliditeten förbättrades under åren 2006-2013, men de senaste åren har soliditeten minskat och är 2015 på 35 %. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen har dock förbättrats. Detta beror på att inkomstbasbeloppet för 2015 fastställdes till ett lägre belopp än för ett år sedan, samt på utbetalningar av pensioner. Det innebär en allt lägre skuld och kostnader för pensioner intjänade före 1998, som ansvarsförbindelsen är.

Låneskulden i kommunen och kommunkoncernen har under de senaste 10 åren ökat. Främst för att klara av investeringarna som under vissa år varit högre än årets resultat och avskrivningar.

Drift- och investeringsredovisning

En god budgetföljsamhet är en förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning.

Driftsredovisning					
(Belopp i mnkr)					
	Utfall kostnad	Utfall intäkt	Netto	Årets budget	Avvikelse
Nämnd					
Kommunstyrelsen					
Kommunledningskontoret	-62,6	17,0	-45,6	-47,7	2,1
Sektorn för Samhällsbyggnad	-100,2	12,4	-87,8	-89,8	2,0
Sektorn för barn & utbildning	-213,2	29,8	-183,4	-186,2	2,8
Sektorn för Vård & omsorg	-156,1	22,0	-134,1	-124,7	-9,4
Sektorn för stöd	-152,8	51,5	-101,2	-85,1	-16,1
Summa Kommunstyrelsen	-685,0	132,7	-552,1	-533,5	-18,6
Byggnadsnämnden					
Adm och nämnd	-0,4	0,0	-0,4	-0,5	0,2
Bygg	-1,9	1,4	-0,5	-1,4	1,0
Summa Byggnadsnämnden	-2,2	1,4	-0,9	-1,9	1,2
Övriga nämnder					
Kommunfullmäktige	-1,0	0,0	-1,0	-0,9	-0,1
Valnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnd	-1,1	0,3	-0,8	-0,9	0,1
Revisionen	-0,7	0,0	-0,7	-0,7	0,0
Lönenämnd	-7,5	4,9	-2,5	-2,5	0,0
Summa övriga nämnder	-10,2	5,3	-5,0	-5,0	0,0
Summa nämnder	-697,4	139,4	-557,9	-540,5	-17,4
Pensioner inkl. löneskatt	-14,0	3,9	-10,1	-12,9	2,8
Interna räntor	0,0	9,8	9,8	9,6	0,2
Sociala avgifter	0,0	4,1	4,1	4,0	0,1
Övrigt	-1,2	6,5	5,3	-6,2	11,5
Summa verksamheter	-712,6	163,7	-548,8	-546,0	-2,8
Skatteintäkter och generella statsbidrag	-2,6	554,4	551,8	551,6	0,2
Finansiella poster	-5,0	2,2	-2,8	-4,2	1,4
Summa efter skatter, statsbidrag och finansnetto	-720,1	720,4	0,2	1,4	-1,2

Driftredovisning

Driftredovisningen visar verksamhetens resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget.

I nämndernas redovisning ingår både externa kostnader och avskrivningar samt interna poster såsom interna debiteringar, personalkostnadspålägg och internränta.

En god budgetföljsamhet är en förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god eko-

nomisk hushållning. Budgetföljsamhet mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar i budgeten. Budgetföljsamheten för kommunens verksamheter är -3,2 %, alltså har mer pengar använts än den budgeterade ram som tilldelats verksamheterna. Det i kombination med att nettokostnaderna ökar är oroväckande.

Investeringsredovisning					
(Belopp i mnkr)	Budget	Till- läggs- anslag	Årsbud- get	Bokslut	Avvi- kelse
Nämnd					
Kommunstyrelsen					
Kommunledningskontoret bland annat	6,9	0,6	7,5	2,9	4,6
- Verksamhetssystem	0,8	0,0	0,8	0,8	0,0
- Utbyte PC/Skrivare	1,3	0,0	1,3	1,1	0,2
Sektorn för barn & utbildning bland annat	2,6	0,0	2,6	1,4	1,2
-Komvux bilverkstad	1,2	0,0	1,2	0,7	0,5
Sektorn för Vård & omsorg bland annat	0,9	1,3	2,2	0,4	1,8
- Inventarier	0,4	0,6	1,0	0,3	0,6
Sektorn för stöd	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0
Sektorn för Samhällsbyggnad bland annat	21,1	5,8	26,9	35,8	-8,9
- Tillbyggnad Lilla Foss förskola	10,0	-0,2	9,8	16,1	-6,3
- Tillbyggnad Önnebacka förskola	0,0	-0,2	-0,2	7,1	-7,3
- Bruksvägen	1,0	0,8	1,8	2,0	-0,1
- Fibernät	0,6	2,6	3,1	3,3	-0,1
Summa Kommunstyrelsen	32,0	7,7	39,7	41,1	-1,3
Byggnadsnämnden	1,0	0,2	1,2	0,3	0,9
Summa Byggnadsnämnden	1,0	0,2	1,2	0,3	0,9
Övriga nämnder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa övriga nämnder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investeringar	33,0	7,9	41,0	41,4	-0,4
Varav exploateringsverksamhet	1,6	1,2	2,8	1,7	1,2
Varav exploateringsverksamhet	6,1	1,2	7,3	5,8	1,5

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen beskriver hur investeringsutgiften under året fördelat sig på olika verksamhetsområden.

I Munkedals kommun så har det investerats för 41,4 mnkr under året. De flesta investeringar har skett inom sektorn för samhällsbyggnad och den största investeringarna under året är tillbyggnad/ombyggnad av Lilla Foss förskola samt Önnebacka förskola. Dessa investeringar motsvarar 56 % av kommunens totala investeringsvolym 2015.

Kommunen har en självfinansieringsgrad på investeringarna på 46,0 %. Då självfinansieringsgraden är under 100 % så innebär det att kommunen inte har

kunnat finansiera samtliga sina investeringar med skatteintäkter utan då behöver det oftast tas lån. Munkedals kommun har under 2015 ökat sina lån med 12,0 mnkr till totalt 217,2 mnkr.

Personalredovisning

Viktiga händelser

Fortsatt utbildning inom arbetsmiljöområdet under 2015. Företagshälsovården har utbildat chefer samt skyddsombud inom SAM. Utbildning för alla chefer och skyddsombud inom alkohol och drogmissbruk, Aleforsstiftelsen.

Ledningsgruppssatsningar " Det hållbara ledarskapet" för barn och utbildningssektorn har slutförts under 2015.

Under år 2015 har det genomförts arbetsmiljökartläggningar inom flera enheter. Alla kartläggningar har kopplats till handlingsplaner som kommer att följas upp under 2016.

Personalenheten har under hösten implementerat en ny personalhandbok för all personal och under våren 2016 lanseras en helt ny chefshandbok, som ett stöd till kommunens chefer. Personalenheten har i början av året infört och implementerat ett nytt rekryteringsverktyg samt nya rekryteringsrutiner.

Personalenheten genomförde i september en medarbetarenkät. Svar har skickats ut till alla chefer som arbetar med enhetens svar samt handlingsplaner som ett led i en god arbetsmiljö.

Det pågår ett arbete för att ta fram en lönekartläggning enligt Diskrimineringslagen.

Personalenheten har tagit fram och implementerat ett paket för lönestrategi och lönebildning.

Personalstruktur

Antal anställda 2015	Kvinnor	Män	Totalt
Tillsvidare	755	99	854
Visstid	99	18	117
Totalt	854	117	971
Antal anställda 2014			
Tillsvidare	729	92	821
Visstid	94	16	110
Totalt	823	108	931

Munkedals kommun hade vid 2015 års slut 971 tillsvidareanställda personer (870 åa=årsarbetare). Timavlönad personal är inte medräknad. Antal anställda ökade under 2015 och ökningen uppgick vid mättillfället med 40 personer.

Ökning av antalet anställda har skett inom flera områden men främst som volymökning inom PUT-boende (ensamkommande flyktingbarn), IFO, förskola samt arbetsmarknadsenheten.

Ökning även inom vård och omsorg främst ökning av bemanningsenhetens personal.

Medelåldern ibland anställda i Munkedals kommun 2015 är 42,6 år. År 2014 låg medelåldern på 43,5 år. En föryngring har skett med 9 månader.

Sysselsättningsgrad	2014	2015
0-74%	188	184
75-99%	220	217
100%	523	570

Under 2015 har heltider ökat med 54 personer. Ökning har skett främst inom sektor stöd. Arbetet med heltidsprojektet har pågått under 2015 och påverkar och ger en positiv utveckling. En utredning/genomlysning gjordes av heltidsprojektet under slutet av 2015. Genomlysningen samt plan för fortsatt arbete presenterades i november 2015. Fortsatt arbeta med heltidsprojektet.

Personalrörlighet

Under 2015 har 73 personer avslutat sin anställning i Munkedals kommun. 27 personer gick i pension och 46 personer sa upp sig på egen begäran. Det har rekryterats 42 nya personer till kommunen.

2014 avslutade 53 personer sina anställningar i kommunen. 23 personer gick i pension och 30 personer sa upp sig på egen begäran.

Sjukfrånvaro

En marginell minskning av den totala sjukfrånvaron från 7,8 % till 7,5 % . En minskning med 0,3 %. Alla chefer har under det året haft fullt fokus på att sänka sjukfrånvaron. Täta avstämningsmöten, snabb rehabilitering, avslut av långa sjukfrånvarofall samt effektiv hantering av korttidsfrånvaro. Arbetet med fokus på att sänka sjukfrånvaron har gett effekt och kommer att ge effekt på sikt.

Sjukfrånvaro		
Könsuppdelad	2014	2015
Kvinnor	8,2 %	7,5 %
Män	5,4 %	7,7 %
Totalt	7,8 %	7,5 %
Åldersindelad		
29 år och yngre	8,1 %	6,4 %
30-49 år	8,9 %	8,4 %
50 år och äldre	6,9 %	7,0 %
Långtidsfrånvaro 60 dgr eller mer		
Kvinnor	51%	53%
Män	89%	68%
Totalt	55%	56%

Personal inom hemtjänsten. Foto: Lotta Karlsson

Framtid

Attraktiv som arbetsgivare

Medelåldern för kommunens medarbetare är 42,6 år. Personalomsättningen för 2015 är 73 personer. Kommunen står inför en stor utmaning när det gäller den framtida personalförsörjningen. Utmaningen ligger i att både rekrytera och introducera nya medarbetare och behålla, ta tillvara och utveckla befintliga medarbetare. Under 2016-2017 bör en personal/kompetensförsörjningsplan tas fram och implementeras.

Jämställdhet/mångfald

I Munkedals kommun sker ständiga möten och samverkan mellan människor. För att utveckla verk-

samheterna och möta framtidens utmaningar är det viktigt att ta tillvara varandras olikheter, kompetens och erfarenheter. All diskriminering skall motarbetas. Kommunens jämställdhet/mångfaldhetspolicy har några år på nacken och behöver revideras och uppdateras. En ny plan behöver tas fram och kommuniceras i hela organisationen. Fortsatt arbeta med heltidsprojektet.

Miljöredovisning

Viktiga händelser/Miljömål

Munkedals kommun har antagit lokala miljömål 2014. Miljömålen har tagits fram av miljönämnden i mellersta Bohuslän, en samverkan mellan Munkedals, Lysekil och Sotenäs kommun i samarbete med förvaltningen. Miljömålsarbetet bygger på de 16 nationella miljömålen.

Målen för Munkedal är tio inom 4 huvudområden:

- Hållbar livsstil
- Biologisk mångfald
- God vattenstatus
- Hållbar energikonsumtion

De kommunala bolagen skall också följa dessa miljömål.

Miljömål

Handlingsplanen för miljömålsarbetet har delats in i fyra huvudgrupper – Hållbar livsstil, Biologisk mång-

fald, God vattenstatus och Hållbar energikonsumtion. Dessa har i sin tur delats in i inriktningsmål:

Hållbar livsstil handlar om att främja ett hållbart beteende och erbjuda en hälsosam livsmiljö. Munkedals kommun ska:

- Främja ett hållbart beteende via utbildning och information
- Erbjuder invånare och turister en hälsosam livsmiljö
- Se demokrati, delaktighet och inflytande som viktiga medel i arbetet för hållbar utveckling

Under året har det arbetats med landsbygdsutveckling, upphandlingar, avfallssortering (Rambo), utökning av återbruk på återvinningscentraler (Rambo). Dessa satsningar har bidragit till bättre resursutnyttjande.

Foto: Fri bild från Pixabay

Biologisk mångfald handlar om att ha kunskap om och att hänsyn tas vid planering och exploatering av kommunens naturmiljöer. Munkedals kommun ska:

- Ha god kunskap om och kommunicera om kommunens naturmiljöer
- Ta hänsyn till värdefulla naturmiljöer vid planering och exploatering

Under året har det arbetats med naturmiljöutredningar i detaljplanearbetet, skogsvård mm. Dessa satsningar har bidragit till att få bättre kunskap om den lokala naturen.

God vattenstatus handlar om att ha kunskap om och verka för den marina miljön samt en god grund- och dricksvattenförsörjning. Munkedals kommun ska:

- Ha god kunskap om kommunens marina miljö
- Verka för god marin livsmiljö
- Verka för god grund- och dricksvattenförsörjning

Under året har det arbetats med vattenskyddsom-

råden, va-strategi och åtgärdsprogram för bättre vattenstatus samt åtgärder på ledningsnät och i va-anläggningar. Dessa satsningar har bidragit till förbättrad kunskap och bättre vattenmiljö.

Hållbar energikonsumtion handlar om att minska energiförbrukningen, öka andelen förnybar energi och främja klimatsmarta transporter och kommunikation. Munkedals kommun ska:

- Minska energiförbrukningen
- Verka för att andelen förnybar energi öka
- Främja klimatsmarta transporter och kommunikationer

Under året har det arbetats med att minska energiförbrukningen i kommunens byggnader, minska beroendet av fossila bränslen och öka antalet kommunala miljöbilar. Dessa satsningar har bidragit till mindre utsläpp av växthusgaser etc.

Framtid

Ytterligare minskad energiförbrukning och klimatsmarta transporter liksom ökad sortering av avfall är angelägna frågor för de kommande åren.

Nyckeltal inom Miljö

Elförbrukning (kWh)	2013	2014	2015
Kommunala fastigheter	5 525 000	5 518 700	5 476 000
Munkedals Bostäder AB	1 433 000	1 357 000	1 439 000
Gatubelysning	848 000	835 000	835 000
Totalt	7 806 000	7 710 700	7 750 000

Elförbrukning (kWh)	2013	2014	2015
Forum	418 000	438 000	372 000
Ishallen	682 000	723 000	635 000

Eldningsolja (m3)	2013	2014	2015
Kommunala fastigheter	64,0	20,2	19,4
Munkedals Bostäder AB	11,0	6,3	-
Totalt	75,0	26,5	19,4

Olja används i Fisketorps skola och ishallen. I Hedekas skola, Bruksskolan, Centrumskolan och Vässjegården fungerar oljan som spetsvärme. Munkbo har helt slutat med olja för uppvärmning.

Total energiförbrukning i Kommunen och Munkedals Bostäder AB (exkl. fordon) (kWh)	2013	2014	2015
Oljeförbrukning	750 000	202 000	194 000
Elförbrukning	7 806 000	7 710 000	7 750 000
Fjärrvärme	6 177 000	5 482 000	5 573 000
Pellets	1 070 000	945 000	1 003 000
Totalt	15 803 000	14 339 000	14 520 000

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning (SFS 1997:614) och rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR) samt rekommendationer från andra redovisningsorgan, om inte annat anges. Munkedal kommun redovisar pensioner enligt tidigare rekommendationer och frångår därmed RKR 2.2 Särskild avtalspension mm. Detta då Munkedal inte har antagit några förändrade pensionsregler under 2015 gällande förtroendevalda. Munkedals kommun frångår även till viss del RKR 13.2 Redovisning av hyres-/leasingavtal genom att all leasing redovisas som operationell leasing. Munkedals kommun redovisar alla lån som långfristiga om det är så att de skall refinansieras under året enligt RKR 20 Redovisning av finansiella tillgångar och finansiella skulder. Se mer under respektive punkt.

Kommunen – intern redovisning

Kapitaltjänstkostnad

Kapitaltjänstkostnaden utgörs av avskrivningar och intern ränta. Avskrivningen beräknas på tillgångens ursprungliga anskaffningsvärde och är linjär, dvs. lika stora belopp varje år under nyttjandeperioden. Avskrivningstiden beräknas utifrån anläggningens nyttjandeperiod och påbörjas när investeringen tas i bruk. Avskrivningstiderna ses över varje år. Internränta beräknas på tillgångens bokförda värden vid varje månads ingång. Räntesatsen för 2015 var 3,2 %.

Investeringar med egen personal

Vissa investeringar genomförs av egen personal. Detta avser i första hand lednings- och gatuarbeten men också projektering mm vid nybyggnation. Den lönekostnad som uppstår ingår i avskrivningsunderlaget och betraktas därmed som en investering (aktiveras).

Personalkostnadspålägg

I samband med bokföring av lön kostnadsförs personalomkostnader (arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och intjänad pensionsrätt). Under år 2015 har kalkylerade personalomkostnadspålägg varit 39,5 %. Detta är något högre än rekommendationen från SKL och finansierar förutom personalomkostnaderna även bland annat kostnader för företagshälsövård.

Interna hyror

Samhällsbyggnadsförvaltningen förvaltar kommunens fastigheter. Alla kostnader för dessa finns kvar på Samhällsbyggnadsförvaltningen och en fördelning av de totala verkliga kostnaderna görs efter årsbokslutet för en rättvisande SCB-statistik.

Kommunen – extern redovisning

Anläggningstillgångar

Materiella, immateriella

Materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet minskat med avskriv-

Foto: Fotoakuten

ningar. Har en anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det bokförda värdet skrivs tillgången ner till detta lägre värde om det kan antas att värdeminskningen är bestående.

Investeringar aktiveras som anläggningstillgång vid ett anskaffningsvärde på minst ett halvt prisbasbelopp (2015 års prisbasbelopp var kr 44 500 kr) och har en livslängd på minst tre år annars redovisas de på driften. Avskrivningar beräknas på anskaffningsvärde minskat med investeringsinkomst under nyttjandeperioden. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar. Investeringar aktiveras tertialvis.

Munkedals kommun har under 2015 övergått till komponentavskrivningar inom gatu- och markanläggning samt på fastighetssidan. Befintliga fastigheter med har fördelats på komponenter om de haft ett bokfört värde över 3 mnkr 2015. För gata/mark gjordes avgränsning vid bokfört värde om 1 mnkr 2015.

Anläggningstillgångar med betydande komponenter fördelas med olika avskrivningstider 0-60 år.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde. Har en finansiell anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det bokförda värdet skrivs tillgången ner till detta lägre värde om det kan antas att värdeminskningen är bestående.

Hyra-/Leasingavtal

Samtliga leasingavtal redovisas som hyresavtal (operationell leasing). Leasingavtal som överstiger tidsramen är leasing av bilar, med en leasingkostnad på ung. 3,1 mnkr per år. Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Finansiella tillgångar och skulder

Långfristiga skulder som förfaller inom 12 månader men där syftet är att refinansiera dessa, redovisas som långfristig skuld. Lånekostnader belastar resultatet för den period de hänför sig till (Huvudmetoden).

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen och beräknas för de kommunalt anställda enligt RIPS07. Pensionsåtaganden för de kommunala företagen har skett i de sammanställda räkenskaperna enligt de principer och regler som gäller för företagen.

Avsättningar

För tillfället har Munkedals kommun enbart pensionsavsättningar. De redovisas i enlighet med tidigare rekommendationerna från RKR. Munkedals kommun har inte antagit några förändrade pensionsregler un-

der 2015. Pensionsavsättningarna redovisas därmed inte enligt ny rekommendation RKR 2.2 Särskild avtalspension m.m.

Swapar

Förtidsinlösen av swapar direkt kostnads- respektive intäktsförs vid förtidsinlösentillfället.

Redovisning av skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4:2.

Intäkter

Intäkter redovisas då intäkten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, de ekonomiska fördelarna som är förenliga med transaktionen tillfaller kommunen och de eventuella utgifterna som kan uppstå kan beräknas tillförlitligt. Handpenning på tomtköp redovisar vi vid tillträde av tomten.

Kommunens samlade verksamhet

Kommunens samlade verksamhet består av koncernen Munkedals kommun och av kommunala uppdragsföretag där Munkedals kommun har ett inflytande på minst 20 %. Kommunkoncernens sammansättning har förändrats under året och Munkedals kommun har minskat sitt inflytande i Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän, och har inte konsolideras i den sammanställda redovisningen. Hela kommunkoncernen se sida 7.

Kommunkoncernen Munkedals kommun

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt Kommunala redovisningslag kapitel 8 samt från Rådet för kommunal redovisning rekommendation 8.2 och utformas enligt god redovisningssed. Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Det innebär att kommunens bokförda värden på aktier i dotterbolagen elimineras med dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Någon elimineringsdifferens vid elimineringstillfället har inte uppstått. Vidare innebär proportionell konsolidering att endast den ägda andelen av dotterbolagens tillgångs- och skuldposter respektive kostnads- och intäktsposter har tagits med i koncernredovisningen. Interna poster av väsentlig betydelse har eliminerats. Dotterbolagens obeskattade reserver betraktas i koncernbalansräkningen som eget kapital. I koncernresultaträkningen har dotterbolagens bokslutsdispositioner återförts. Kommunens redovisningsprinciper gäller vid upprättande av koncernredovisningen, gällande uppskrivningar, värdering av finansiella instrument, finansiell leasing, avsättningar och nedskrivningar.

Resultaträkning

En resultaträkning är en sammanställning av allt som har skett i Munkedals kommun ekonomiskt under en period av 1 år.

Belopp i mnkr		Kommunkoncernen		Kommunen	
		2014	2015	2014	2015
Verksamhetens intäkter	(not 1)	201,4	207,2	115,7	127,2
Varav jämförelsestörande post	(not 1)	0,0	4,4	0,0	4,4
Verksamhetens kostnader	(not 2)	-694,6	-716,5	-629,0	-656,5
Avskrivningar	(not 3)	-27,8	-27,2	-16,7	-18,9
Verksamhetens nettokostnader		-521,0	-536,5	-530,0	-548,2
Skatteintäkter	(not 4)	391,5	404,6	391,5	404,6
Generella statsbidrag och utjämningsbidrag	(not 5)	140,4	147,2	140,4	147,2
Finansiella intäkter	(not 6)	0,4	0,3	3,0	2,3
Finansiella kostnader	(not 7)	-11,3	-10,1	-6,6	-5,1
Resultat före extraordinära poster		0,0	5,6	-1,7	0,8
Skattekostnader	(not 8)	-0,1	-1,7	0,0	0,0
Extraordinära poster	(not 8)	-0,2	-0,6	-0,2	-0,6
Årets resultat		-0,3	3,3	-1,9	0,2
Koncerninterna ekonomiska förhållande framgår av not 22					

För att få närmare beskrivning av posterna i resultaträkningen se notapparaten, nötterna 1-8.

Munkedals kommun

Verksamheternas nettokostnader, som kan utläsas ur resultaträkningen, har ökat från föregående år med 3,4 %, Detta betyder att intäkterna har ökat mindre än vad kostnader och avskrivningar har ökat. Dock har verksamhetens nettokostnader exkl jämförelsestörande poster har ökat med 4,3 %. När det gäller intäktsökningen så beror den till stor del på ökade intäkter från Migrationsverket samt jämförelsestörande posten, återbetalning av 2004 års premier från AFA. Avskrivningskostnaderna har ökat under året. Vilket beror på förändrade avskrivningstider på betydande komponenter på fastigheter. Ökningen av kostnader beror till stor del på ökade personalkostnader inom hemtjänst och hemsjukvård samt ökade kostnader inom köp av huvudverksamhet gällande individ och familjeomsorgens samt köpta platser LSS.

Utvecklingen på skatteintäkter och generella statsbidrag är 3,8 % jämfört med föregående år vilket bland annat beror på att kommunen har fått ett tillfälligt generellt statsbidrag från staten för mottagning av flyktingar och på den uppräknig av löneökningar som finns med i skatteintäkterna.

Verksamheternas nettokostnad inklusive avskrivningar tar upp 99,4 % av de skatteintäkter och generella statsbidrag som kommunen haft 2015. Detta betyder att kommunens nettokostnad är knappt finansierad av skatteintäkter. Om man bortser från jämförelsestörande posterna så blir samma nyckeltal 100,2%.

2014 förekom det två översvämningar i Munkedals kommun. Skadorna som uppstod då har nu slutreglerats och belastar årets resultat med 0,6 mnkr.

Årets resultat är 0,2 mnkr och ökar det egna kapitalet med 0,1 %.

Kommunkoncernen

Verksamheternas nettokostnader har ökat från föregående år med 3,0 %. Främsta ökningen beror på Munkedals kommuns nettokostnadsökning med ökade kostnader inom individ och familjeomsorg samt hemtjänst samt ökade personalkostnader inom hela kommunkoncernen.

Årets resultat är positivt med 3,3 mnkr och har ökat det egna kapitalet med 2,2 %. Av kommunkoncernen så är det Dingle industrilokaler AB som har negativt resultat vid årets slut, resterande bolag inom kommunkoncernen har överskott.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar på de likvida betalningsströmmar som har skett i Munkedals kommun under året.

INDIREKT METOD		Kommunkoncernen		Kommun	
Belopp i mnkr		2014	2015	2014	2015
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		-0,3	3,3	-1,9	0,2
Justering för ej likviditetspåverkande poster	Not 9	29,7	32,4	17,2	19,6
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		29,4	35,8	15,3	19,8
Ökning/minskning förråd och varulager		0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning exploateringsfastighet/mark	Not 13	0,1	0,3	0,0	0,2
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	Not 14	-0,3	0,9	-0,1	0,7
Ökning/minskning kortfristiga skulder	Not 20	-93,0	88,6	-94,6	19,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-63,8	125,5	-79,4	39,8
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	Not 10	-0,9	-4,9	-0,9	-4,9
Investering i materiella anläggningstillgångar	Not 11	-61,0	-59,3	-16,8	-37,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	Not 11	0,3	3,2	0,2	0,4
Investering i finansiella anläggningstillgångar	Not 12	4,2	-12,2	2,8	-11,2
Försäljning i finansiella anläggningstillgångar	Not 12	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsbidrag	Not 19	0,0	1,9	0,0	1,9
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-57,4	-71,3	-14,7	-51,1
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning av Lån	Not 18	28,6	28,4	0,0	12,0
Minskning av långfristiga skulder	Not 18	102,0	-81,1	100,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar	Not 18	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		130,6	-52,7	100,0	12,0
Årets kassaflöde		9,4	1,5	5,9	0,6
Likvida medel vid årets början		49,4	58,8	45,1	51,0
Likvida medel vid årets slut	Not 15	58,8	60,3	51,0	51,6

För att få närmare beskrivning av posterna i kassaflödesanalysen se notapparaten, nötterna 9-15, 18-19.

Kassaflödesanalysen är uppdelad i 3 olika delar: den löpande verksamhet som består av årets resultat, försäljning, kundfordringar, kortfristiga skulder och lager. Investeringsverksamhet som består av förvärv av anläggningstillgångar och andra typer av investeringar. Finansieringsverksamhet som består av emissioner, långa lån, utdelningar eller amorteringar av skulder.

Kommunen

Den löpande verksamheten har i Kommunen genererat ett flöde med inbetalningar på 39,8 mnkr. Investeringsverksamheten har genererat utbetalningar på 51,1 mnkr och finansieringsverksamheten

har genererat inbetalningar på 12,0 mnkr. Detta gör att Munkedals kommun har ett positivt flöde på 0,6 mnkr vid årsskiftet 2015, vilket gör att kommunen har ungefär samma nivå på likvida medel som förra årsskiftet.

Kommunkoncernen

Den löpande verksamheten samt finansieringsverksamheten har i kommunkoncernen genererat ett flöde på 125,5 mnkr samt -71,3 mnkr. Finansieringsverksamheten har istället genererat utbetalningar på 52,7 mnkr. Detta gör att kommunkoncernen har ett positivt flöde på 1,5 mnkr vid årsskiftet 2015. De likvida medlen har ökat till 60,3 mnkr. Förändringen i finansieringsverksamheten beror till stor del på nyupplåning om 28,4 mnkr samt del av Munkedals bostäders lån som vid årsskiftet var kortfristig.

Balansräkning

(Belopp i mnkr)		Kommunkoncernen		Kommunen	
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	(not 10)	2,8	9,7	2,8	9,7
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	(not 11)	550,3	577,8	255,5	271,0
Maskiner och inventarier	(not 11)	34,2	30,4	19,2	19,7
Finansiella anläggningstillgångar	(not 12)	7,2	19,4	108,6	119,8
Summa anläggningstillgångar		594,5	637,3	386,1	420,2
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter/mark	(not 13)	40,6	40,3	40,6	40,3
Kortfristiga fordringar	(not 14)	48,4	47,5	37,3	36,7
Kassa och bank	(not 15)	58,8	60,3	51,0	51,6
Summa omsättningstillgångar		147,8	148,1	128,9	128,6
SUMMA TILLGÅNGAR		742,3	785,4	515,0	548,8
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital vid årets början		208,0	206,1	193,6	190,3
Årets resultat		-0,3	3,3	-1,9	0,2
Resultatutjämningsfond		-1,4	0,0	-1,4	0,0
Övrigt eget kapital		-0,1	1,4	0,0	0,0
Summa eget kapital	(not 16)	206,2	210,8	190,3	190,5
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	(not 17)	7,8	8,4	7,8	8,4
Andra avsättningar	(not 17)	6,7	6,8	0,0	0,0
Summa avsättningar		14,5	15,2	7,8	8,4
Skulder					
Långfristiga skulder	(not 18)	397,8	345,1	205,2	217,2
Övriga långfristiga skulder	(not 19)	0,0	1,9	0,0	1,9
Kortfristiga skulder	(not 20)	123,8	212,4	111,7	130,7
Summa Skulder		521,6	559,4	316,9	349,9
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		742,3	785,4	515,0	548,8
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar	(not 21)	242,8	232,8	242,8	232,8
Borgensåtaganden	(not 21)	203,5	219,1	203,5	219,1
Ställda panter och övriga ansvarsförbindelser		6,0	6,0	0,0	0,0
Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 22					

Kajakpaddling på sjön Vassbotten vid Kaserna. Foto: JanOlof Karlsson

I balansräkningen till vänster redovisas Munkedals kommuns tillgångar och skulder samt det egna kapitalet. Vad kommunen äger och är skyldiga vid en viss tidpunkt, i detta fall vid årsskiftet.

För att få närmare beskrivning av posterna i resultaträkningen se notapparaten, nötterna 10-22.

Munkedals kommun

I en balansräkning kan utläsas den kortsiktiga och långsiktiga betalningsförmågan. Den kortsiktiga betalningsförmågan även kallad likviditet är 67,5 % och den långsiktiga betalningsförmågan är 34,7 %. Den kortsiktiga betalningsförmågan har minskat jämfört med föregående år. Detta beror på att de kortsiktiga skulderna har ökat något jämfört med föregående år.

Soliditeten, den långsiktiga betalningsförmågan, har minskat från föregående år, från 37,0 % till 34,7 %. Ett positivt resultat hjälper oftast till att öka soliditeten, men Munkedals kommun har ökat sin balansomslutning vilket ger en försämrad soliditet. Soliditeten inklusive vår pensionsskuld intjänad före 1998 har ökat från -10,2 % till - 7,7 %. Det innebär en allt lägre skuld och kostnader för pensioner intjänade före 1998, som ansvarsförbindelsen är.

Tillgångssidan har ökat pga ökat insatskapital till Kommuninvest samt köp av fastighetsbolag.

Det egna kapitalet har en förändring på 0,1 % från föregående år och beror på kommunens positiva resultat. Inom det egna kapitalet ingår resultatutjämningsreserven på 6,1 mnkr.

Munkedals kommuns avsättningar har ökat något från föregående år och beror på ökning av pensionsutbetalningar.

Munkedals kommuns skulder har ökat sedan föregående år med 33,8 mnkr. Kommunen har under 2015 ökat sina långfristiga lån med 12 mnkr. Huvuddelen utav lånen som kommunen har är tagna i Kommuninvest Sverige AB. Den totala lånesumman för kom-

munen på både långa och korta löptider är 217,2 mnkr. Kommunen använder sig av swappar för att minska ränterisken.

I Munkedals kommun redovisas pensionskostnaderna enligt blandmodellen vilket innebär att en stor del av pensionskostnaderna som kommunen har och som är intjänade innan 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Den är lagd utanför balansräkningen och kommer generera kostnader när dessa personer går i pension. Sedan föregående år har den minskat med 9,9 mnkr, vilket beror på pensionsutbetalningar.

Borgensåtagandena i Munkedals kommun består främst av borgen till Munkedals Bostäder AB med 175,0 mnkr och Kooperativ hyresrättsförening Sörbygården - Dinglegården (Riksbyggen) med 37,8 mnkr. Totalt är borgensåtaganden i Munkedals kommun på 219,1 en ökning på 15,6 mnkr från föregående år. Ökningen beror på utökad borgen till Munkedals Bostäder AB för byggnation av hyreshus i Munkedals centrum.

Kommunkoncernen

Anläggningstillgångarna mark, byggnader och tekniska anläggningar har ökat mycket från föregående år detta till stor del på Munkedals kommuns investering och tillbyggande i två kommunala förskolor.

Den kortsiktiga betalningsförmågan, likviditeten, är 54,5 % och är en försämring från 86,5 % som var föregående års likviditet. Försämringen från föregående år beror bland annat på att de kortsiktiga skulderna har ökat främst för att Munkedals bostäder har en kortfristig del på sina lån motsvarande 80 mnkr.

Soliditeten, den långsiktiga betalningsförmågan, har minskat något från föregående år, från 27,8 % till 26,8 %. Detta beror på kommunkoncernens har ökat sina lån med 28,4 mnkr.

Det egna kapitalet har en förändring på 2,2 % från föregående år och beror på kommunkoncernens positiva resultat.

Notförteckning

Not 1 VERKSAMHETENS INTÄKTER				
(Belopp i mnkr)	Kommunkon-cernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Försäljningsmedel	39,1	31,0	8,0	7,8
Taxor och avgifter	31,1	33,1	12,6	13,6
Hyror och arrenden	41,4	47,3	12,4	12,1
Bidrag	67,8	78,9	58,3	78,9
Försäljning verksamhetsen-treprenader	12,4	12,2	17,3	12,2
Övriga försäljningsintäkter	9,4	4,0	5,5	1,9
Reavinst	0,1	0,7	1,6	0,7
Övriga intäkter	0,1	0,0	0,0	0,0
varav jämförelsestörande post (AFA)	0,0	4,4	0,0	4,4
Summa	201,4	207,2	115,7	127,2
Jämförelsestörande post år 2015 är en återbetalning av inbetalda försäkringspremier under åren 2004.				
Not 2 VERKSAMHETENS KOSTNADER				
(Belopp i mnkr)	Kommunkon-cernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Bidrag och transfereringar	-23,3	-22,8	-23,3	-22,8
Entreprenader och köp av verksamhet	-98,7	-122,1	-90,8	-109,0
Personalkostnader	-317,5	-326,4	-299,2	-313,8
Sociala avgifter enligt lag och avtal	-113,1	-118,0	-109,8	-116,3
Lokal- och markhyror	-8,9	-10,9	-10,1	-10,9
Bränsle, energi och vatten	-21,3	-21,1	-11,7	-11,3
Diverse främmande tjänster	-36,7	-36,4	-18,2	-14,2
Reaförlust vid försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	
Övriga kostnader	-75,1	-58,8	-65,9	-58,2
Summa	-694,6	-716,5	-629,0	-656,5
Not 3 AVSKRIVNINGAR				
(Belopp i mnkr)	Kommunkon-cernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Planenliga avskrivningar	-27,8	-30,0	-16,7	-18,9
Nedskrivningar	0,0	2,8	0,0	0,0
Summa	-27,0	-27,2	-16,7	-18,9
Not 4 SKATTEINTÄKTER				
(Belopp i mnkr)			Kommunen	
			2014	2015
Preliminär kommunalskatt			392,5	405,0
Prognos slutavräkning innevarande år			-1,1	0,4
Slutavräkningsdifferens föregående år			0,1	-0,8
Summa			391,5	404,6
Kommunen har använt sig av SKLs decemberprognos. Efter bokslutets upprättande har SKL publicerat en ny prognos, den avviker dock inte från decemberprognosen.				

Not 5 GENERELLA STATSBIIDRAG OCH UTJÄMNINGSBIIDRAG				
(Belopp i mnkr)			Kommunen	
			2014	2015
Fastighetsavgift			20,0	19,2
Inkomstutjämnning			113,4	118,2
Kostnadsutjämnning			4,3	5,6
Regleringsbidrag			2,4	-0,4
Strukturbidrag			1,1	1,1
Generella bidrag från staten				4,9
Delsumma			141,2	148,6
Utjämningsbidrag LSS			-0,8	-1,4
Summa			140,4	147,2
Generella bidrag från staten avser kompensation för höjda arbets-givareavgifter (0,8 mnkr) samt tillfälliga flyktingmedel (4,1 mnkr). Kommunen erhöi 20,7 mnkr i tillfälligt stöd för rådande flyktingsituationen. Kommunen har valt att fördela medlen mellan 2015 och 2016 med 4,1 mnkr resp 16,6 mnkr.				
Not 6 FINANSIELLA INTÄKTER				
(Belopp i mnkr)	Kommunkon-cernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Ränteintäkter	0,3	0,3	2,9	2,2
Övriga finansiella intäkter	0,1	0,0	0,1	0,1
Summa	0,9	0,3	3,0	2,3
Not 7 FINANSIELLA KOSTNADER				
(Belopp i mnkr)	Kommunkon-cernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Räntor på anläggningslån	-6,9	-10,1	-2,5	-0,4
Ränta på avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella kostnader	-4,4	0,0	-4,1	-4,7
Summa	-11,3	-10,1	-6,6	-5,1
Not 8 EXTRAORDINÄRA POSTER OCH SKATT				
(Belopp i mnkr)	Kommunkon-cernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Uppskjutet skatt	0,0	-1,4	0,0	0,0
Skatt på årets resultat	-0,1	-0,3	0,0	0,0
Översvämning Munkedals kommun	-0,2	-0,6	-0,2	-0,6
Summa	-0,3	-2,3	-0,2	-0,6
Översvämning har skett i Munkedals kommun vid 2 tillfällen under föregående år, vilket påverkar resultatet även 2015. Försäkringsinakt har erhållits från försäkringsbolaget 2015.				
Not 9 JUSTERING FÖR EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER				
(Belopp i mnkr)	Kommunkon-cernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Justering av- och nedskrivningar	27,8	27,2	16,7	18,9
Gjorda avsättningar	0,4	0,4	0,4	0,2
Ianspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Reavinst	0,0	-0,2	0,0	0,7
Reaförluster	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga justeringar	1,5	5,0	0,1	-0,2
Summa	29,7	32,4	17,2	19,6

Not 10 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR									
Kommunen	Anskaffningsvärde	Ack. ned-/avskrivn.	Ing. bokfört värde 2015	Årets investering	Årets avskrivning	Årets försäljning	Årets nedskrivn.	Omklassificeringar	Utg. bokfört värde 2015
Immateriell anläggningstillgång									
Immateriell anläggningstillgång	4,6	-1,8	2,8	4,9	-0,5			2,5	9,7
Summa 2015	4,6	-1,8	2,8	4,9	-0,5	0,0	0,0	2,5	9,7
Summa 2014	3,8	-1,4	2,4	0,9	-0,5	0,0	0,0	0,0	2,8
Not 10 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR									
Kommunkoncernen	Anskaffningsvärde	Ack. ned-/avskrivn.	Ing. bokfört värde 2015	Årets investering	Årets avskrivning	Årets försäljning	Årets nedskrivn.	Omklassificeringar	Utg. bokfört värde 2015
Immateriell anläggningstillgång									
Immateriell anläggningstillgång	4,8	-2,0	2,8	4,9	-0,5	0,0	0,0	2,5	9,7
Summa 2015	4,8	-2,0	2,8	4,9	-0,5	0,0	0,0	2,5	9,7
Summa 2014	3,8	-1,4	2,4	0,9	-0,5	0,0	0,0	0,0	2,8
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar. Avskrivningstiden på immateriella anläggningstillgångar är emellan 3-7 år beroende på kontraktstiden.									
Not 11 MATERIELLA TILLGÅNGAR									
Kommunen	Anskaffningsvärde	Ack. ned-/avskrivn.	Ing. bokfört värde 2015	Årets investering	Årets avskrivning	Årets försäljning/utrangering	Årets nedskrivn.	Omklassificeringar	Utg. bokfört värde 2015
Mark byggnader och tekniska anläggningar									
Allmän markreserv	28,1	0,0	28,1	1,6	0,0	0,0	0,0	4,3	34,0
Verksamhetsfastigheter	379,0	-182,7	196,3	1,5	-11,7	-0,4	0	0,7	186,4
Fastigheter för affärsverks.	1,1	-0,9	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Publika fastigheter	32,4	-11,6	20,8	4,8	-1,0	0,0	0,0	0,7	25,3
Övriga fastigheter	0,3	-0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Pågående	9,9	0,0	9,9	23,3	0,0	0,0	0,0	-8,2	25,0
Maskiner och inventarier									
Maskiner	1,5	-0,8	0,7	0,3	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,8
Inventarier	61,0	-43,2	17,8	5,7	-5,2	0,0	0,0	0,0	18,3
Byggnadsinventarier	0,3	-0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Bilar och andra transportmedel	1,6	-1,1	0,5	0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,4
Summa 2015	515,2	-240,6	274,6	37,3	-18,3	-0,4	0,0	-2,5	290,7
Summa 2014	499,5	-225,0	274,5	16,8	-16,2	-0,2	-0,3	0,1	274,7
Not 11 MATERIELLA TILLGÅNGAR									
Kommunkoncernen	Anskaffningsvärde	Ack. ned-/avskrivn.	Ing. bokfört värde 2015	Årets investering	Årets avskrivning	Årets försäljning/utrang.	Årets nedskrivn.	Omklassificeringar	Utg. bokfört värde 2015
Mark byggnader och tekniska anläggningar									
Allmän markreserv	35,5	0,0	35,5	4,0	0,0	0,0	0,0	4,3	43,8
Verksamhetsfastigheter	405,4	-173,3	232,1	2,7	-13,1	-0,4	0,0	0,7	221,9
Fastigheter för affärsverks.	412,1	-200,2	211,9	8,9	-3,7	0,0	-0,3	37,2	254,1
Publika fastigheter	33,0	-12,2	20,8	4,8	-1,0	0,0	0,0	0,7	25,3
Övriga fastigheter	0,9	-0,7	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Pågående	49,9	-0,1	49,8	28,6	0,0	0,0	0,0	-46,0	32,4
Maskiner och inventarier									
Maskiner	16,4	-12,3	4,1	1,4	-1,0	0,0	0,0	0,0	4,5
Inventarier	117,4	-92,8	24,6	8,8	-5,3	-2,8	0,0	0,0	25,3
Byggnadsinventarier	2,0	-1,8	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Bilar och andra transportmedel	5,0	-4,5	0,5	0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,4
Summa 2015	1 077,5	-497,8	579,7	59,3	-24,3	-3,2	-0,3	-3,1	608,1
Summa 2014	1 026,1	-473,0	553,1	61,0	-27,3	-0,3	-2,1	0,1	584,5
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar, pågående investeringar och mark avskrivs ej. Avskrivningstiden på tillgångar är på mellan 5-60 år. Under 2015 har befintliga fastigheter med väsentligt värde fördelats på komponenter med en åldersinriktad schablonfördelning. För mer information läs redovisningsprinciperna. Inom kommunkoncernen har ingående bokfört värde för verksamhetsfastigheter och inventarier förändrats sedan föregående år på grund av återförda avskrivningar.									

Not 12 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
(Belopp i mnkr)	Kommun-koncernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Aktier				
Aktier Munkbo AB	0,0	0,0	1,8	1,8
Aktier Dingle Industrilokaler AB	-0,9	0,0	7,8	7,8
Aktier RAMBO AB	0,0	0,0	13,0	13,0
Aktier Munkedals Vatten AB	0,0	0,0	2,5	2,5
Övriga aktier	0,6	6,4	0,0	5,8
Summa aktier	-0,3	6,4	25,1	30,9
Andelar				
Kommuninvest	0,3	0,3	0,3	0,3
Riksbyggens Kooperativa Hyres-rättsförening Sörbygården och Dinglegården ek.för	0,1	0,1	0,1	0,1
Övriga andelar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa andelar	0,4	0,4	0,4	0,4
Övrigt				
Anslagstäckta lånefordringar	4,8	4,5	4,8	4,5
Förlagslån Kommuninvest	1,5	1,5	1,5	1,5
Insatskapital Kommuninvest	0,0	5,7	0,0	5,7
Reverslån räddningstjänstför-bundet	0,0	0,0	0,0	0,0
Reverslån Munkedals Vatten AB	0,0	0,0	76,2	76,2
Bostadsrätter	0,1	0,1	0,1	0,1
Fondinnehav direktpension	0,0	0,0	0,0	0,0
Fond, Torsten Jansson	0,5	0,5	0,5	0,5
Uppskjuten skattefordran (Munkbo AB)	0,0	0,1	0,0	0,0
HBV	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	0,2	0,2	0,0	0,0
Summa övrigt	7,1	12,6	83,1	88,5
En ökning av reverslånet till Munkedals Vatten AB antogs under 2014 på 4,8 mnkr, sammanlagt kan Munkedals Vatten AB låna från kommunen 81 mnkr. Utökningen har ännu inte nyttjats på grund av investeringar som skall göras men ännu inte godkänts politiskt.				
Summa finansiella anläggningstillgångar	7,2	19,4	108,6	119,8

Not 13 EXPLOATERINGSFASTIGHET/MARK

(Belopp i mnkr)	Kommun-koncernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Ingående bokfört värde	40,6	40,5	40,6	40,6
Utgifter	5,8	0,9	5,8	0,9
Inkomster	-5,7	-1,2	-5,7	-1,2
Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificeringar	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Summa exploateringsfastig-het/mark	40,6	40,3	40,6	40,3

Not 14 KORTFRISTIGA FORDRINGAR

(Belopp i mnkr)	Kommun-koncernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Lager	0,1	0,1	0,0	0,0
Förutbet. kostn./Uppl. int.	14,9	19,1	13,3	17,1
Kundfordringar	12,1	7,7	6,8	2,7
Övriga kortfristiga fordringar	21,3	20,6	17,2	16,9
Summa kortfristiga fordringar	48,4	47,5	37,3	36,7

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter består bland annat av förutbetalda hyror avseende jan-mar 2016 1,3 mnkr, återsökta medel för kvartal 4 från Migrationsverket 9,5 mnkr, barnomsorgsavgift december 0,6 mnkr samt omsorgsavgift december inom äldreomsorgen 0,8 mnkr.

Not 15 KASSA OCH BANK

(Belopp i mnkr)	Kommun-koncernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Kassa	7,8	0,0	0,0	0,0
Plusgiro	0,0	0,0	0,0	
Bank	51,0	60,2	51,0	51,6
- varav Munkedals Bostäder AB del i koncernkontot	6,9	12,0	6,9	12,0
- varav Räddningstjänstens del i koncernkontot	-0,2	0,0	-0,2	0,0
- varav Munkedals Vattens AB del i koncernkonto	8,5	7,8	8,5	7,8
Summa kassa och bank	58,8	60,3	51,0	51,6

Kommunen har en checkkredit på 10 mnkr som ej var utnyttjad vid bokslutstillfället

Summa omsättningstillgångar 138,1 148,1 45,1 128,6

Not 16 EGET KAPITAL

(Belopp i mnkr)	Kommun-koncernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Justerat ingående eget kapital	206,6	206,2	193,6	190,3
-Varav Resultatutjämningsreserv	6,1	6,1	6,1	6,1
-varav använt	-1,4	0,0	-1,4	0,0
Övrigt eget kapital	-0,1	1,4	0,0	0
Årets resultat	-0,3	3,3	-1,9	0,2
Utgående balans eget kapital	206,2	210,8	190,3	190,5

För att klara balanskravet tog Munkedals kommun 1,4 mnkr av avsatta 7,5 mnkr av resultatutjämningsfonden i anspråk 2014.

Not 16A OBEKATTAD RESERV

(Belopp i mnkr)	Kommun-koncernen		Kommunen	
	2014	2015		
Obeskatt reserv enl årsred vid årets ingång	3,2	3,4		
Obeskatt reserv enl årsred vid årets utgång	3,4	3,6		
Förändring obeskatt reserv	0,1	0,2		
Uppskjuten skattkostn/intäkt i obeskatt. reserver(RR)	0,0	0,0		
Uppskjuten skatteskuld i obe-skattade reserver(BR)	0,2	0,8		
Ingående Eget kapitalandel i obe-skattade reserver(BR)	0,5	2,6		

Not 17 AVSÄTTNINGAR				
(Belopp i mnkr)	Kommun-koncernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Pensioner				
Ingående ålderspensionsskuld inkl. löneskatt	7,1	7,0	7,1	7,0
Pensionsutbetalning	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Nyintjänad pension	0,4	0,5	0,4	0,5
Ränte- och basbeloppsuppräkn-ning	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring löneskatt	0,0	0,1	0,0	0,1
Förändring diskonteringsränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	0,0	0,2	0,0	0,2
Utgående avsättning pen-sioner	7,0	7,4	7,0	7,4
Specifikation Avsatt till pensioner				
	2015	2014	2014	2015
Särskild avtals/ålderspension			0,8	0,6
Förmånsbestämd/kompl pension			1,4	1,5
Ålderspension			2,7	2,8
Pension för efterlevande			0,7	1,1
Löneskatt			1,4	1,4
Summa avsatt till pensioner			7,0	7,4
Förpliktelsen minskat genom försäkring			- mnkr	- mnkr
Aktualitetsgrad			96%	97%
Avtal visstidsförordnande				
	2014	2015	2014	2015
Förtroendevaldas pensioner och löneskatt	0,8	1,1	0,8	1,1
Tjänstemän	0,6	0,2	0,6	0,2
Förtroendevaldas pensioner och löneskatt	1,4	1,3	1,4	1,3
Förtroendevaldas pensionsskuld är beräknad på 2 stycken. Tjänstemän är 6 stycken anställda med nedsatt tjänstgöringsgrad men bibehållen pension.				
Övriga avsättningar				
	2014	2015	2014	2015
Obeskattad reserv	0,9	0,8	0,0	0,0
IB avsättning Hästeskedsmossen	0,0	0,0	0,0	0,0
tillkommande kostnader för slut-täckningen	0,0	0,0	0,0	0,0
Utförd återställande av Hä-s-teskedsmossen	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring nuvärdesuppräkn-ning	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättning WWR-slam på Sivik (Rambo)	2,3	2,5	0,0	0,0
Avsättning Översvämning (MVA)	3,5	3,5	0,0	0,0
Övriga avsättningar	6,7	6,8	0,0	0,0
2013 avslutades sluttäckningskostnaderna för deponering av avfall (sopor) på avfallsupplaget Hästeskedsmossen.				
Avsättning WWR-slam på Sivik (Rambo). Rambo kan i framtiden komma att ha kostnader för destruktion av dessa massor. Avsättning för befarat skadestånd gällande översvämningen som skedde 2014 i Munkedal. (Munkedals Vatten AB)				
Summa avsättningar	15,1	15,4	8,4	8,6

Not 18 LÅNGFRISTIGA SKULDER				
(Belopp i mnkr)	Kommun-koncernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Ingående låneskuld	364,7	395,4	205,2	205,2
Nyupplåning under året	28,6	28,4	0,0	12,0
Årets amortering	-1,1	-0,6	0,0	0,0
Långfristig leasingsskuld	5,6	2,1	0,0	0,0
Amortering leasingsskuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Delsumma	397,8	425,2	205,2	217,2
Varav kort del av långfristig skuld	0,0	-80,1	0,0	0,0
Summa långfristiga skulder	397,8	345,1	205,2	217,2
Alla lån förfaller inom ett år men då de är upplånade av Kommuninvest och intentionen är att omförhandla dessa och låna upp dem igen redovisas de som långfristiga skulder.				
Kreditgivare				
	2014	2015	2014	2015
Kommuninvest	335,2	371,7	205,2	196,7
Swedbank	19,1	16,9	0,0	0,0
Nordea	2,5	4,2	0,0	0,0
SEB	28,6	20,5	0,0	20,5
Redovisning av finansiell leasing	12,4	11,9	0,0	0,0
Summa kreditgivare	397,8	425,2	205,2	217,2
Räntebindningstid				
	2014	2015	2014	2015
0-12 mån	54,9	81,8	45,2	57,2
1 år - 3 år	33,5	27,4	0,0	0,0
3 år - 5 år	27,8	76,0	0,0	60,0
5 år och mer	281,6	240,0	160,0	100,0
Summa räntebindningstid	397,8	425,2	205,2	217,2
Kapitalbindningstid				
	2014	2015	2014	2015
0 - 12 månader	203,4	113,9	120,5	107,2
1 år - 5 år	99,9	210,3	84,7	110,0
5 år och mer	94,5	101,0	0,0	0,0
Summa kapitalbindningstid	397,8	425,2	205,2	217,2
Marknadsvärden ränteswappar				
	2014	2015	2014	2015
Säkrad låneskuld	311,0	311,0	160,0	160,0
Marknadsvärden ränteswap	-33,6	-27,7	-18,4	-15,7
Undervärdet/övervärdet representerar den kostnad/intäkt som skulle uppstå om man avslutar avtalen i förtid. Analogt skulle motsvarande undervärde/övervärde (s.k. ränteskillnads-ersättning) uppstå om man i stället valt att använda långa räntebindningar på bolagets lån. Om respektive ränteswapavtal kvarstår t.o.m. sitt slutförfallodatum så kommer undervärdet/övervärdet att löpande elimineras.				
Genomsnittlig effektiv ränta (%) lån och swap	2,8%	2,6%	2,5%	2,4%
Not 19 ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA SKULDER				
(Belopp i mnkr)	Kommun-koncernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Investeringsbidrag	0,0	1,7	0,0	1,7
Övrig långfristig skuld	0,0	0,2	0,0	0,2
Summa övriga långfristiga skulder	0,0	1,9	0,0	1,9

Not 20 KORTFRISTIGA SKULDER				
(Belopp i mnkr)	Kommun-koncernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Leverantörsskuld	20,5	20,3	10,0	14,3
Personalens skatter och avgifter	13,9	14,8	13,0	14,3
Upplupna löner och semesterlöneskuld	34,8	34,8	33,6	33,9
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	40,2	44,9	33,8	38,5
Moms och punktskatt	0,7	0,4	0,5	0,3
Kortfristig skuld till kreditinstitut	2,5	80,0	0,0	0,0
Övriga kortfristiga skulder	11,3	17,3	20,8	29,4
- varav övrig kortfristig skuld	-7,4	9,7	5,6	9,7
- varav Munkbos del av koncernkonto	6,9	12,0	6,9	12,0
- varav Räddningstjänstförbundets del av koncernkonto	-0,2	0,0	-0,2	0,0
- varav Munkedals Vattens del av koncernkonto	0,0	7,8	8,5	7,8
Summa kortfristiga skulder	123,8	212,4	111,7	130,7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter består bland annat av upplupna pensionskostnader individuell del 14,3 mnkr, tillfälligt stöd flyktingmedel 16,6 mnkr, Humana 0,9 mnkr samt el, fjärrvärme och nät avseende 2015 1,1 mnkr.				
Not 21 ANSVARFÖRBINDELSER				
(Belopp i mnkr)	Kommunen			
			2014	2015
Pensionsförpliktelser				
Del av pensionskostnader som uppkommit före 1998				
Pensionsförmåner intjänade före 1998 inkl löneskatt			255,1	242,8
Förpliktelse minskad genom försäkring			0,0	0,0
Pensionsutbetalningar			-8,4	-8,3
Nyintjänad pension			2,3	1,1
Ränte- och basbeloppsuppräkring			-3,3	-0,3
Förändring löneskatt			-2,4	-2,0
Förändring diskonteringsränta			0,0	0,0
Övrigt			-0,5	-0,5
Summa pensionsförpliktelser			242,8	232,8
Aktualiseringsgrad och visstidsförordnande se not 17 Avsättningar				
Upplysning Pensionsförpliktelse som tryggats genom försäkring				
Förpliktelser intjänade före 1998, ansvarsförbindelsen			6,0	7,5
Förpliktelser intjänade from 1998, pensionsavsättning			4,9	5,9
Summa pensionsförsäkring			10,9	13,4

BORGENSÅTAGANDE				
(Belopp i mnkr)	Kommun-koncernen		Kommunen	
	2014	2015	2014	2015
Kommunägda företag				
Munkedals Bostäder AB	158,6	175,0	158,6	175,0
Dingle Industrilokaler AB	6,0	6,0	6,0	6,0
RKHF Sörbygården och Dinglegården	38,5	37,8	38,5	37,8
Summa	203,1	218,8	203,1	218,8
Egna hem och småhus				
SBAB	0,2	0,2	0,2	0,2
BKN	0,0	0,0	0,0	0,0
Finans AB Marginalen	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	0,2	0,2	0,2	0,2
Föreningar i kommunen	0,2	0,2	0,2	0,2
Summa borgensåtagande	203,5	219,1	203,5	219,1
Övriga ansvarsförbindelser				
Företagsinteckningar (Rambo)	6,0	6,0		
Summa övriga ansvarsförbindelser	6,0	6,0		
Solidarisk borgen i Kommuninvest				
Munkedals kommun har i september 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2015-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.				
Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.				
Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Munkedals kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2015-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 325 620 649 807 kronor och totala tillgångar till 319 573 677 123 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 419 859 333 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 482 504 268 kronor.				

Not 22 ÅRETS KONCERNINTERNA MELLANHAVANDE	UTDELNINGAR		RÄNTOR OCH BORGESAVGIFTER		BORGEN	
	Givna	Mottagna	Kostnader	Intäkter	Givna	Mottagna
Munkedals kommun	0,0	0,1	0,0	2,3	218,8	0,0
Munkedals Bostäder AB 100 %	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	175,0
Munkedals Vatten AB 100 %	0,0	0,0	1,9	0,0	0,0	0,0
Dingle industrilokaler AB 51 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0
Rambo AB 20,6 %	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
RKHF Dingle- Sörbygården 20 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	37,8
Summa	0,1	0,1	2,3	2,3	218,8	218,8
Not 22 ÅRETS KONCERNINTERNA MELLANHAVANDE	FÖRSÄLJNING		LÅN		BIDRAG	
	Köpare	Säljare	Givna	Mottagare	Givna	Mottagna
Munkedals kommun	10,0	2,7	76,2	0,0	0,8	0,0
Munkedals Bostäder AB 100 %	3,6	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Munkedals Vatten AB 100 %	0,3	4,5	0,0	76,2	0,0	0,8
Dingle industrilokaler AB 51 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rambo AB 20,6 %	1,9	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0
RKHF Dingle- Sörbygården 20 %	0,4	4,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	16,2	16,2	76,2	76,2	0,8	0,8

Munkedals Bostäder AB är villkorat återbetalningsskyldiga för ett ägartillskott på 67,0 mnkr till Munkedals kommun

Foto: Fri bild från Pixabay

Ägarstyrning

Oavsett driftsform ska verksamheten direkt eller indirekt skapa nytta för medborgarna.

Utgångspunkten för om kommunen ska driva verksamhet är om den är nyttig för medborgarna samt att verksamheten faller inom den kommunala kompetensen. Oavsett driftsform ska verksamheten direkt eller indirekt skapa nytta för medborgarna.

Ägarpolicyen uppdaterades och antogs av Kommunfullmäktige 2013. I ägarpolicyen fastställs att bolag och övrig verksamhet ska ses som en del av kommunens verksamhet och där kraven på styrning, insyn, kontroll och uppföljning är densamma som för verksamhet i förvaltningsform.

Under de senaste åren har en allt större del av den kommunala verksamheten bedrivits inom bolag, förbund, gemensamma nämnder etc. Det innebär att stora ekonomiska värden likväl som stora verksamhetsvärden bedrivs inom de "kommunala företagen" och att det fått en allt större betydelse för kommunens samlade ekonomi.

Det ställer krav på att kommunen skapar ett flöde av planering, samordning och uppföljning av den samlade verksamheten. Under året som gått har arbete pågått med att uppdatera bolagsordning och ägardirektiv. Återrapportering har gjorts från de "kommunala bolagen" vid tre tillfällen under året i form av delårsrapportering samt i samband med bokslut.

I övrigt har dialog skett med parterna vid ett antal tillfällen. Dialogen har skett med kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

För kommande år kommer fortsatt arbete att genomföras avseende uppdateringar av bolagsordning och ägardirektiv. Fokus kommer också att ske på att utveckla dialog och samordning inom koncernen, framförallt avseende återrapportering och miljöfrågor.

Verksamhetsform	Verksamhet	Samverkansparter
Aktiebolag	Bostad	Munkedal
Aktiebolag	Renhållning	Lysekil/Sotenäs/Tanum/Munkedal
Aktiebolag	Vatten	Uddevalla/Färgelanda/Munkedal
Aktiebolag	Industrilokaler	New Wave/Munkedal
Aktiebolag	Fastighet	Munkedal
Gemensam nämnd	IT	Lysekil/Sotenäs/Munkedal (Säte i Lysekil)
Gemensam nämnd	Miljö	Lysekil/Sotenäs/Munkedal (Säte i Sotenäs)
Gemensam nämnd	Lön	Lysekil/Sotenäs/Munkedal (Säte i Munkedal)
Kommunalförbund	Räddningstjänst	Lysekil/Uddevalla/Munkedal
Kommunalförbund	Fyrbodal	Samtliga kommuner i Fyrbodal
Kooperativ hyresrättsförening	Bostad	Munkedal

Nämndsredovisning- Byggnadsnämnden

Byggnadsnämndens verksamhetsområden omfattar bygglov och detaljplanering med närbesläktade arbetsområden. Verksamheten regleras bl.a. enligt Plan- och bygglagen, Lagen om skydd mot olyckor, samt av kommunens ambitioner inom verksamheterna.

Inledning

De ärenden som hanteras av nämnden är framförallt bygg-, rivnings- och marklov, anmälan och samråd, godkännande av förrättningar, ventilationskontroll, adressättning mm. Information och rådgivning, remissyttranden mm utgör även en icke försumbar del av arbetsuppgifterna. Krav på att beslut om bygglov ska fattas inom 70 dagar har införts i PBL vilket ställer tydligare krav på handläggning.

Viktiga händelser

Nämnden har påbörjat arbetet med "startmöte" vid uppstart av detaljplanearbeten. Flera utbildningsinsatser för nämndsledamöter har genomförts. Pågående planarbeten är väldigt omfattande med många olika planer. Ytterligare ett företag - Willab Garden - har öppnat på Säleby. XL-bygg har flyttat från Munkedals centrum till Säleby. Kommunen har förvärvat "Sohlbergs-området" och detaljplanearbetet har inletts.

Ekonomi

Byggnadsnämndens resultat på 1,1 mnkr beror på högre bygglovsintäkter och lägre personalkostnader än planerat samt på att flera detaljplanearbeten legat vilande under hösten 2015 i avvaktan på att va-utredningen för Tungenäset skulle färdigställas. Intäkterna för bygglov överstiger budgeterat. Personalkostnaderna är lägre som en följd av personalsituationen. Ärendemängden har ökat från 2014 (144 ärende) till 2015 (181 ärende) men samtidigt har genomsnittsårendet genererat en mindre intäkt

vilket kan härledas till förändringar i Plan- och bygglagstiftningen med införandet av bygglovsbefriade så kallade Attefallsåtgärder där man istället gör en bygganmälan.

Nämnd	Budget (mnkr)	Avvikelse (mnkr)	Procentavvikelse
Byggnadsnämnd	1,9	+1,1	55,3%

Måluppfyllelse

Byggnadsnämnen har god måluppfyllelse under 2015. Resultatmålet att ökad tillgänglighet för medborgaren är i hög grad uppfyllt. Även målet att genomföra ett antal förbättringar är uppfyllt. Tillgängligheten via e-post är bra och under den mätning som gjordes under 2015 besvarades samtliga mail inom 2 dygn. Ny hantering av planprocessen har införts, där samtliga berörda parter bjuds in till ett allmänt startmöte.

Framtid

Den stora mängden planarbeten kräver insatser för att samordna konsultarbeten och kommunikation med berörda. Det är viktigt att resurser avsätts för att sköta detta. Det är angeläget att den kommunala planberedskapen är fortsatt hög, så att tomter och industrimark finns tillgängliga.

Foto: Lotta Karlsson

Nämndsredovisning- Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ansvar omfattar i princip all verksamhet och är också anställningsmyndighet för all kommunal personal. Kommunstyrelsens förvaltning leds av kommunchef. Förvaltningen är uppdelad i sektorer; Barn och Utbildning, Vård och Omsorg, Stöd samt Samhällsbyggnad samt ett kommunledningskontor. Kommunchefen har helhetsansvar för kommunens verksamhet och varje sektor leds av sektorchef.

Viktiga händelser

Kommunen tog emot ett stort antal asylsökande personer under det gångna året. Samtidigt som kraftiga volymökningar inom individ- och familjeomsorg, LSS och hemtjänst skett. Dessa verksamheter visar också på den största ekonomiska obalansen.

Arbetet med att utreda framtidens boende för äldre i kommunen har fortsatt, där förslaget nu är att minska antalet äldreboenden från fem till tre, och samtidigt förändra själva boendestrukturen. Detta innebär mer hållbara, ändamålsenliga och driftsekonomiska äldreboenden. Den påbörjade förändringen av strukturen inom förskolan dvs att ersätta antalet förskolor med endast en avdelning till större förskolor har fortsatt under året.

För att öka servicen till medborgare/brukare beslutades att införa ett medborgarcentrum (klart 2016). Utgångspunkten är att öka stöd och service från förvaltningen till medborgare/brukare/besökare men också att ge ett mer samlat stöd.

Flera större företagsetableringar har skett under året då bl a öppnade Willab Garden sina verksamhet under året. XL-bygg har flyttat sin verksamhet från centrala Munkedal till Säleby.

Ekonomi

Nämnd	Budget (mnkr)	Avvikelse (mnkr)	Procentavvikelse
Kommunstyrelsen			
Kommunledningskontoret	47,7	+2,1	4,4%
Sektor för Samhällsbyggnad	89,8	+2,0	2,2%
Sektor för Barn och utbildning	186,2	+2,8	1,5%
Sektor för Vård och omsorg	124,7	-9,4	-7,5%
Sektor för Stöd	85,1	-16,1	-19,0%
Summa Kommunstyrelsen	533,5	-18,6	-3,5%

Kommunstyrelsens resultat är negativt för andra året i rad. Resultatet uppgår till -18,6 mnkr. Kommunbidraget uppgår till 533,5 mnkr. Under 2015 erhöll kommunstyrelsen ett tillfälligt kommunbidrag på 9,6 mnkr. Verksamheterna har under hela 2015 visat på negativt resultat, framförallt sektorerna Stöd samt Vård och Omsorg. Nettokostnaderna ökar med 4,8 %, vilket är mycket oroväckande samt att kostnaderna fortsätter att överskrida tilldelat anslag.

Kommunledningskontoret redovisar som helhet ett positivt resultat på +2,1 mnkr. Detta beror på utnyttjat anslag till kommunchefens förfogande, samordning och ej återbesatta tjänster, lägre kostnader för kommunens bilar samt allmän återhållsamhet vid inköp av tjänster och material.

Sektor samhällsbyggnad redovisar ett positivt resultat på +2,0 mnkr. Allmän återhållsamhet, lägre kostnader än befarat på bostadsanpassning, lägre energikostnader än budgeterat och högre intäkter. Hela sektorn har tillämpat återhållsamhet avseende inköp etc. Ökade kostnader beror till stor del på fler inhyrda lokaler samt för vattenskada i kommunhuset 2014 som nu är färdigreglerad.

Sektor Barn och utbildning gör ett överskott med +2,8 mnkr detta för femte året i rad. Kostnaderna för köp av huvudverksamhet minskar något jämfört med 2014 men överstiger budget. Personalkostnaderna ökar med 3 mnkr jämfört med 2014, framförallt inom grundskolan. Kostnader för förbrukningsmaterial mm minskar något. Satsningen på datorer/ipads innebär att det nu är 3,7 elever/dator. Intäkterna stiger med 1,6 mnkr från 2014. Detta tack vare högre ersättning från Migrationsverket med 1,1 mnkr samt en liten ökning på interkommunal ersättning och Barnomsorgsavgifter. Total kostnadsökning är 0,8 % inkl löneökning. Elever inom grundskolan och gymnasiet ökar med +20 respektive +9. Förskolebarnen ökar med +14.

Sektor vård och omsorg resultat för 2015 landar på -9,4 mnkr det negativa resultatet i sig beror på höga volymökningar inom hemtjänst och hemsjukvård då antalet beviljade timmar fortsätter att öka. Behovet av vård- och omsorg i hemmet har fortsatt att öka men ändå inte lika mycket som mellan 2013 och 2014. Ökningen sker utifrån en redan hög nivå. Beviljade hemtjänsttimmar uppgår till 97 901, en ökning med 8 %. Organisationsförändring har skett under året, äldreomsorgen organiserats i mer geografiska områden och enhetschefen är ansvarig för både hemtjänst och vård- omsorgsboende i området. Syftet är att skapa förutsättningar för ett mer närvarande ledarskap samt en bättre samordning av personalresurser.

Resultatet för **sektor Stöd** hamnar på ett underskott på -16,1 mnkr. Merparten av underskottet avser högre kostnader än budgeterat för köpta institutionsplatser för barn och unga samt köpta institutionsplatser vuxenmissbruk. Men även på högre kostnader inom boende LSS samt övriga insatser enligt LSS. Genomlysning inom sektorn har skett under året för att identifiera en mer kostnadseffektivare verksamhet. Det har skett en ökning av beslut inom IFO, LSS, AME och Integration. Arbete pågår med

att organisera hemmaplanslösningar för att minska kostnaderna för placeringar.

Investeringar

Investeringarna uppgår till 41,1 mnkr vilket innebär ett överdrag på sammanlagt 1,5 mnkr. Orsaken till den stora investeringsvolymen beror till största del på ombyggnad av två förskolor Örnebacka samt lilla Foss.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen för kommunstyrelsens verksamheter är relativt god av de 23 uppställda resultatmålet nås 22 delvis (alla med en uppåtgående trend) och 1 mål uppnås helt.

Målet att minska användning av farliga kemikalier samt energiförbrukningen i kommunens verksamheter har verksamheten kommit en bra bit på väg. En inventering är påbörjad avseende användningen av farliga kemikalier, ca 30 % av verksamheterna är klara.

Värt att notera är också målet att öka Munkedals attraktivitet, kommunen har utsetts som en av tio utvalda pilotkommuner att delta i ett treårigt projekt för att stärka den lokala attraktionskraften. Genom ett långsiktigt och systematiskt arbete ska strategier och handlingsplaner för näringsliv, landsbygd, kultur, turism och besöksnäring tas fram. Projektet pågår fram till 2018.

Implementering av medborgarservice pågår. Utgångspunkten är att öka stöd och service från förvaltningen till medborgare/brukare/besökare men också att ge ett mer samlat stöd.

Kvalitetsmätningar på LSS gruppboenden visar en saktat ökning, 2013 var det 71 % och nu 2015 74 %. Genomförda förbättringar är internetuppkopplingar på boendena mm. Fortsatt arbete pågår men detta är en positiv utveckling och det ger indikationer på att verksamheten är på rätt väg.

Ett större antal mötesplatser har genomförts under året med kultur dagar, föredrag, flera allmänna arrangemang som vuxna inom musik, scenkonst, dans och konstutställningar samt firandet av nationaldagen.

Två språkplaner och matematikplan är viktiga redskap i arbetet för likvärdighet samt arbetet med att

utveckla undervisningen i svenska och matematik. Kommunens arbete i Sveriges kommuner och landstings stora satsning PISA 2015 har fortskridit på tredje året för att gå mot avslut våren 2016.

Framtid

De kommande åren måste fokus läggas på att få ekonomi och verksamhet i balans. Det kommer att innebära såväl stora organisationsförändringar som effektiviseringskrav på verksamheterna. Inom sektorerna vård och omsorg samt stöd kommer en sammanslagning att ske under kommande år, detta för effektivare samordning.

Obalansen mellan verksamhet och ekonomi beror i huvudsak på ökade volymer inom ovan nämnda verksamheter. För att hantera och kunna avbalansera dessa underskott måste verksamhet ses över utifrån kvalitetsnivåer, mer fokus på hemmaplanslösningar men även det förebyggande arbetet.

Utmaning framöver handlar vidare om att få ett så lyckat integrationsarbete som möjligt. Att skapa goda förutsättningar för att ta emot barn och unga i förskola, skola samt att ge vuxna möjlighet till studier och/eller komma ut i arbete eller vidare studier. Här kommer det vara av största vikt att flera huvudmän samarbetar. Vidare handlar det om att det finns tillgång till boende.

Tillgången till kommunal industrimark och kommunala tomter till "rätt pris" bör även fortsatt vara god. Verksamheterna redovisar stora behov avseende ny- och ombyggnad av lokaler. Detta gäller bl. a äldreomsorg, skola, förskola, stödverksamhet mm. Utredningar om detta kommer att visa på lämpliga lösningar och kostnader. Arbetet med industrimråden och marknadsföring av dessa fortsätter. Förhoppningen är att kunna locka ytterligare företag att etablera sig.

En mycket viktig faktor är kommunens anställda, under de senaste åren har ohälsotalen ökat. Det är av största vikt att sätta in tidiga insatser och att arbeta för ett ökat frisktal. Detta gäller såväl sänkning av ohälsotalen som utbildning/insatser i arbetsmiljöarbete. Kommunen står också inför utmaningar vad gäller att rekrytera och behålla personal samt också det faktum att inom loppet av 5-10 år kommer en stor del av kommunens anställda att gå i pension.

Nyckeltal	2013	2014	2015
Barnomsorg antal barn	876	922	936
Grundskola antal elever	1070	1076	1096
Beviljad hemtjänst (timmar)	71 258	90 587	97 901
Antal barnavårdsanmälningar (st)	210	275	243
Kostnad insutitionsplacering barn (mnkr)	5,1	8,7	18,3
Kostnad Familjehem barn (mnkr)	5,0	8,2	4,7
Utbetalt försörjningsstöd (mnkr)	7,3	8,3	8,1
Mottagna i flyktingmottagandet senaste 24 mån (antal)	21	68	132
Kommunorganisationens andel miljöbilar av totala antal bilar? (%)	25	31	32

Koncernföretagen Munkedals bostäder AB, Munkedal Vatten AB och Dingle industrilokaler AB

Koncernföretag är en juridisk person där kommunen har ett varaktigt, bestämmande eller betydande inflytande i.

Munkedals kommuns koncernföretag består av

- Munkedals Bostäder AB
- Munkedal Vatten AB
- Dingle industrilokaler AB

Munkedals Bostäder AB har som sin främsta uppgift att främja bostadsförsörjningen i kommunen. Bolaget äger och förvaltar bostadslägenheter och lokaler till en sammanlagd debiterbar yta om 34 368 m² i Munkedal, Hedekas och Dingle.

Munkedal Vatten ABs syfte är att genom bolaget driva och utveckla vattenförsörjning och avloppshanteringen för att tillgodose brukarnas behov av vattentjänster samt bidra till en långsiktig hållbar samhällsutveckling. Munkedal Vatten AB är taxefinansierad och utgår från självkostnadsprincipen.

Dingle industrilokaler äger, förvaltar samt hyr ut industrilokaler i Dingle. Dingle industrilokaler ägs av Munkedals kommun tillsammans med New Wave Group AB.

Viktiga händelser

Under flera år har det varit stor efterfrågan efter lättillgängliga lägenheter i centrala Munkedal. 2013 påbörjades arbetet med att bygga ett nytt hyreshus i centrala Munkedal och i mars 2015 flyttade hyresgästerna in.

Under 2015 har Munkedal vatten gjort flera utredningar med anledning av 2014 års översvämningar.

På uppdrag av Munkedals kommun har alternativen med överföringsledning eller lokal kommunal lösning utretts för Tungenäset. Utredningen har presenterats för Munkedals Vattens styrelse.

Ekonomi

Ekonomiskt resultat (mnr)		
Koncernföretag	Resultat	Munkedals kommuns del av resultatet
Munkedals Bostäder AB	1,9	1,9
Munkedal Vatten AB	0,0	0,0
Dingle industrilokaler AB	-0,1	0,0
Totalt	1,8	1,9

Koncernföretagen i Munkedals kommun redovisar ett sammanlagt resultat på 1,9 mnr.

Munkedals Bostäder AB gjorde ett resultat på 1,9 mnr. Överskottet beror främst på efter en fastighetsvärdering har värdet på byggnader justerats.

Munkedals Vatten AB gjorde ett nollresultat under året och deras soliditet har minskat något jämfört

med föregående år.

Dingle industrilokaler gjorde ett negativt resultat med 0,1 mnr. I Dingle industrilokalers ABs budget ligger att de skall gå med underskott på grund av kostnader som uppstod vid färdigställande av industrilokalerna vilket urholkar deras ekonomi. De långsiktiga finansiella förutsättningarna för bolaget är ogynnsamma.

Investeringar (mnr)	
Koncernföretag	Investering
Munkedals Bostäder AB	11,8
Munkedals Vatten AB	6,7
Dingle industrilokaler AB	0,0
Totalt	18,5

Koncernföretagen i Munkedals kommun har investerat under 2015 för 18,5 mnr.

Munkedals Bostäder AB har under året investerat för 11,8 mnr.

Munkedals Vatten AB har investerat för 6,7 mnr under året. Den största investeringen är Västergård. Nya vatten- och spillvattenledningar har anlagts på Vaktelvägen för att förse nya och befintliga fastigheter med VA. Den befintliga avloppspumpstationen på Vaktelvägen har ersatts av en ny avloppspumpstation på sidan om Fossvägen.

Framtid

Munkedals bostäder AB står inför stora utmaningar när det gäller underhåll och renovering av stora delar av fastighetsbeståndet byggda under 60-talet. Projektering pågår och renoveringen kommer troligtvis att ske i etapper under ett antal år framöver. Efterfrågan på bolagets lägenheter, främst i de centrala områdena, är fortsatt god och förväntas hålla i sig de närmsta åren.

Under våren 2016 startar Munkedal vatten arbetet med att koppla över dagvattenflöden från spillvattenledningarna till dagvattenledningarna, allt för att minska framtida översvämningar. Inledningsvis sker detta genom att fastighetsägarna får koppla om sina ledningar på tomtmark.

Förslag till vattenskyddsområden med skyddsföreskrifter för sju grundvatten-täkter har arbetats fram. Munkedals Vattens styrelse har fått information och tagit beslut om fortsatt arbete med vattenskyddsområdena. Samråd om handlingar ska hållas med berörda i början av 2016.

Foto: Monika Ahlström

Nyckeltal Munkedals Bostäder AB	2013	2014	2015
Ägarinflytande (%)	100	100	100
Anställda (personal)	12	12	12
Soliditet (%)	10,5	8,7	9,6
Balanslikviditet (%)	125,4	71,4	176,7
Lån (mnkr)	130,0	158,6	175,0
Underhållskostnader (kr/m ²)	142,0	109,0	130,0
Vakansgrad (%)	2,7	2,8	4,0

Nyckeltal Munkedals Vatten AB	2013	2014	2015
Ägarinflytande (%)	100	100	100
Anställda (personal)	0	0	0
Soliditet (%)	2,8	2,6	2,5
Balanslikviditet (%)	190,4	272,8	261,1
Lån (mnkr)	76,2	76,2	76,2

Nyckeltal Dingle industrilokaler AB	2013	2014	2015
Ägarinflytande (%)	51,0	51,0	51,0
Anställda (personal)	0	0	0
Soliditet (%)	30,8	31,8	32,3
Balanslikviditet (%)	20,5	11,0	20,4
Lån (mnkr)	28,5	26,6	26,6

Uppdragsföretagen Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän, Rambo AB och Kooperativa hyresrättsföreningen Sörby- och Dinglegården

Uppdragsföretag är en juridisk person som kommunen har överlämnat vården av en kommunal angelägenhet till, men inte fått ett betydande inflytande över företaget.

Munkedals kommuns uppdragsföretag består av

- Räddningstjänsten Mitt Bohuslän
- Rambo AB
- RKHF Sörbygården och Dinglegården

Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän ansvarar för räddningstjänst, olycksförebyggande verksamhet samt stöd till krisberedskap för Munkedals och Lysekils kommun.

Rambo ABs uppdrag består i att skapa en långsiktig hållbar och miljöriktig avfallshantering åt sina ägarkommuner genom att insamla, omhänderta, transportera och behandla avfall samt att driva annan därmed sammanhängande verksamhet såsom återvinnings- och miljötjänster.

Riksbyggens kooperativa hyresrättsförening Sörbygården och Dinglegården omfattar 2 stycken omsorgsfastigheter.

Viktiga händelser

Sedan 1 januari 2015 ingår Uddevalla kommun i Räddningstjänstförbundet. Det innebär att Munkedals kommuns andel i förbundet har minskat till 14,1 %. Då andelen är mindre än 20 % konsolideras inte förbundets resultat- och balansposter i den sammantallda redovisningen.

Inom RKHF har det arbetats med framtagande av förslag till nya stadgar och under hösten 2015 beslutade kommunfullmäktige att godkänna dem.

2015 stod vindkraftverket på Tyft anläggning i Tanums kommun klart. Med de fem andra vindkraftverk Rambo är delägare i är företaget självförsörjande på el.

Rambo har under året genomfört beslutet från 2014 att avyttra delar av transportverksamheten. Beslutet innebar också att liftdumperhanteringen har likställts i samtliga ägarkommuner.

Arbetet med att konsolidera Rambos bolag har fortgått under året med målet att hitta en stabil grund för långsiktig hållbar utveckling, som stödjer arbetet att uppnå framtida miljömål för invånare, verksamheter och företag.

Ekonomi

Ekonomiskt resultat (mnkr)		
Uppdragsföretag	Resultat	Munkedals kommuns del av resultatet
Rambo AB*	5,5	1,1
RKHF Sörbygården och Dinglegården	0,8	0,2
Totalt	6,3	1,3
<i>Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän</i>	8,0	-

*Rambos resultat är efter återställande av obeskattade reserver.

Foto: Kjell Holmner

Uppdragsföretagen i Munkedals kommun redovisar ett sammanlagt resultat på 1,3 mnkr.

Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän redovisar ett resultat på 8,0 mnkr. Det positiva resultatet härrör sig till största delen till Uddevalla kommuns inköp i förbundets eget kapital.

RKHF gjorde ett resultat på 0,8 mnkr där Munkedals kommuns andel är 0,2 mnkr av detta. Det positiva resultatet beror till viss del på låga driftkostnader gällande el och brandlarm och till viss del på det gynnsamma ränteläget som råder och som har påverkat RKHF positivt vid omsättning av lån.

Rambo gjorde ett resultat på 5,5 mnkr efter återställande av obeskattade reserver där Munkedals kommuns andel av detta är 1,1 mnkr. Rörelseresultatet har påverkats positivt då delar av transportverksamheten avyttrades. Både i form av reavinst men också genom att icke lönsam verksamhet har upphört.

Investeringar (mnkr)	
Uppdragsföretag	Investering
Rambo AB	17,1
RRHF Sörbygården och Dinglegården	0,0
Totalt	17,1
Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän	17,0

Uppdragsföretagen i Munkedals kommun har under 2015 investerat för 34,1 mnkr.

Rambo har investerat för 17,1 mnkr och har finansierats med egna medel.

Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän har under året investerat för 17,0 mnkr, merparten av det be-

står av övertagande av anläggningstillgångar från Uddevalla kommun.

Verksamhetsmål

Rambo arbetar utifrån EUs avfallshierarki med målet att begränsa mängden avfall samt återanvända och återvinna så långt som möjligt. Rambo bidrar även till uppfyllnad av nationella mål. Senast 2018 ska minst 50 % av allt matavfall från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, där minst 40 % behandlas så att även energi tas tillvara.

Framtid

Under 2016 kommer RKHF Sörbygården och Dinglegården att anta nya stadgar innehållande namnändring.

Mer ambitiösa mål om materialåtervinning och insamling av matavfall väntas framöver för Rambo AB. Under 2014 avlades en regeringsförklaring som innebär att det kan komma att bli kommunernas uppgift att organisera insamlingen av förpackningar och tidningar.

Nyckeltal Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän	2013	2014	2015
Ägarinflytande (%)	40,0	40,0	14,1
Anställda (personal)	115	115	190
Soliditet (%)	11,1	21,8	34,5
Balanslikviditet (%)	81,5	32,8	37,9
Lån (mnkr)	1,6	0	0

Nyckeltal Rambo AB	2013	2014	2015
Ägarinflytande (%)	20,6	20,6	20,6
Anställda (personal)	70	73	69
Soliditet (%)	47,2	45,5	48,3
Balanslikviditet (%)	148,3	161,3	182,2
Lån (mnkr)	-	-	-

Nyckeltal RKHF Sörby- och Dinglegården	2013	2014	2015
Ägarinflytande (%)	20,0	20,0	20,0
Anställda (personal)	0	0	0
Soliditet (%)	2,8	5,5	6,4
Balanslikviditet (%)	50,5	32,0	121,3
Lån (mnkr)	39,4	38,4	37,7

Samverkansnämder IT, Miljö och Lön

Munkedals kommun bedriver samverkan och gemensam nämnd tillsammans med Sotenäs och Lysekils kommun.

Inledning

Munkedals kommun bedriver samverkan och gemensam nämnd tillsammans med Sotenäs och Lysekils kommun inom områdena:

- IT (värdkommun Lysekil)
- Miljö (värdkommun Sotenäs)
- Lön (värdkommun Munkedal)

IT nämnden uppgift är att tillhandahålla IT-drift, support, förvaltning samt utveckling av Sotenäs, Munkedals och Lysekils IT-miljö.

Miljönämnden ansvarar för livsmedels- miljö- och hälsoskyddsfrågor inom de tre samverkande kommunerna. Nämnden svarar för myndighetsutövning inom ramen för gällande lagstiftning inom dessa områden samt stödja och samordna det miljöstrategiska arbetet.

Lönenämndens uppdrag är att fullgöra och ansvara för de samverkande kommunernas uppgifter vad avser: Löneadministration, Support och utbildning i lönesystemets olika delar, Support i tillämpning av lagar, avtal och regler, Utdata och statistik (basutbud), Systemförvaltning samt Pensions- och försäkringsadministration.

Viktiga händelser

Under första delen av 2015 färdigställdes Munkedals kommun till den nya infrastrukturen (domänen) samt resterande enheter inom Lysekils kommun. Vid årsskiftet så kvarstår det endast ett fåtal mindre enheter, och allt planeras bli klart v7 2016.

IT-enheten tecknade nytt avtal med Microsoft den 1 juli vilket kommer ge större flexibilitet då detta är helt användarbaserat. Detta innebär att vi inte längre licensierar datorer utan användare som då kan använda fler enheter på samma licens.

Under året har miljöverksamheten prioriterat den fasta tillsynen inom livsmedels-, miljöskydds- samt hälsoskyddsområdena och utfört enligt verksamhetsplanen, likaså har ärendebalansen för den löpande tillsynen hållits. Ett stort projekt kring sanering av enskilda avloppsanläggningar har under 2015 utförts främst inom Munkedals kommun, med en total arbetsinsats motsvarande 2 tjänster.

Löneenheten har arbetat med införande av elektroniska lönespecifikationer till alla anställda. Detta infördes under våren 2016.

Löneenheten har styrt upp sin supportfunktion på ett effektivare sätt genom att informera om och fördela ut supporten mellan telefoni-, mail- och webbsupport. Det innebär att supportärenden får en bättre prioriteringsordning för hur och när i tiden supportfrågor skall hanteras.

Ekonomi

Ekonomiskt resultat (mnkr)		
Samverkansnämnder	Resultat	Munkedals kommuns del av resultatet
IT-nämnd	0,0	0,0
Miljönämnd	1,6	0,6
Lönenämnd	0,7	0,2
Totalt	2,3	0,8

Samverkansnämnderna redovisar alla ett positivt resultat på 2,3 mnkr. Där Munkedals kommuns andel av detta är 0,8 mnkr.

IT-nämnden gör ett nollresultat.

Miljönämnden gör ett överskott på 1,6 mnkr, varav 0,6 mnkr utgör Munkedals andel. Anledningen till överskottet är lägre personalkostnader pga personalomsättning samt lägre kostnader för IT och köpta tjänster.

Lönenämnden gör ett resultat på 0,7 mnkr där Munkedals kommuns andel är 0,2 mnkr av detta. Resultatet beror till stor del på att löneenheten inte hunnit med att genomföra alla planerade införanden och genomförande av nya användarmoduler i Heroma. Dessa skjuts över till 2016.

Mål

IT-enhetens service har på de verksamheter som kommit över i den nya infrastrukturen (domän) varit i enlighet med vad som kan förväntas, i de verksamheter som ännu inte flyttats till ny infrastruktur (domän) finns fortfarande brister. Dessa brister är av övergående art, då övergången beräknas vara klar under kvartal 1 år 2016.

En tydlig målstyrning och noggrann tillsynsplanering med kontinuerlig verksamhetsuppföljning är grund för att uppfylla Miljönämndens uppdrag med god kvalitet. För nämnden finns en planering; med verksamhetsplan, prioriteringsordning, miljö- samt verksamhetsmål, nyckeltal, etc. Dessa styr såväl det interna utvecklingsarbetet som tillsynsbehovet.

Miljöhänsyn och resurshushållning och att arbeta för miljöförbättring utgör ju miljönämndens primära uppdrag, både som myndighet och i uppdraget att samordna medlemskommunernas miljömålsarbete.

Arbetet med utveckling av miljöverksamheten pågår fortlöpande. Samtliga praktiska förutsättningar är avklarade, såsom verksamhetssystemet Vision med fakturering, placeringsort och lokaler, bilar, utrustning, telefoni, etc. Former för verksamhetsplanering, nyckeltal, prioriteringsordning, beslutsmallar, rutiner, processkartläggningar, tillsynsmetodik, m.m. är till största delen fastslaget och fungerar.

Lönenämnden har under 2015 arbetat med informations- och kunskapsnivån inom nämndens område.

Bland annat har löneenhetens egen webbsida utvecklats. Lönenämnden har som mål att samverka med kommunerna, vilket görs bla genom styrgrupp för samverkande kommuner.

Framtid

Löneenheten kommer fortsätta arbeta med förbättringsarbetet i syfte att nå måluppfyllelsen. För att lyckas krävs ett samarbete mellan såväl SML kommunernas ledning som verksamhetsansvariga inom kommunernas olika sektorer. I takt med att de administrativa flödena förbättras och effektiviseras kommer både löneenhetens och kommunernas anställda få förändrade arbetsmetoder vad avser löneadministrativa arbetsuppgifter. Förbättringsarbetet inom löneenhetens verksamhet kommer att effektivisera det administrativa löneflödet inom SML kommunernas egna verksamheter.

Arbetet med att byta ut trådlösa accesspunkter kommer att fortsätta för IT-enheten 2016. Projektet med

säkra kort fortgår med en till referensgrupp (miljöenheten) som tillsammans med Personalenheten testar funktionaliteten. Projektet är försenat på grund av teknikstrul. Dock så är projektet som helhet en framgång inom ramen för säkerhet, flexibilitet och andra myndigheters krav på säker kommunikation.

För Miljönämnden är en viktig uppgift fortsatt framöver att fortsätta utveckla och optimera verksamhetsplanering, tillsynsplan, handläggningstider, arbetssätt, gemensamma rutiner etc. för att uppnå uppställda mål och lagkrav. Likaså att utveckla samarbetsformer mellan den gemensamma miljönämnden och respektive kommuners kommunstyrelser och övriga nämnder, däribland byggnadsnämnderna och näringslivsarbetet. Det strategiska miljömålsarbetet, där miljönämnden har ett samordnade ansvar ska utvecklas vidare i de tre kommunerna utifrån ett integrerat miljöledningssystem.

Nyckeltal Miljönämnd	2013	2014	2015
Andel avslutade ärende i förhållande till inkomna (%)			
- Enskilda avlopp	89,0	86,0	68,0
- Värmepumpsanmälningar	84,0	94,0	97,0
- Miljöskyddsärende	-	73,0	82,0
- Strandskyddsdispenser	95,0	68,0	82,0
Andel produktionstid av arbetad tid	54,0	49,0	60,0
Täckningsgrad ekonomiskt	56,0	51,0	58,0

Nyckeltal Lönenämnd 2015	2013	2014	2015
Andel per kommun (%)			
- Sotenäs	-	26,7	27,4
- Lysekil	-	42,6	43,7
- Munkedal	-	30,7	28,9
Antal löneutbetalningar (st)			
- Sotenäs	-	14 364	14 574
- Lysekil	-	22 896	23 249
- Munkedal	-	16 524	15 371

Ord- och Begreppsförklaring

Kommunfakta

Kommunkoncern/Den samlade verksamheten
Den kommunala förvaltningen och kommunens koncernföretag.

Koncernföretag
En juridisk person där kommunen har ett varaktigt, bestämmande eller betydande inflytande i.

Uppdragsföretag
En juridisk person som kommunen har överlämnat vården av en kommunal angelägenhet till, men inte fått ett betydande inflytande över företaget.

Sammanställd redovisning
Räkenskaper som omfattar hela kommunkoncernen.

Kommunfullmäktige
Kommunens högst beslutande organ.

Kommunstyrelsen
Kommunens högst verkställande organ.

Välfärd
Välfärd är de medel som stat, landsting och kommun tillhandahåller i syfte att säkra individens trygghet vid bland annat barndom, sjukdom, arbetslöshet, funktionsnedsättning och ålderdom.

Kommunalskatt
En skatt som tas ut av kommunen för att bekosta kommuninvånarnas kommunala angelägenheter.

Förvaltningsberättelse

Mål- och resursplan (MRP)
Kommunen ska varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår). Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en kommande period av tre år, där budgetåret alltid är periodens första år.

Målpuppfyllelse
Visar om det som majoriteten har satt upp som mål för kommunens verksamhet har uppfyllts under året som gått.

Intern kontroll
Är att med en rimlig grad av säkerhet, säkerställa att följande mål uppfylls:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

KKIK
Kommunens kvalitet i korthet, jämför kommunerna med varandra och beskriver kommunernas kvalitet ur ett medborgarperspektiv.

Benchmarking
Jämföra kommuner med varandra för att kunna förklara likheter och skillnader samt förbättra kommunen.

Drift- och investeringsredovisning
Driftredovisningen visar kommunens resursförbrukning ställd mot budget och investeringsredovisningen visar vilka tillgångar som kommunen har köpt in/förädlat.

Ekonomi/Finansiell analys

Resultaträkning
Visar en sammanställning på allt som skett inom kommunen ekonomiskt under 1 år.

Jämförelsestörande post
En post av engångskaraktär som kommunen inte kan räkna med att få varje år.

Nettokostnad
Totalsumman av årets intäkter, kostnader och avskrivningar.

Driftskostnadsandel
Löpande kostnader i % av skatteintäkter samt utjämning och statsbidrag

Avskrivning
Planmässig nedsättning av anläggningstillgångarnas värde, ska spegla värdeminskningen.

Internränta
Kalkylmässigt beräknad kostnad för det kapital som tas i anspråk inom en verksamhet.

Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar

Resultat för extraordinära poster + avskrivningar/ investeringar

Balanskrav

Lagstadgat krav om att kommunens intäkter skall överstiga kostnaderna.

Resultatutjämningsfond

En öronmärkning av det egna kapitalet som efter särskilda riktlinjer kan användas får att uppfylla balanskravsresultatet.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutstillfället. Här framgår hur kommunen använt respektive anskaffat sitt kapital.

Soliditet

Visar långsiktig betalningsförmåga. Mäts genom andel eget kapital i förhållande till tillgångar.

Likviditet

Visar kortsiktig betalningsberedskap

Anläggningstillgång

Tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav.

Omsättningstillgång

Tillgång som på kort sikt kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedd för stadigvarande bruk.

Exploatering

Åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industri.

Eget kapital

Kommunens förmögenhet, det vill säga alla tidigare års ackumulerade överskott.

Kassaflödesanalys

Visar de likvida betalningsströmmarna som skett i kommunen under året.

Pensionsskuld

Kommunens skuld gentemot nuvarande och blivande pensionärer. Redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att upparbetad skuld fram till och med 1997 redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Efter 1997 redovisas pensionsskulden som en avsättning.

Ansvarsförbindelse

Förpliktelse i form av borgensåtagande, pensions-skuld, ställda panter och dylikt. Resultatet belastas om/när förpliktelsen infrias.

RIPS-ränta

Är en kalkylränta som används för att beräkna räntan på kapitalet i pensionsskulden.

Derivat

Ett värdepapper vars värde beror på värdet av den underliggande tillgången. Olika former av derivat är optioner, terminer och swappar. De vanligaste formerna av underliggande tillgångar är valutor, aktier, obligationer, räntor, råvaror och index.

Semesterlöneskuld

Personalens intjänade ej uttagna semesterdagar.

Revisionsberättelse

Revisorerna i Munkedals kommun

2016-04-15

Till:

Fullmäktige i Munkedals kommun

Org. nr. 212000-1330

Revisionsberättelse för år 2015

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Enligt kommunallagen ska det finnas en uppföljning av målen som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Vi kan konstatera att merparten av såväl de finansiella målen som verksamhetsmålen inte är helt uppfyllda. Vi bedömer att målkejderna är enkla att följa och att måloppfyllelsen för inriktningsmålen avrapporteras på ett tydligt sätt i årsredovisningen.

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Revisionen har följt kommunstyrelsens hantering av underskottet inom sektor Stöd. Revisionen bedömer utifrån genomförda granskningar att kommunstyrelsen inte hanterat underskottet på ett tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att Miljönämnden i mellersta Bohuslän inte har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Genomförd granskning visar på bristande styrning och ledning. Vår bedömning är att nämnden inte har säkerställt en ändamålsenlig, likvärdig och rättssäker tillsynsprocess.

Vi bedömer att övriga nämnder och beredningar i Munkedals kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, övriga nämnder och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig. Vi bedömer att byggnadsnämnden har brister i sin interna kontroll.

Vi bedömer sammantaget att resultatet i årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt. Vi delar styrelsens bedömning att måluppfyllelsen för god ekonomisk hushållning är mycket låg.

Vi riktar anmärkning mot kommunstyrelsen för bristande styrning, ledning, uppföljning och kontroll.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2015.

Vi återoppar bifogade redogörelser och rapporter.

Munkedals kommun 2016-04-15

Claes Hedlund
Ordförande

Bertil Schewenius
Vice ordförande

Jan Hellsten

Johan Nilsson

Uno Johansson

